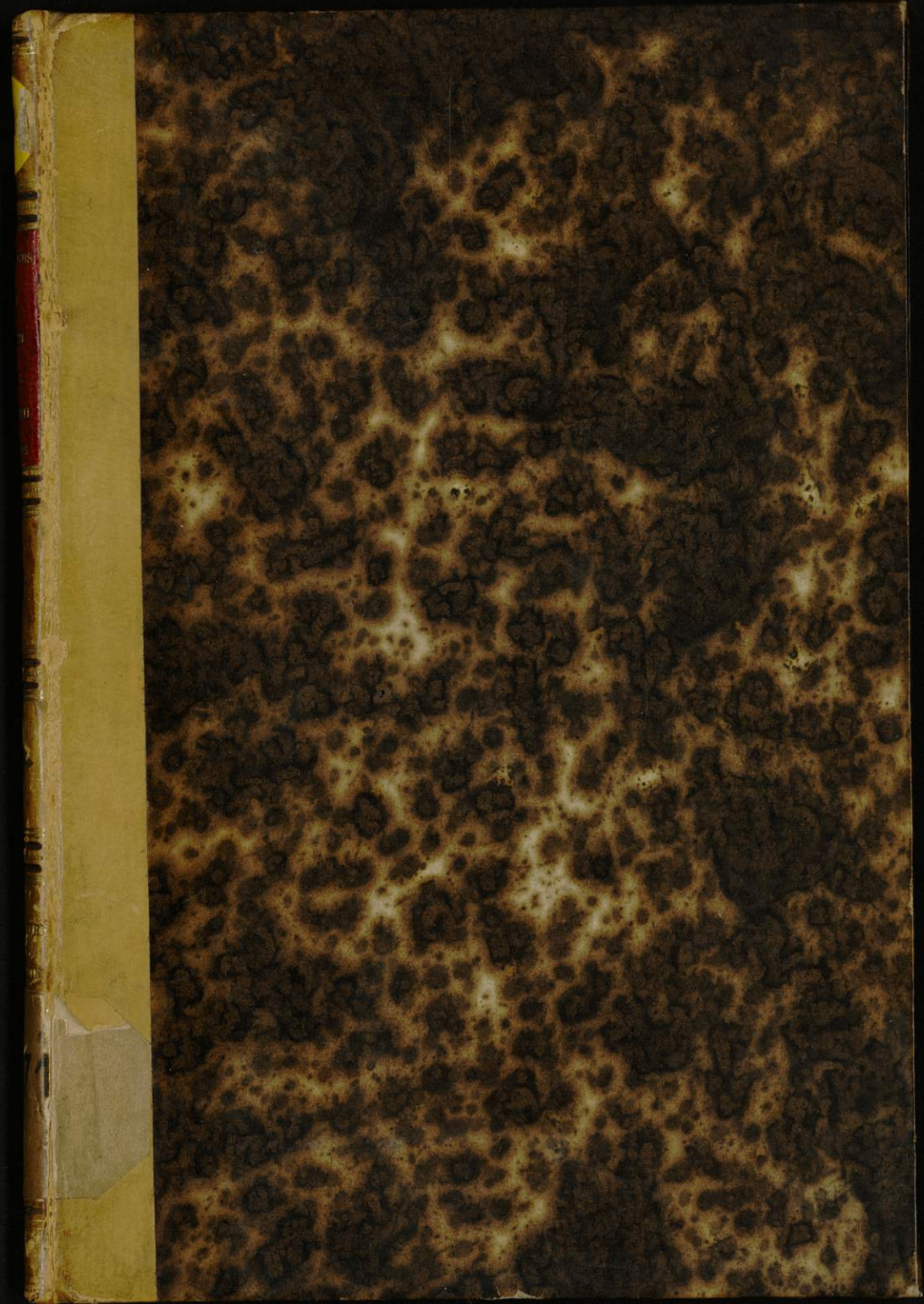

colorchecker CLASSIC

x-rite

DIALOGIS

DE

SACRI

ROM.

INTERII

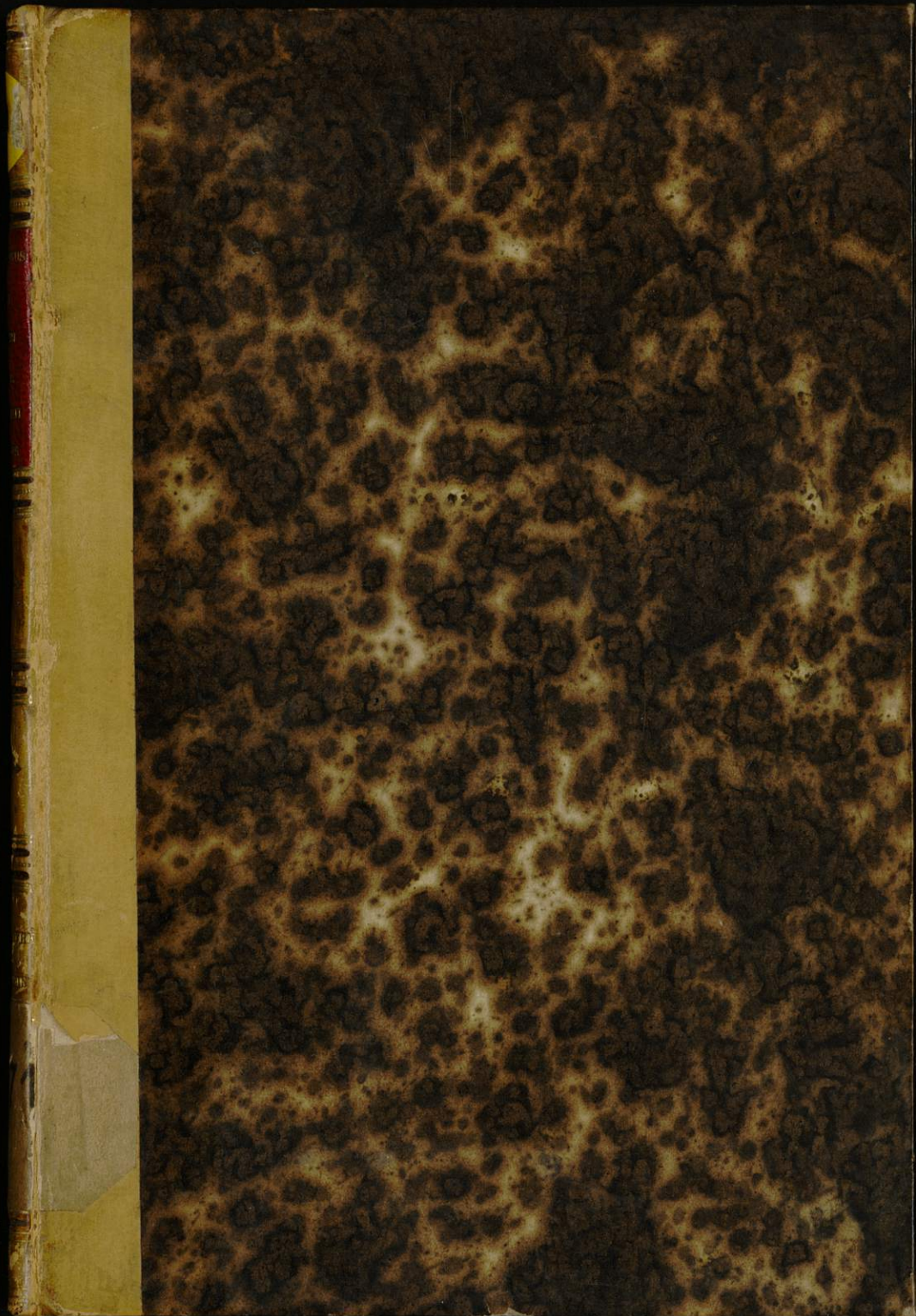
REBUS

FRANCISCO

MAZARIN

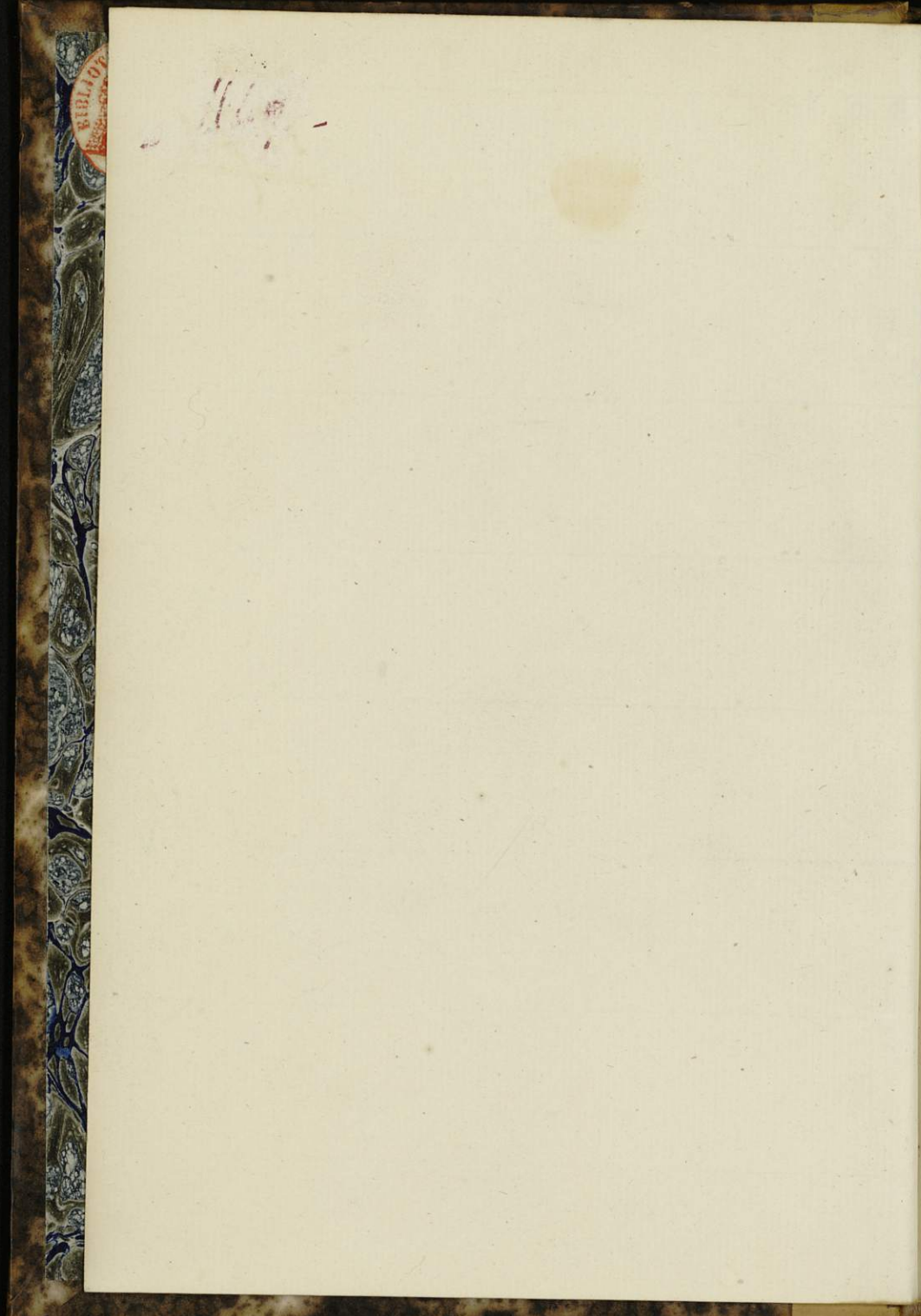
~~17191~~
~~A~~

BIBLIOP
P. 169

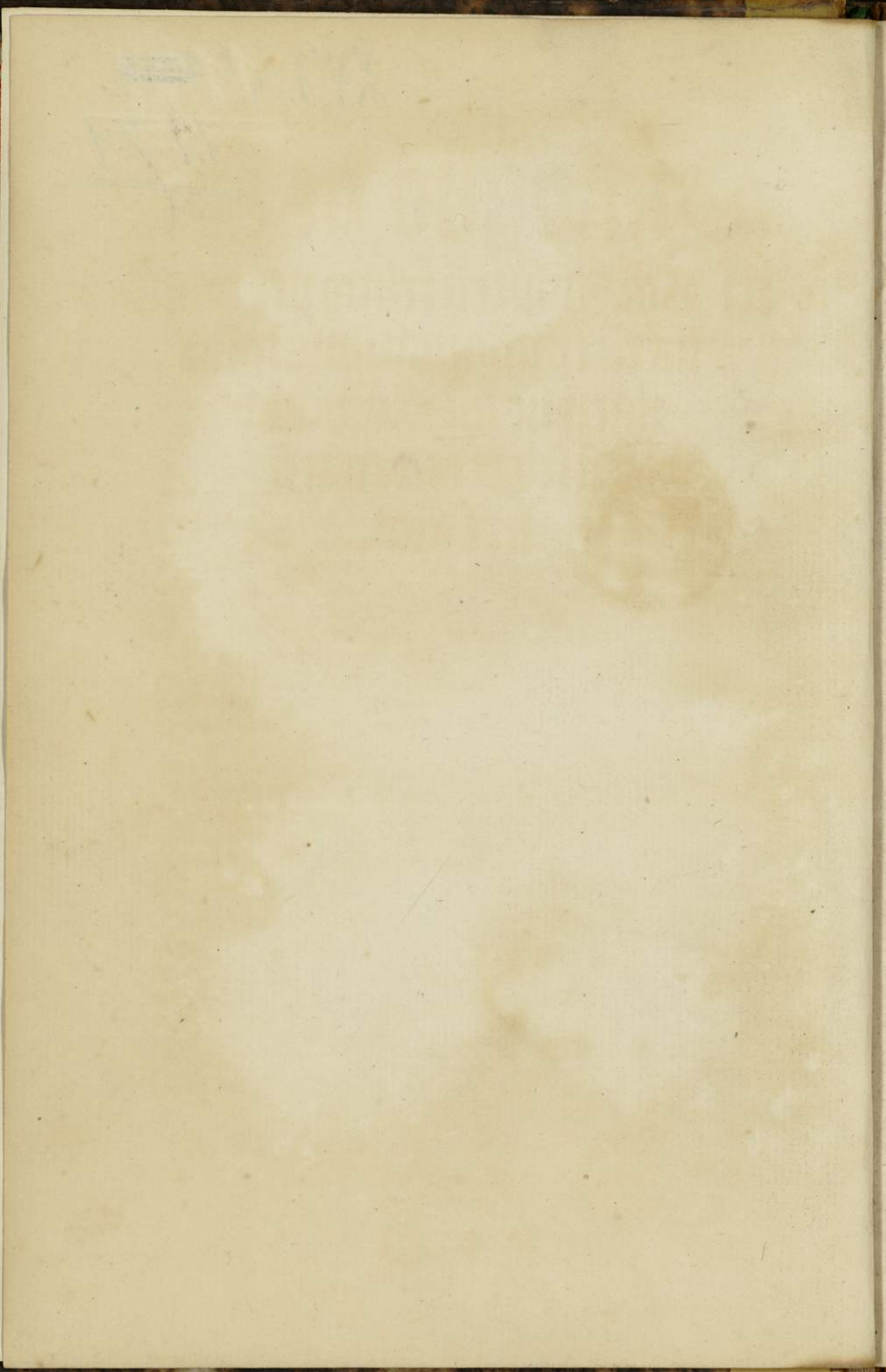
169 -

XV°. n. ~~###~~.

1171

LIBRARY
OF THE
MUSEUM OF
ART AND HISTORY
OF THE
CITY OF
NEW YORK

Dialogus de Sa-
cri Ro. Imperij rebus per q̄s uti-
lis cū epichomatibus histo-
riarū ne dū Romana-
rū sed et externarū
fere oim.

LIBRARY
RESERVE

1871

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

2

Zuclyto & precelso Principi et dño
dño frederico Sacri Ro. Imperij electori
& Archimarschalco: Duci Saxonie: Lant
grauio Thuringie: Marchioni Misne: do
mino & Patrono colendissimo Joannes de
Rytcher Juris vtriusq; Doctor: Prepo
situs Colbergensis. Salutē plurimā dicit.

Inter multa alia laudabilia & scilicet opera. Princeps illustris que pas
sim domi forisq; magno cum splendore edidisti non impostremis laudum
numerabitur Academia illa tua. tanto apparatu & sumptu Quittenbur
gij erecta. quod tam salubre conamen prius confectum vidimus. q̄ suspi
cari posset vnq̄ te animū intendisse. et quod posteritati non parū admi
rationem incutiet trimestri spacio confluisse eo animaduertim scholasticis
ce doctrine amatores. diuersarum nationum homines fere quingētos. Cos
leuit itaq; tanto hominum stupore. vt et augustis salubribusq; principijs.
non nisi celebre medium optatusq; sit sperandus finis. Ego igitur in hac vi
rim mearum tenuitate. cupiens huic tuo instituto adesse. scholasticisq; ti
ronibus prodesse. Dialogum dum in Italic oris litteraria fungerer pale
stra. a me de imperij rebus editum. censui publicandum. Quem hactenus
et si a multis admonitus (vt precocem) in publicum prodire passus non
sum. inuenient in eo studiosi. si non politam et concinnam dicendi formam
lam. at inuentum non mere inconditum. aut iners preterea epithoma his
toriarum cum Romanarum tum externarum fere omnium. Quarum si vel
lent inuestigare seriem. multorum cogerentur reuolueret auctorum codices
diutinoq; ac laborioso conamine eo contingere. quod in succincta hac & bre
uennarratione excipit. Primos itaq; istos nostrarum lucubrationū frus
trane sunt. felicissimo tuo nomine inscribendas et vt studiosos

**Joannes de Rytscher Vtriusq; Vniuersitatis
Bononiens. Rector Philippo Beroaldi
eiusdem studij publico interpreti.**

Salu. Plu. Di.

¶ Rediens ex porrete balneis quo sanitatis recuperande causa diuenteris.
animus ex aquarū istarū voluptuosa consuetudine non nihil rabuit. versa
bar namq; quotidie in caterua pulcherrimarū adulescentularū que nunc
pedum regularis artificiosiq; saltatiōibus nunc salibus facetiq; argutis
illico dulci vocū armonia. aut diuerso:ū ludorū frequētia ita me alienaue
rant vt plane litteras omneq; studiū aspernarer. sordabant Lauones. vlti
te legum maestas. Quid multie. humanarū litterarū nauēsa me interce
rat. refugiebam tortuosas ambages dubiosas enigmata. scrupulosa verita
tis series tum scribentium dissona sententia z velamen inextricabile ita tur
barant mentem vt singula fastidirem. non p̄iscus ille mentis vigor. nō ver
satile ingenium. non liber animus. non benignus feruor: eruditionis appetit
in me fuit. Sed vt aliq̄ndo bonis artibus conciliarer erercendi ingenij gra
tia opusculum de imperij rebus sum aggressus. quod cū nondū triduo cre
pleto absoluissem. illico ad te mittendum duri vt id deteris mendis. poli
tiori lima exasceares p̄ter enim id tumultuarie congesseram. ne secundā
quidem admoni mansi. quod ignosces itaq; si quid errati inuenies. Si ves
ro quid extaret q̄d a te probaretur gauderem non parum. Vale nostris ex
edibus pridie nouis Septembribus. Millesimoquadringentesimoouas
gesimo sexto.

**Philippus Beroaldi Magnifico vtro Joan
ni de Rytscher Alemano Vtriusq; Vni
uersitatis Bononiens. Rectori dig
nissimo. Sa. Di. Pluri.**

¶ Regi cupide et sitienter opusculum tuū magnifice rector in quo me imbi
ta oblectarunt. inuentum p̄cellens. latinum eloquium. varietas multi
tuga. eruditio copiosa. Zinnotati quedam verba. que librarij incuria qua
rundam syllabarum defectu polluit vt scires quā multa placuissent. cū tam
pauca displiuerint. laudo ingenium. exofculo: eloquentiam. diligo et co
lo conditorem. Vale. date ex edibus nostris tertio Idus Septembribus.
Millesimoquadringentesimoouagesimo sexto.

Vuenem adhuc me necdū puberē cū tenu
 is illa lanugo nondū genas vestīssēt : in
 gens cupido cognoscendi incessit : si vera
 essent que passim vulgo de inferis dicerent
 malos a bonis p loca tetra horrida distingui : luris
 dis regionib⁹. spurcisq; tramitib⁹ separi : hos crucia
 tib⁹ tormētisq; imodiciis exagitari : illos ppetuo vere
 hilares in voluptatib⁹ & gaudijs transigere dies. Lū
 doctoz maxime sententias exaudirē : que pbatiores
 (omīa rattōe iudicāt) videbant : doctrina vel studio
 ea posse inuestigari ratus : ad lras adiect aim. Quat
 rū cū in tenera iuuetā imbibīssēm prima rudimēta vt
 spes nō exigua pceptorib⁹ subijceret pfect⁹ : parētis
 pientissimi iussu ad curā domesticā (cui pseruabar)
 sum retract⁹ : durāte imo augetēte auiditate deside
 rose psciētie. Tandē cū robustiore etate vegetēte In
 genio : & intellectus facib⁹ ad altiora duratis : serulle
 abiēci mun⁹ : inuito & abnuente genitore in Italiam
 traīsciens quo ceptū studiū implerē : & si qua posses di
 ligētia ad ea que aim exagitabāt sollicitudie penetra
 rem. Multa variaq; legentē maior erroris nebula cir
 cūcinxt : alioz nāq; vidi sentētia mundū ppetuo dur
 raturū : alioz defecturū tpe ad hoc statuto . multozū
 cū corpore aiām siml' interiturā : illoz varios post ex
 pletā vitā fugientū aiarū meat⁹ : alioz in tris nō pl⁹
 distinguētū māsiōnū figuras. In tanta itaq; sentē
 tiarū diuersitate incertior quid crederē : cui astipula
 rer : quē alteri anteferrē penit⁹ ignar⁹ : oēm spem lel
 ctione posse aliquid indagari abiēciēs : ad imortales
 me cōferri deos : istos intellectū meū illustrarent hūl
 lius deprecabar : aperirēt archana : detegerēt incogni
 ta : reuelarēt secretiora ens : ius sedula orabā prece. Tā
 triennū trāsegerā pstant animi & immobilis volūtate
 cū herus meus (Ascant⁹ Cardinalis is erat) in cui⁹

A iij

primo introitu diuerterā edes: venatib⁹ se accingeret
 delect⁹ familiarū: quoz & ego cetui imiscebar: secuz
 trahēs. Nō erat haud pua vtute pōit⁹: magnanim⁹
 liberalis: mūfic⁹: mltiugisq; speciminib⁹ insignit⁹.
 Impm̄is prudētia vsq; multarū rerū clar⁹. Ad hoc
 vberior fortune fauor: splendor gētis: vetustas dom⁹
 maiorū stēmata: claritudo fratris: opū affluētia: fa-
 miliarū ingēs nūerus lōgusq; ordo hoieim honesta-
 bāt. Ceterū tot tātaq; nature insignia & sortis bōa va-
 ria scelera flagitiq; adequabāt: imit⁹: crudelis: effe-
 fer⁹: incōtinēs: ambitiosus magna altaq; aio cōple-
 ctēs: quib⁹ Rēp. Christianā aliquoties quassabat
 pducēs ad iminet⁹ ruie p̄cipitiū. Huic comes vetusta
 Albe (magna venetoz canū vi) peto iuga tēdūt retia.

¶ Eneas post dirutā Troiā pfugus postq; post septē annos omnia maria
 errabund⁹ plustrasset. tandē ad ora Liberina classē applicuit. deuictozq;
 Turno. Launiā Latini regis filiā vxorē duxit. dehinc vrbē adēs quā vxorē
 noie Launiū appellauit. Deceēs Sinū Alcanū liquit sup̄fites. alterum
 Creusa. alterū Launia pgenitū. Launie filius sub tutela materna educa-
 tus. pubescēs relicto auito regno matri Albā longā odidit. Vnde Adaro.
 enci. i. Parce metu Lytherea manēt immota tuoz fata tibi. cernes vrbem
 & pmissa Launi Abenia. At puer Alcani (cui nūc cognomē Iulo. Middel-
 Plus erat. dñ res stetit Iulia regno) Trīginta magnos voluēdis mensibus
 Imperio explebit. regnūq; a sede Launi. Trāseret. & longā multa
 vi munet Albā. Nūc iam ter centū totos regnabit annos. Hente sub He-
 ctorea. donec regina sacerdos. Adarte grauis geminā partu dabit Iulia p-
 lem. Vbi tercentū expletis annis Rheba Silvia ex regio sanguine orta. vir-
 go vestalis. oppressa Adarte Romulū edidit & Rhebū. Qui expositi & ali-
 ti a lupa. vel vertus a Faustuli vxorē regij pastoris (que cū passim cū alijs
 pastorib⁹ coiret se ipsis prosternēs lupa dicta est) Romā odidere. Vñ idēz
 Adaro. Inde lupe fuluo nutritis tegmine lectus. Romul⁹ excript gentē et
 Abauortia conder Abenia. Romanosq; suo de noie dicet. Nūc ego nec me-
 tas rerū nec tpa pono. Imperiū sine fine dedi. Auspicio sumpto. vter eozū
 menib⁹ vrbē cingeret & regno p̄fesset. ser Vultures Remo. duodeci. Ro-
 mulo apparuisse serunt. Romul⁹ rex cōsalutatus. aratro sulcū fecit. sancū
 ens edicto. ne quis temere transcenderet. Remus seu sp̄reto impio siue adu-
 lescentia & lasciuia percit. an tocabund⁹ sulcū trāslit. quē frater interuenit.
 ob detractatū imperiū munitabund⁹ adijcens. Sic euemet. qui Romana
 menia trāscendet. Vñ Lucan⁹ Nulla fides regni socijs. om̄isq; p̄tās. Imp-
 patiēs cōsortis erit. nec longe exempla petant. fratrem primi m̄duerunt
 sanguine muri. Item Quidiū d̄ q̄ de tenui Roman⁹ origine creuit. Tur-
 ba vetus quā non inuidiosa fugit.

4

Custodiāq̄ extremarū partū deputat. Alijs feras
insectent̄ insūgit̄ : illis canū cura cōmittit̄ : statio nō
nullis cōmendat̄ : at perit̄ artis tela : spicula et balli
ste mandant̄. Dextrario insidēbā : fugientū ferarū
p̄mendo terga : nūc aprosusosue horridos aut lū
pos : lynces : tigresq̄ feras : rhynoceroses aut dasy
podas : mites capreolos altaue minutiora cōspiciēs
om̄ia clamore adigo. Qd̄ faciūt ⁊ comites : multiso
na voce sylua circūsonat : mugit̄ aer : caueq̄ montū
cauerne reboant : arua tubarū clangor cornūq̄ cō
cent̄ circūuolat. Jam aliquātisp̄ a socijs abscesseraz
cū ceruū spicio forma p̄stantē nitidū tergoie ⁊ cornu
um magnitudine decoz. quē obisolate rei raritatem
mirabund̄ leniter insequor. qui me p̄ linua feraz lū
stra : p̄ruptos colles : saltuosos mōtiū vertices : asp̄
q̄ iuga sequētē trahit. Tandē cū acrius equi armos
confoderē iam iāq̄ tenere viderer in tenues ab oculis
euanuit̄ auras : obstupul̄ : gellidusq̄ tremor p̄ lina cur
currit ossa. Incipio venerabundus tundens pectora.
Quisq̄s es deoz dearūue aut q̄ missus numie : ignos
ce errorī : p̄dona ignorātie : indulge inscitie : nec obsit
inscio lacecessisse venerabile Numen. Neip̄m his ve cī
b̄ retrahō : imp̄ssa humo legēs vestigia : sed tāta fū
it̄ abietū om̄iūq̄ p̄centas . tāta diuersitas ramoz
vt celi sp̄spectū eriperēt trāseunti. Iāq̄ densa nebula
(qualis diluculo esse solet) t̄pa cingebat : nec sol mes
diū celi axem traiecerat cū errabūd̄ secretiora luci in
uiserē : ⁊ sollicit̄ vastā illā solitudinē pagrarē. Tāta
equo ex durato labore irrep̄sit lassitudo vt laberet̄ se
dulo : totūq̄ corpus defluentis sudoris gutte humes
ctaret̄. Insidentē me sollicitū : anxīū : nec min̄ fessum
sopor ingens inuasit : vt pendul̄ lapsuro similis dex
trarij tergo adhererē : qui rectore carens laxiorib̄ ha
banis quo ferebat volūtas huc nūc illic flectēdo iter

Incedebat. Mator euannu erat diei pars sole iā ad ves-
perā inclināte cū inopinato lumē oboressit: cedūt pau-
lisp tenebre vt solet cū p̄uenia diei Venus Phaethōs
tis accersens equos: Phebū amiat Titanis abstra-
hens cubilibus emergit aurozam Oceano.

¶ Phaethon Solis filius vidēs patrē alto incedentē curru silem triūphā-
ti ⁊ loza pulcerrimoz equozū manu simul ⁊ nūu gubernantē. libidine accē-
sus simul feruide optās vt ⁊ ipse eodē impio pfunderet. Patrē adiit roga-
bund⁹ vni⁹ diei impū cōdonaret. p̄cussus genitor tam infano filij desiderio
horari nō destitit. ne tanto se piculo incaut⁹ submitteret. sub eo nāq; p̄nde-
re eū fore cōsūturū q̄si ferocie equoz imbecilla etas min⁹ cōgrueret. Nō mo-
nebat adulescēs salubri patr̄is cōsilio. sed obstinate cepto p̄stitit. Qui Sol
assentiens. multū antehac monitū. equis rectorem imponit. Qui vt sensere
verum aurigam abesse correptis habentis nūc celo nunc terre p̄p̄nquant.
mundū penitus erurentis ineuitabili flamma. Iuppiter celo metuens. ful-
mine ipsum percussit. Quare Sol dilectissimo orbatus filio. gemēs fremēs
q; equos repetit. Quidius.

Somnū pronus exalto: circūferunt oculi: plustrā
tur situs: noua spes oēm desidīā torporēq; absigebat
pratū late patens conspicitur: molli viridantiq; gra-
mine decorum: ornatum vario florum genere: impi-
mis planticie spaciosum: quod mediū placidus in-
tersecabat amnis: qui dulci labans susurro so agru-
is tpib⁹ irrigabat. Ad mediū fons erat: aqua purus
nitidusq; arena: largo scaturiēs fluento: p̄ceps cele-
ri in fluuiū ferebat cursu. Eū annosē quercus ramis
folijsq; p̄tegebāt: arcebāt inde dulci vimbria oīes so-
lls estus. Quo viso auid⁹ p̄sillo: equū arboris ramo
alligans: dulcis aque haustu feruidā restinguo siti:
lassus sternoz humo: vbi dissonus exaudī autū con-
cent⁹: que dulci harmonia varloq; modulamiē som-
nū inducebāt iacenti. Irrepit simillima morti quies
qua obrutus altos (cōfect⁹ curis) carpebā somnos.

Explicit prima pars huius opusculi.

Incipit Secunda.

Um videre video: hoies duos accedere quo
rū alter humana fuit specie angustior: alatus
plantis: dorsoq; cui flava cesaries pregebat
humeros: habitudo oris rosea: gene nitide floretesq;
q̄le solet indicū ebur tinctū lilijs: oclorū acies lucida
stellaz fulgore radiās. Nasus instar fili rect⁹: minus
tus: ⁊ Cretico cādore albior. Mentū imberbe: pudī
cū ⁊ speciosus: q̄le fuisse Ganymedi testat posteritas.

Ganymedes Dardani Troiani filius pulchritudinis fuit eximie. cuius
Iuppiter amore captus sub specie aquile se celo demittēs. eū rapuit in altū
deducēs Olympū. pudicitieq; florē decerpit. et quo honorificētior ipsi⁹ esset
seditio pincernā sibi cōstituit vt sedulo ipsius cōspectu fungeret. cui officio
(si poetis credimus) in hodiernū vsq; diē preest. Iuno egreserēs prelatuz
sibi in amore pueri ppetuo odio ptra Troianos deflagrat. que ⁊ causa sub
neisonis vrbis extitit. vnde Adaro. Manet alia mēte reposū Judiciū Pa
ridis preteq; iniuria forme. Et genus inuisum ⁊ rapti Ganymedis hono
res. Item Dardanus habuit reginā noīe Electraz que erat Iouis peller.
Qua de re Iuno fuit omnib⁹ Troianis irata ab initio ergo dicit. Et genus
inuisum quia Dardanus fuit primus auctor Troie.

Ceterorū membrorū dignitas et pulchritudo vultu
tui cōgruebat. Vestitus niue purior: gemmis intext⁹
oculis officiebat. Qui dormienti adstās lateri virga
quā gerebat manu molliter recubantis tangens lat⁹
surgere imperauit: percussus erigor: oculos ad mo
tis purgo manibus: ⁊ illico Picum Mirandulanū
Comitem adstare cerno.

Picus ex illustri Mirandulanorū Comitū familia traxit originē patres
habuit clarissimū belli ductorē. qui inter oēs Italos longe scētissimū in di
sciplina militari habebat. ob id a Venetijs Mediolanensūq; duce. magno
ere in militiā ē conductor. Adaro: natu ex filijs suis principatū hodie ob tinct
haud patri virtutib⁹ ⁊ animi magnitudine inferio: Picus nosfer hui⁹ fra
ter sciens non min⁹ esse laude dignū ercolere aim bonis morib⁹ artib⁹ ⁊ sci
entijs. q̄ in militia prestare. Animū ad lras cōiecit quas tāta imbibit auidi
tate vt nedū Italorū sed videntū oim doctissim⁹ haberet. Rome exercen
di ingenij gra ⁊ ostendēdarū doctrinarū suarū causa nōingētas cōclones in
arrib⁹ liberalib⁹ naturali et morali phiā et sublimissima theologia publica
nit quas fere oēs cōtra cōem doctorū scribentūq; sententiam formauerat.
Scripsit plura opa hodie extantia. inter alia opus sex dierū. que qualia sūe
entusq; docti hoīs censure subijcio. Admouerat manū vtroq; testamēto ex
planatur⁹ theologie abdita ⁊ secreta. Grece et Hebraice lingue doctissim⁹
fuit sed iniqua morte preuent⁹ ante q̄ opus tāto molimie et conatu aggres
sum abfolueret. trigesimo tertio etatis anno florētie mori nō sine magna

Omniū studiosorum factura. Cum auctō: propter natalium splendorem
doctrinarum eminentiam et temporum congruitatem inseruit. eo nāq; tē-
pore quo Fredericus interijt. et hic migravit e vita. Venit cum quouis do-
ctissimo qui vnq; fuit hic noster equandus.

Quē cū accepta redditaq; salute amplexari satago
refuglēs manu inuit et ne tāgerē indixit: se missos pie-
tate deoz denūciat vt tandē: et si sero: cōpos voti mel.
Erebi secretoz edocear: nec locut⁹ plura vterq; preit:
seqr ego spei merorisq; plen⁹ Haudebā optatū illuxis
se diē q̄ vmbraz arcana pādēda forēt. Ingemui Pl-
ci fatū qd̄ supi tantū orbi lumen ademissent. Cū pal-
lor faciei insolitus amictusq; isueta raritas id quod
erat presagiebat. Jam vmbrafere sylue ceciq; lucus in-
gens spacium emensū fuimus cū trita et ampla semit-
ta nigra penit⁹ et tetri odoris se obtulit exceptiq; gra-
dientes: que haud longe durans p̄ immēsū sub ter-
rā hlatū tendebat. Itur in specus horridū: spurcū et
formidolosum. Ego Pici adherens vestibus p̄ loca
mortalib⁹ inuia: caliginesq; pice nigriores trahebar
pauor intimas penetrat medullas: fibrasq; corrodit
metus: pre tabifico odore sepe corruo exanimat⁹: sed
caducel p̄ tactu surgo robustior intermissumq; restau-
ro iter. Ventū erat ad limen cū crassitudo nebule euā-
nesceret: p̄ p̄rupta puallū: nigra pendentia saxa: et
saltuosos scopulos descēdim⁹ in planicē. Jāq; Ache-
ron apparebat cui⁹ ripe inūere adstare manes. Por-
titor ipse Charon squalid⁹: teter: et lacerus p̄ pinq̄t
ripe. Tandē me vldens. Deus tu quis es viue: qui
stygiiū paras tranare flumen? spem abijce: discede p̄
pere: hoc nō excipieris alueo. Tum comes: tu ne sus-
perū: furcifer: temnes imperia: nec deo missum cym-
ba excipies: age festinans remis incūbito: hūc ip̄m
traijce: caue mozeris verbero: adnatat obtemperat
mandatis: et acceptos in alia exponit ripa. Tū ge-
mitus diuerberat aera ploratus atq; esulatus celum

edocuit. Subsisto pauid^o: miseras auribus colligēs
 voces: Tūc Picus moueret ne tali planctu inquirit.
 Immo tot^o tremo horreoq; respōdi. Locū hūc ait in
 fantes innocui habitāt qui tenera iugulati etate fon
 te nō sūt abluti. Proximū ab his qui mortē cōsciscūt
 qui 7 ipsi cruciant i euū: Nec via ad imania ducit tar
 tara ubi ppetuo sacrilegi: auari: ambitiosi: incōti
 nētes: effert: arrogātes: gulosi: iracūdi: patricide:
 impij: inuidiosi torquent sine fine. Vlden Cerberuz
 trifauci gutture psonantē? Ecce Megerā sororesq; q̄
 miseris aiabus obsultant nouis inuentis.

¶ Tres sunt infernales furie. Disphone. Megera. et Allecto. Tres insu
 per sunt Parce. Clotho. Atropos. et Lachesis. Clotho nascenti homini su
 sum torquet. Atropos fila producit. Lachesis instante fato resecat. Parce si
 lie necessitatis a Platone dicuntur.

Nic nulla req̄es: nō spes vlli boni: nō deniq; vni^o
 momēti intermissio. Vellē (si liceret dico) penaz for
 mas dī noscere: 7 fas si esset ppius accedere. At Dic^o
 mille si haberē linguas totidēq; ora: nō minimas per
 narū formulas enumerē: nec lingua mortalis exp
 mit: nec mens capit: nō cor credit: q̄ impijs dirisq;
 exerceant penis. Tartar^o ipse in p̄ceps tendit: inenar
 rabllis pfunditas late vastitat: nō mod^o vll^o: ter
 min^o: aut mēsurā. In ipso imo Ditis sunt regna: il
 lic Minos Rhadamanthusq; impio pfruunt.

¶ Saturn^o tres habuit filios. Iouem. Neptunū. 7 Ditem. eo defūcto sor
 te imperia partiunt Ioui celū. mare Neptuno. Diti infernus euent.
 Adinos rex Crete seuissim^o q̄ multiformis pena fontes pariter 7 insontes tor
 quebat. ob id crudellissim^o (vt fuit) habit^o. quo epistheto Plato et Home
 rus eū exornāt. fratru habuit Rhadamanthū haud quāq; truculētia aut
 impietate inferiorem. Qui defuncti in corde inferni sunt sepulti. ob id poete
 fingunt eos loco demonum in questionibus et cruciatibus animarum pre
 esse. Vnde Virgi. vi. Quesitor Adinos vnam mouet ille silentium
 Conciliumq; vocat. vitasq; et crimina discat.

Menia q̄ sunt inaccessa: q̄ inerpugnabilis turriuz
 fortitudo corā cernis: vt ne ipsi quidē cellcole valeāt
 rescindere. Locytl nigri ambit flumen quod vi nulla
 arte: ingenio: potentia aut fraude potest superari.

His procedim⁹ ad leuā videntes vibē tartareo Phle
gethōte munitā : quā septenari⁹ cingit murozū ordo
ferree turres surgūt in auras. Exprimū a spectatoria
turri cernimur. dat signū tubicē: classica; canit : 7 ad
pugnacula demones discurrūt catapultisq; scorpi
onibusq; arcturi veniētes. Pars sulphura picēq; flā
ma mixtū diffundit : cui⁹ cōtactu durissime absumū
tur petre. Horride visu erāt spēs : terrore solo quēlibz
abacturi sed Comes fluct⁹ virga diuerberans viam
aperit qua illesi tranam⁹. Exterriti statioēs deserūt
portas muniūt obices 7 pessulos obducētes : sed pede
pcutiēs hostiū dens vanū laborē demonstrat pandū
postes : stridēt cardies aditū volētib⁹ offerētes. Elu
cēt flāme gemit⁹ planctusq; victoz circūsonat. Tur
picius His p̄tinet locis qui deos excessib⁹ suis offen
derūt ingemiscētes tamē metuere grām: ob id tpallis
nō penitis est eozū pena. Lernis dirā penarū anxias
q; solitudinē. Iracūdi hic torquent : prime accidio
si pendēt penas. Dein auari : libidinosi : posthac in
uidiosi (pro Iuppiter quib⁹ subiacēt tormēt). Horū
vides supbia quos cōciderit : quo eos fastus trium
phus pduxerit. Deus alo. **H**i qui sunt medū tenen
tes : q̄ eoz est cruciat⁹ ceteris asperior. Obloquuto
res has incolūt regiones ait qui primi denigrant fa
mā: aut eū maledicētia enecāt. Hinc suspiciētes: odia
simultates: discordie: rapine: homicidia: grassatio
nes: incēdia: agroziū populatioēs: ciuitatū ruine ori
ginē trahūt. Neū quot hoc malū pplos: quot vides
claras: q̄ potentes reges pessum dedit. Et cū hoc sit
maloz radix gnālusq; ceteris pctm̄ quo plures offen
dunt : eo exquisitorib⁹ formulis diluit. Turris erat
ingens elata nubib⁹ imminēs qua p̄cipitant miseri
quos tote nouaculis excipit : dilaniāt 7 minuti dis
cerpunt. Mille in sup alijs cruciatibus subijcientes :

horis sono clamore tortor: Insequit: Discite iusticiam
moniti: 7 nō tēnere diuos. Auerto oculos a spectaculo
tam fedo 7 circūferēs alios penarū plustro lac°. Su
bit memoria pluriū quos viuos nouerā qui gregib⁹
inērāt 7 submissis oculis vult⁹ cōgregabant pudore.
Landē cū medios p̄ ignes illesi penetrarem⁹ oia sor
lerti cura inuestigātes porta emittimur: que multis
erat repagulis oclusa. Hec: Pic⁹ ait: ad Elysios du
cit cāpos vbi dare gestis aie ppetuo viuūt: oborūt sit
mul lux clara: amenaq; apparēt arua quib⁹ incredi
bilis fertilitas: fructuū inestimabilis copia: ppetua
serenitas: nulli⁹ noctis caligo: estus nulli: ignotū fri
gus: geluq; tēperies antea 7 in euū duratura sentit.
Circūtacēt vrbes insignes et nimia celebritate cōspli
cue: nullis muroꝝ ordinib⁹ cincte: memibus: fossis:
aggerib⁹ aut ppugnaculis munitē: alter alteri⁹ vrbes
domūq; ingredit sine fraude: ppetua pax: fid⁹ amor:
cōcors volūtas: nō liuor edax: nō paupiscētia praua
aut sceleratū habendi desiderū ipsos exagitat. Pū
ma hec Thebe sunt Pic⁹ dixit olīm ingento et indu
stria dare. Lacedemon adiacet que intestina discor
dia p̄cidit. Hic Athene doctria atq; prudētia i signis
parua hec quā vides Saguntū est ob egregiā seruata
fidē alijs illustriorib⁹ annūerari digna. Quelibet sus
os p̄seruat ciues qui aut bello sublimes aut ingenioꝝ
vl 7 dexteritate p̄spicui. Hic videre ē Themistoclen:
Alcibladen: Leonidam: Theseū: Epaminundā:
Miltiaden: Aristiden: Phocionē: 7 plerosq; alios:
qui hisce vagant in oris 7 regionib⁹. Ninue hec ē sus
perbūq; Babylon: Alexādria inelyta: Syracuse. et
quā nūc canes habitāt (olīm imperij culmē) Consta
tinopolis mestior est ceteris: carēs regali luxu: qd eā
plebs chystiana nō vendicat 7 execrāde eximit seruis
tuti. Quē tanta ambit multitudo stipantq; nūerose

caeterue Macedo est ille magn⁹ Alexander q̄ totū cele-
ritate in ira et fausto impetu orbē perdomuit. adstat
Pirrhus. Lingunt latera Cyrus Cresusq; magna
hūane fragilitatis exēpla. Subsequūt Dari⁹ ⁊ Po-
rus: quib⁹ q̄ vlti sunt p̄triti ⁊ virib⁹ exhausti pallor
oris mesticiāq; tristis p̄manet. Nullus oim sequētū
nō aliquid spectaminis edidit: quorū recensere nomi-
na longum esset et pertesum.

Themistocles ciuis fuit atheniēsis illustris q̄ adolescēs adhuc sub Abi-
ciade oīra Dariū regē militabat eiusq; in eo certamie opa insignis fuit et
clara tandē Impator elect⁹. oīra Xersē. q̄ oppressur⁹ libertatē grecie fute-
copias durit. Rebellarūt medio tpe athe. Jonij a vetusto subiecti eoz̄ diri-
oni. q̄s cū sciret Themis. in lit⁹ decēsurōs. lapidib⁹ vndiq; inscripsit. Ip̄si
ne attauoz̄ vtute partā libertatē eoz̄ p̄fidia suppressuri eēt. Abouit Joni-
os scriptū. ⁊ se atheniēsb⁹ recōciliarūt. Tandē (ottracto oīni subsidio grecie)
in Salaminū mare classem deduxit. vbi dexteritate virtuteq; Xersē vicit.
fugauitq;. Tandē linore ciuili in exiliū actus. ad Xersē p̄fugit q̄ eū (⁊ si vi-
ctus) ob vtutes placide excepit adauritq; honorib⁹ ⁊ cū eū ad inferēdū pa-
trie bellū ppulisset. penitētia duct⁹ ne p̄ie bellū inferret. hauit venenū. extor-
risq; aiām erhalauit. Sidē ob otumeliā (ne acēderet ad magnas dignitas
tes. ⁊ alios ingenio ⁊ industria q̄ polluit excelleret) decretū fuit officiū sters-
nēdi plateas. qd̄ ita solerter ⁊ strēnue administrauit. vt oēs postea illū ex-
peterēt. Sic plus auctoritatē officia ex hoībus capuit q̄ homies ex officijs.

Zilciades dissidētib⁹ cū carthaginēsb⁹ La cedemonijs. Zilciades cuz
Micia ⁊ Lamaco carthaginēsb⁹ auxiliū ab athe. quoz̄ opē implorauerāt.
mittit cū celeriter ab ea expeditōe reuocaret in exiliū mittit. Lacedemoni-
os pecijt. Vbi cū aliquot t̄pis deguisset vrozē Zigisti regis abutit quare su-
gere cōpulsus ad Zisfernē p̄fectū Darij filiū Xersis se otulit bellū interea
inter Jonios Lacedemonios ⁊ athe. ont asperrimū. ⁊ cū Zisfernes greciā
suppsur⁹. ceruicib⁹ eoz̄ vellet iugū imponere dissuasit Zilciades. vtputa
q̄ sola assentatōe posse finiri dicit. Atheniēses tāto eū vidētes honore p̄di-
tum legatos mittit. orantes Zisfernē eoz̄ reipublice cōciliaret. Zinnuit ea
adfecta pditōe. Si potestas fanciēdi leges (que apud pplm̄ fuit) patrib⁹
cōtriberet. Quo facto seuire in plebē senatus cepit pplius ab exilio Zilcibia-
den reuocans patricioz̄ ⁊ nobiliū potestati eū obicit. Qui p̄ie oīnibus de
nobilitate que eū in exiliū miserat se vindicauit eos necando vel mitendo
in exiliū. Posthac ouertit arma cōtra Lacedemonios. quos primo nauti-
co demū terrestri p̄elio superauit. ob id maximo honore a ciuib⁹ athe. exce-
ptus. Cū centū nauib⁹ in asiā traicit ibiq; ab asiaticis vincit. quare in spon-
taneū trāsuit exiliū ad Artaxerxen paulopost deuincit a Lacedemo. athe.
ip̄is triginta viri ad regimē reipu. imponunt. Dubitantes Lacedemonij
nc p̄ Zilcibiaden libertas athe. restitueret ad eū intermendū nuncios mit-
tūt. que cū ferro necare nō possent in domo pp̄ita oclusum cōburūt. Nec
Zostinus. Tradit nonnulli atq; Zisandriū regē Lacedemonioz̄ ad Maserna-
lē magnā auri q̄ntitatē misisse. vt Zilcibiaden hospite interficeret. Zisferē

natē occecatū auri amorē tā sedū factū ppetraste. In domū singulare Zifan
dro caput misisse hospiti? corp? tradūt a cōcubina humanū rē.

Leonidas Spartan? Xerxi regis persarū cū seringētis milib? militū in
grecciā veniēti se obiecit quē nō plus q̄tuor milib? sunt secuti. Vñ angustis
as terminop? occupans triduo Xersem ab introitu grecie coereuit. q̄rto die
cū Xerxes tumulū castris Leonide elationē occupasset. et iam occubissent
seringēti milites Leonidia. ceter? cōmeatū dedit iussis ciuitates munirent
ipse septē apud se retētis nocturno tpe castra regē adonit. vtputa certo mo
ribund? audierat cū antehac oraculi voce dicitis. aut duci aut regi vrbus
spartanoy cadendū. q̄re cū licētiosius totis castris cū cōmilitonib? grassa
ref. nō victus sed vincēs. occubuit. fert cū p̄stituta die bellū intur?cēt. so
cū p̄ditiū luculētissimū dēdisse dūisseq; interp̄dendū. p̄dētē cōmilitos
nes hodie apd inferos cenaturi. hec Vale. Abari. li. iij. ca. ij. Lice. i. iul. q̄f.

Thebus atbenensis herculee viē comes. p̄clara facinora edidit. nihil
omittēdo qd̄ imortalitē parere posset. nō pericula ingētia. nō certa mors
cū cepto deterruit. Primo cū hercule. insu regis Euristei deuicit Diteaz et
Zintiope reginas amazonū. q̄ p̄fecto victoria sanguinolēta fuit nec minus
gloriosa. Secūdo regis Leontis thebani supbiā fregit. q̄ crudelitate in
terfecta corpora humani vetuit. Tertio vicit ferocissimū taurū in campis
marathonijs ad quē debellandū ab Euristeo missus fuit q̄taur? terrā Atti
cam desolabat. ad iminentē p̄ducēs ruinā. Occidit q̄rto Ziron et P̄ocussē
erastatores viarū p̄niciosissimos. rapuit Helenā. interfecit Ad inothaurū.
Comitat? est pirithoa ad inferni vsq; fauces. Postremo operū p̄stāntissimū
edidit. oēs atbenenses varie displos p̄ie restitūēs. Demū abigedo Ipolitū
qui ciuibus charus fuit. populū deflagrat inuidia r̄ in exiliū missus. morte
(in Schiron insula) perijt.

Epaminundā. Epaminūdas theban? patriā ante sua tpa min? clarā sua
vute r̄ bellica opa illustrauit. dissidēb? nāq; cū eis spartanis. primo apd
Leuctrā. Secūdo apud Manthiniā p̄speris p̄ijs eos vicit. fugauit r̄ castris
eruit. ita res eoy affligēdo vt caput posthac nūq; eleuarint. ipse decertās ha
sta tratec?r. Primo quesiuit an clipe? salu?cēt. Secūdo an hostes ad interniti
onē fusi que vt ita fore audir̄it. nō morio: inquit cōmilitones. sed viuere ho
die i. ipio. Thebas ductu r̄ auspicijs meis caput grecie factas video Spar
tanā pauloante floridā r̄ pullulantē occidisse. seruitut? iugū grecie mea vtu
te excussim. Sibus nō sine liberis morio: filiā Leuctrā r̄ Manthiniā relin
quēs Ita hasta corpore educta inter plancū fletusq; cōmilitonū expirauit.

Zristiden. Zristides nō solū in re militari et castrensi disciplina scientissi
mus. Verūcūq; p̄hilosoph? rhetorq; insignis fuit qui totā grecciā ab immē
mente tyrānide bis liberauit. Volētes nāq; Atbe. sumere vindictā de insu
ria a Persis illata. Zthenien. Zristiden Lacedemonij p̄ausaniā exercituz
duces elegerūt. qui pallātes multas persie partes. flāma. ferro agrorū pos
pularde deuastarūt. p̄ausantas tyrannide grecie intentus Xerxi regi scripsit
oēs se captiuos redditurū pollicēs persie se excessurū si filiā ei despōdisset. r̄
quo secretū bec p̄traetari possēt. cōmisi regi oēs legatos q̄s mitteret ad eū
indifferēter vocaret solerti indagatōe Zristides. Pausanie p̄fidā rescunt de
terit grecie q̄ cū (vt merebat) in exiliū cōpulerūt. fuit idē Zristides nō mi
n? iusticie r̄ edrat? cultor q̄ amator vtu?r. Nihil em̄ vtile cēsum nisi idē esset
decoz. vñ cū Themistocles persarū vires debilitasset veniēs atbenas se ofi
lū afferre saluberrimū reipublice dixit quod nō plus q̄ vni senatori vellet

B ij

detegere Aristiden ad id rei assignarunt cui detexit Lacedemoniorum classens
in egypto statone secura p̄strui. eā posse occulte flāma absumi quo p̄petuo a
patria periculū instāns belli p̄pullaret Aristides re intellecta senatui dixit
Themistoclen sanū porro & virile p̄siliū. sed min⁹ honestū. afferre qua p̄pter
standū decreto nō esse credidit. homo integerrim⁹ nihil virile qd nō siml⁹ ho
nestatē cōplecteret tandē a patria pulsus exulavit a quo (vt Valer⁹ quito
libro dicit) virt⁹. cōtinētia. castimōdia. & sanctitas greca evanuit.

Alexandria Egypti fuit ciuitas p̄santissima subiecta P̄tolomeoz dicioī
que oim doctrinarū fuit refertissima. imprimis medicine studiū tantuz ibi
polluit vt Zilerādrice studuisse p̄fectū dabat medicū. bibliotheca ibi fuit p̄e
cellens ad quā vetusti reges oim scriptoz codices p̄gesserant que maxima
doctoz & doctrinarū studiosoz iactura. tpe quo Cesar dictator vrbē incen
dit. cremata est. ea vrbē aluit Cleopatrá reginā que inter Octavianū Au
gustū & Abdarcū Antoniū semiauit discordias tandē apd Acciacū p̄monto
riū cū Antonio victa a serpētib⁹ (qs studio in eū euentū aluerat) interficit.

Alexander Abacedonū rex Philippi regis fili⁹ (sed vt ipse voluit Jouis
& Olimpiadis) mortuo Philippo (qui a Pausania adulescēte ob nō vindē
catū stuprū ab Zittalo illatū interfecit fuerat) regnare cepit. Dixi dū vige
simū etatis nactus annū in qua tam tenera etate iam tot⁹ orbis imperiuz
oī cōplectebat sed cū fratre cepto ob stare videret eū sustulit & statim cepit
regnare in greca. sed Atheniēses & Thebani suasu Demosthenis rebella
rūt. qs superās Thebas ciuitatē clarissimā exterminauit solo equādo Athe
niensib⁹ p̄donauit prudētia exanamanis phi qui cū ad regē accederet rogās
vt audiret credēs rex p̄ atheniēsisb⁹ eū petiturū. Iuravit se nō facturū qd
petisset. Hoc rescies exanamanes rogauit regem vt athenas subuerteret.
Rex iureiurādo astrictus necessario ipsis pepcit. tandem greca subacta. in
Zisiā p̄tra Dariū Persie regē arma p̄uertit que ter supauit. Abatre Doroē
filiazq; cepit cū oim regia gaza. quas cū Darius maxima auri q̄ntitate vel
let redimere. suast Parmenio vt aurū Zilerādrice acciperet cui respōdisse fer
tur Zilerādrice Ego pecuniā quā gloriā mallē. si Parmenio essem nūc autēz
Zilerander. De paupertate secur⁹ sum & me nō mercatorē memini sed regē.
Nihil quidē habeo venale. sed fortunā meā vtiq; non vendo. Captiuos si
placet reddi honesti⁹ dono dabim⁹ q̄ scio remittere. Idē Parmenio alia
quādā die dixit Zilerādro vt Darij cōmeatū (quo exercit⁹ alebat) nocte in
uaderet. Hāc regiā & plenā virtutē vocē edidit. Abalo me victorie penites
at q̄ pudeat. Itaq; ad p̄selū vos parate. iterū vt magnanimitas animi ip
sius clari⁹ enitesceret. Zichmonētib⁹ amicis (cū graui morbo p̄meret & ipsi
dissuaderēt repētina remētia) respondit lenta remedia et segnes medicos
nō expectāt tpa mea mori strenue q̄ tarde oualescere mihi meli⁹ est
p̄uide si qd opis. si quid artis in medicis est. sciat me. nō tam mortis q̄
belli remedia querere. Inde p̄tra Porum Indie regē. duxit copias quem
multis certantib⁹ vincendo in dedicionē postremo accepit. Dixit posthac
Ethodū. Lilitiā. Egyptū. Illiricū. Thebeos. Sobetiā. Thraciā. Spartam
Peloponessum. Mellepontū. Lariā. Lydiā. Lapadociā. Frigiā. Paphla
goniā. Panphiliā. Feniciā. Armeniā. Persiā. Abediā. Parthiā. & p̄plos ad
iacētes mōte caucaso quib⁹ adde mltos reges. infinitos p̄plos. validas na
tiones. feroces gētes. & quicq; milia magnaz vrbū. Postremo ingressus Ba
biloniā anno etatis trigessimotertio veneno (p̄ inimicos Antipatrē
Qui proprijs totū supauit viribus vrbem & Callandri) suffert.

Excussit flammās corde cupidineas.

Quid iuvat externis belli clarere triumphis

Si mens egra manet. interiusq; furit

Pirrus. duo clarissimi fuerunt pirri. alter Achillis filius de quo hic sed in sequentibus fit mentio. alter Spirothax rex q; his regno exulare coactus. tãdem in pstantissimũ exercitũ ducẽ crevit. qd̃ ipse Annibalis vor testat q; Scipio querẽti quẽ crederet pstantissimũ belli ducẽ haud cõtãtãter Alexander rĩdit. q; paruis copijs egisset multa. Scdm̃ ab eo Pirri qm̃ is in muniẽdis castris. eligẽdis locis. ducẽdo vallo p̃cipuũ fuit. Iste Pirri diffidẽtib; Demetrio Seleuco Ptolomeo et Lisimaco. q; magni Alexandri p̃ncipes fuerãt. Pirrus corrupẽs Demetriũ assecclas ip̃m Adacedonia expulit. ab ea hora mẽte p̃cepit velle subigere terrarũ orbẽ. et p̃mo devincere Italiã. de q; re cũ Linea sũmo viro consulit q; (vt fuit) sapiẽtissimũ. voluit tacite demõstrare vanũ esse appetitũ. vñ dicit. Egregij qdẽ romã bello esse dicũt. mltisq; bellicosissimõs gẽtib; imperãt q; si eos supare dij nobis cederit. qd̃ tũc agem; Pirre. cui rĩdit. priã Sicilia eĩ insula felix et p̃p̃osa. capi vo facilis obidiõe ob discordia ciuitatũ. vñ Lineas recte dicit. sed an finis nobis militie erit Sicilia cepisse cui Pirri. Demõ victoriã p̃stet. Nã his veluti pludjũs vtẽmur ad res maximas p̃ficiẽdas. Quis em̃ se Libie abstineat et Carthagie quã mō Algato cles Siracusis p̃fectũ magna classẽ paulo abfuit qñ caperet. Tunc Linea ita est. p̃stat em̃ qd; et Adacedonia recupare et grecie dñari certissime cũ hac potẽtia licebit. sed his et pris om̃ib; subactũ. qd̃ faciem; tandẽ o Pirre? cui Pirrus subridẽdo rĩdit. Quũ agem; et quidiana festiuitate mutuisq; sermonib; leticia p̃ruemur. Linea q; tandẽ id qd̃ voluit rĩsum elegit. finalit dixit Pirro. at qd̃ vetat o rex q; min; ista leticia et otio nũc p̃ruamur. Zidest q; p̃ nobis sine labore facultas eor; ad q; p̃ sanguinẽ. molestias. pericla. tũ nostra tũ alioy; puẽturi sum;. Pirri eo prudẽtissimũ cõsilio nõ aio infractũ. sed delphico oraculo diuina voce puocat; interrogãti nãq; de romano bello. sub hac ambiguitate oraculũ rĩdit. dico te Asiace romanõs vincere posse. ob id in dñter credẽs. diuinit; sibi victoriã portendi. expeditõi se accinrit. Vesniẽs in Italiã. opẽ tulit Tarẽtinis p̃tra romãos ipse fret; aurilio reg; Antioiani q; naues miserat. Antiochi reg; Sirie qui pecuniã submisit Ptolomei reg; egypti et mutarũ gẽnũ. potẽtissimã nationũ qb; tũc romana potẽtia fuit exosa. Romã aullũ albinũ cũ legionib; ei obiecerũt q; ab eo victaz romã pfugit. fuit tũ Pirri victoria talis vt plus gloriosa q; leta posset iudicari. Scdm̃ miserũt romãi Adarcũ leuinũ q; et ipse vict; ob inuictũ elephanor; horrozẽ Pirri vidẽdo mortuor; militũ ferocitatẽ (vt Florus testat) dixit. O q; facile erat orbis imperiũ occupare aut me romanis militib;. aut me rege romãis tandẽ Xenin; restaurato exercitu ip̃m vicit et hoc vtute cõsidij milit; q; sol; elephãtũ occidit. Demõstrãas ingentẽ eã beluã vtute posse vinci Pirri vidẽs deletas sibi copias et exercitũ diminutũ p̃ditões pacis romanis detulit q; p̃silio Apph; Claudij ceci respueũt et tandẽ Adarco Lurio et fabricio consulib; ita fuit vict; vt necessario Tarentũ dimitteret. in Sicilia fugiens. Intulit posthac bellũ Sicilie Adamarb̃inis Antioiano Lacedemonijs toti grecie vbi cũ filio miserabiliter fuit interfectus.

Lirus Cresusq; regnavit Babylonie Baltazar filius Nabuchodonosor qui tũ patris tũ suo scelere iniustus deo fuit quia tẽpli preciosissima vascula abstulerat ad diuinũ peragendum quod exhibuit satrapis et proceribus regi sui quomodo scribit Daniel quinto. Eusebius et Guilhelmus de tẽra

potibus. Excitās itaq; dēns Ciri Persie regē vt Babylonij bellū inferret qui magno exercitu obsedit urbē. Cresus requisitus a Baltazar ad plura oracula grecie legatos misit quesitū. Quid futuri esset si bellus intulisset persis. Et si regnū suū fore deberet diuturnū. vñ Apollo tam plere rrsidit Regis apud Abesos multo iam sedeposito tūc scruposum fugere Herminū strenue lide. Nec p̄stare nec ignauū te esse pudendū qđ respōsum credidit. Cūssimū dñciens p̄petuitatē regni ⁊ cū maximo exercitu petij Babylonā Cirus expugnās Babylonā rege interfecto post fugam Cresi qđ in Lidiaz redierat arma in eū ouertit. egregiaq; victoria potitos. fugientē in ciuitatē Sardi cōpulsit quā cingens corona. ita obsedit vt ne fugere quidē Creso liceret urbe in p̄tatem redacta. irruētes milites in domū Cresi fili⁹ in ea vsq; tpa mut⁹ pietate ⁊ periclo patris cōmorus cū militē stricto mucrone in euz videret irrupentē. clamauit. Homo ne me perimas Cresum. Ad Cirus superuenientē phibet dixisse (Solini testimonio) parce patri Creso Cire ⁊ boiem te casib⁹ dice n̄ris. Ea causa nō necar⁹ sed captus Cresus fuit. quēz cū. rui⁹. purpuratis nobilioib⁹ Lydie in altā piram posuit subijciendo ignē Cirus estū ⁊ flāmā sentiens ter exclamauit Solon solon solon quā vocē cū Cirus nō intelligeret ⁊ p̄ interp̄tes p̄cunctaret. rrsidit Cresus Solonē athe niēsez p̄bin eū olim admonuisse fragilitatis hūane. Et cū alios felices iudī casset. eū tñ nequaq; cū fines adhuc vite diceret futurū. quare ob incidētes fortuitos casus eū felice dici nō posse. Cirus p̄morus pietate ⁊ fortune incōstātia cū flāmis eripere voluit. sed cū iam ignis instantū creuisset vt neq; qđ posset extingui. Cresus vidēs Ciri beniuolentiā Appollini p̄ces intēdit quo tali periclo liberaret qđ sereno celo maximā vim imbrū demisit ⁊ extius ero igne Cresum eripuit cui dixit Cirus qđ te Cresē induxit vt euz exercitu terrā meā inuaderes. et amico fact⁹ hostis. cui Cresus. Ego rex istud se i p̄spero tuo meo infausto fato. grecoꝝ deo auctore qđ me ad bellū tibi inferē dū impulit. Neq; em̄ quispiā ita amēs est vt bellū qđ pacē p̄optet amēs nā in pace filij p̄ies. in bello p̄ies filios sepeliūt. Sed vt ista fierēt demōi cordi fuit. Ciri⁹ donādo ei regnū restituit. Ciri⁹ rei imemo. cū Ciriū alio videret bello implicitū. rebellauit denuo. quē Ciri⁹ ita cōmor⁹ itez denicit. ⁊ cruce im̄ posuit. Lydis in p̄petuā verecundiā. ademit arma ⁊ equos. nec paciebatur vt in exercitu aliud qđ lenocinia ⁊ tabernariam exereret.

Abdiciaden P̄pias tirānus atheniēs. p̄ Abdiciaden (cui⁹ virtute libertas parta est) p̄sia pulsus. ad Dariū p̄sarum regem cōfugit. supplex ab eo petens. atheniēs. bellū inferret. quā per id posse restitui nō diffidebat. itādeꝝ persuasionebus ⁊ pollicitationib⁹. Dariū pellerit vt cū ingentissimo exercitu in greciam irer. tremebūda grecia tam infinitas expauit copias. veritate seruitutis iugū accipere cogeret. Vnde atheniēs (vtputa in cōmuni periculo) a Lacedemonijs subsidia petunt. qđ cū sacris ⁊ religioni essent impliciti. vt quadrugno nec in publico nec in puato quicq; agere liceret. aut fas esset. Abdiciadis suasu qui in celeritate omnē spem deposuit. mox rui⁹ p̄if et non expectato auxilio cū decem milib⁹ atheniēsū ⁊ mille platēsisbus tanto se exercitū obiecit ⁊ in cāpis. Marathonijs cum Dario certando in fedam fugam eum cōiecit. ita qđ ad ducētena milia hostiū. fluctibus. mucrone et pressura interierint. Tandē tanta cum gloria in patriā reuersus. qui hostili impetu tantoq; copiaz robore vincti nō potuit. ciuili iniuria deflagrauit. carcere namq; intrusus miserime (vir totius grecie clarissim⁹)

perit. Erat in exercitu Absleia dis miles gregarius Lynegamis nomine qui cum trepidā hostiū cōspiceret fugam quosdā in nauim irrupentes est insecutus de traq; nauī apprehēsa. tenere satagebat. qua p̄cisa sinistram intectē amputata ca. mordicē nauim appēxit intantūq; tenuit quoad aliū milites aduenientes ipsos gurgitibus demergerēt.

Phocion bonus ciuis. egregius orator. philosophus insignis. optimus imperator. melior senator. post multa p̄clara facinora toga militiaq; parta torturis ingrattissimorū ciuū interficit et quo maior ingratitudo esset. ossa bene meriti hominis patio solo cicunt.

Darius duo excellētissimi fuere Darij. primus filius Daspī. qui cum ser p̄ceribus cōspirauit cōtra Moropasta magum q̄ Abergiden filiū Ari interfecerat seq; ob similitudinē vultus regem cōstituerat. quo facto sollicitudo purpuratos et p̄ncipes persie incessit. q̄s eorū regnaturū esset. Euenit inter septem p̄ncipales vt quadā die ante ortū solis cōuenirent. in loco eo quodā ameno ad id designato et cuius equus p̄mo hinnitū emississet. vt eis imperaret persis. Darius itaq; seruū habuit p̄ astutū qui manū equinae emittēs vultus. postq; ad p̄scriptū locū ventū est. narib; equi Darij manū admouit. qui odore excitatus. illico fremituz; hinnituz; emisit. Alij diuinitus id credentes euenisse. equis desiliunt. ipsum regem consalutantes Trogus Pompeius et Iustinus asserūt ipm seruū p̄cedente die in eo loco Darij equū admisisse eque. q̄ veniens ipm in loci recordatione pacti opis desiderioq; p̄cubit; hinnire cepit. De hoc Dario nō fit hic mētio. Sz de eo qui magno Alexādro victus. regnis spoliatur. erutus regio decoro. p̄uatus matre. vxore. filiab; vita ab intimis amicis Bello et Habersone iniuste p̄uaf. In cuius tam fedi parricidij vlcionē Alexāder ob ingenitam virtutē assurgēs vtrūq; mori coegit. Omnes quoz; cōsilio et auxilio vsi erāt censurā necādōs. Erat hic Darius modestus placid; comes liberalis et p̄tentissimus bis ab Alexādro victus. legatos ad eū misit. q̄ pacis cōditiones offerrent. filiā et regni partē pollicētēs. qm̄ fatalem ipsi incursum crediderit qd̄ cum Alexāder abnuisset. vltima totius regni p̄sidiā cōtrabēs bellare statuit. et cōuersus ad milites ista dixit verba Sua cuiq; dextera aut vlcionem pariet tot malorū aut finē. Equidē q̄ versatilis fortuna sit. documētum ipse sum. nec immerito miciores vices ei; expecto. Sed si iusta ac pia bella di; aduersant. fortib; tū viris licebit honeste mori. Per ego vos decora malorū qui totius orētis regna cōmemorabili laude tenuerūt per illos viros quibus stipendiū et vectigal macedonia quodā intulit. per tot nauitū classes in greciā missas. per tot trophea regū oro atq; obrestros. vt nobilitate vestra gentisq; vestre dignos spūs capiat. vt eadē ostātia aniorū. qua p̄terita tolleratis erpiamini. qd̄ fors tulerit me certe impetū aut victoria egregia nobilitabit aut pugna. Vicit est Darius nō tā man; et vrbib;. orib; p̄silio erps impatorūis artib;. aut nesci; scie militar; q̄ fortuna nimia et eruperāte Alexādri. Vicit Darius fuit oim̄ cētissim; qd̄ testat Quir; Lucius Lū Tirrota ei affirmasset vxorē seruātā ab Alexādro illesam rfidit. Vq; p̄sij p̄mū mihi stabile. opto. regnū. deinde si de me iā trāfactū ē p̄cor; ne quis alius alie rex sit q̄ iste tam iustus hostis. et misericors victor.

Porus Indorū rex potētissim; Alexandro in India veniēt cū amplissimō exercitu sit obus;. cū quo multifarie certādo. tandē victus est et se victoria fidei submitit. fuit hic stature maxime. vi animi corporisq; p̄cellens. Vnde quidā dicūt Alexādri ab eo. singulari certamie puocati et a vrbis

que in paruo Alexandri corpore uiguit floruitq; tam vastam barbari proce-
ritatem victam et prostratam. Sed hec opinio ab illustrioribus auctoribus
minus celebratur. Hic Porus totius congefferat Indię gazas omnes ali-
os orientis reges diuitijs antecellens. tandem ob fidem Alexandro seruas-
tam et quotidiana obsequia patrio regno a victore donatur.

Immiscēt gradientis turbe nūero Tristād° : Lās-
cillotus : pardsalgaylet : Bauuan : Anfortas : Ba-
muret : Schionatulander : ferasis : qui olim sub ar-
tu regū summo meruere. Nec obuia nobis Priamo
duce trolana est iuuēt° que fortiter decertās ante pa-
trie ora occubuit. Hector prim° est. Quā inuida hoc
olim sub pectore uirtus : quā dur° surgebat in armis
quot hostiū submisit horco : quot accumulauit cedi-
bus acruos : tandē dolo circūuent° Achillis cū priā
simul occubuit. Durat hodie strages ille feruor ⁊ uir-
dicte cupiditas. Paris prim° est q̄ tanti lecti belli in-
cēdia. Hinc Deiphob° : armipotensq; Troil°. Ene-
as inde : Antenor : Mēnon : necnō Pēthesilea. Hic
Polydamas : Proteus : Iōgusq; liberorū Priami
ordo segregatim trāsēūt : auctor Troie Dardanus
Anchises : ⁊ Laomedon qui altū Iliō defessi lētis
passib° repetūt. Huc huc flecto oculos uideo Agamen-
nonē multas illustres trahentē anias. Achilles is est
cul tanta inest ferotia qui a quopiā inuict° Polyrene
amorib° flagrauit. Menelaus adstat : uterq; Ayax
Ulysses annosusq; Nestor : Peleus : Jason ⁊ seuus
Drestes : quē supat Pirrh° digna tātl patrū soboles.
egredītur Mycenis q̄ plurib° alijs scatet oēs sui cui
urbes bellica uirtute exuperans.

Uirtus Britannorum inclutus fuit rex cuius uirtus uictoria et fama pas-
sim uniuerso terrarum orbe sunt diffusa. Hic inter alia milites habuit qui
errantes appellantur. hi toto orbe militiam querentes famam ⁊ immortali-
tatem sibi et eorum regi pepererunt. Dicitur eum hunc habuisse morē qd̄
nunq; aliqua die prandiderit. qua non ab uino suorum militum. singulare
aliquod decus percepisset. De hoc rege et militibus hic enumeratis plu-
res in vulgari cloq; extant libri quorū est p̄cipu° q̄ tafelrunth intitulat. Il-
le coder oim hic enūmeratorū gesta describit ⁊ cū uideant nōnulla ob sui ma-
gnitudinē a ueritate declinare consulto p̄mittēda censur.

Præsumimus Laomedontis regis filius. eo tpe cū Troia p Jasonē & Mers-
 culē aliosq; grecos subuerteret. In minori fuit Asia vt rebellē eā puinciaꝝ
 armis subijceret patri nūcio accepto de morte patrꝝ deleta patria statim cū
 eo quē habebat exercitu Troiā petendit. et purgatis ruderibꝝ nouis menis
 aliisq; publica & priuata loca extruens. in tantū adauxit vibē. vt merito ins-
 ter clarissimas orbis ciuitates nūceret. Tandē satis ad extremā euerfio-
 nē inclinātibꝝ. legatos in greciā mittit qui Ericā suā sororē que cōcubina
 Thelamonij fuit Ziyacis repererēt. ea nō impetrata Paridē nautico prestis-
 diosubmisit cōmittēs vt Helenā aut aliā grecie mulierē illustrē raperet cu-
 tus pmutatōe sine armorꝝ strepitu reuolueri Ericona possit. sed greci cōmo-
 ti ea re magna classe ingētissimo exercitu raptorē Paridē insequūt. post de-
 cem elapso annos. quibꝝ Troiā obsiderūt eo tandē potiuntꝝ Priamo cum
 oīnibꝝ filijs interemto. ipam vibē dirūt. & ab imo fundamētis subuertūt
 fuit hic Priamꝝ felicissimꝝ in liberis habuit nāq; Hectora. Paridē. Hele-
 num. Deiphebum. & Troilū. filias Cassandra et Polyxena. quibꝝ adde na-
 turales (qui oēs strenuissimū fuerūt milites) triginta. alijs in rebꝝ nescio
 si fuerit oīm infelicissimus. Vidit namq; occasum patrie. oīm filioꝝ mortē
 et ipse iam decrepita etate ferro a Pirro confoditur.

Hector Priami filius nedū oīm Troianoz bellicosissimꝝ fuit. sed & greco-
 rum precipuꝝ. Pluries namq; cū Achille singulari certamine dimicās sem-
 per euasit victor. Et si ipsi Homero credimꝝ solus p sepe totū grecoꝝ exer-
 citū in fugā puerit. Interfecit ad viginti quinq; reges & principes inter qꝝ
 Patroclū amicissimū Achillis. multa milia hoīm classem grecoꝝ bis incen-
 dit. sed tandē inuidia Junonis & Achillis pfidia ab eodē interficit cū quo
 Troia & oīnis Troianoz virtus cecidit. ne tamē ipsiꝝ gloria & p̄cipua laus
 apud posteros obscuraret. Apollo casum miseratꝝ. corpꝝ ipsiꝝ delinij medi-
 camētis. vt tabere vel putrescere. in euū nō posset. In ipsius laude Verg.
 scdo eneid. canit Ille uibil nec me querentē vana morat. Sed grauitur ge-
 mitus imo de pectore ducēs. Ne u fugae nate dea teq; bis ait eripe flammis.
 Hostis habet muros ruit alto culmine Troia. Sat patrie Priamoq; das-
 tum si p̄gama dextra. Defendi possent etiā hac defensa fuissent. Quid. In
 te fugebā violentos Troas ituros. Noie in hectorēo pallida semp̄ eram.

Paris & ipse Priami filius cū iam ceptꝝ in alio esset materno. mat̄ som-
 niū vidit se facē parere. qua Troiana vibs p̄sagraret. Vnde marito som-
 niū enarrās. maximā sollicitudinē ipsiꝝ aīo incussit. Luenit post maturā de-
 liberationē inter eos. Si mas esset vt necaret. Edidit dehinc filij tate pul-
 chritudinis vt vtrūq; parentē incederet miseratio. cōmittētes itaq; duobꝝ
 famulis vt infantē aquis inmergerēt. Ita ipis applausit vt eoz viscera pie-
 tate mouerent quare in rubū p̄ijciunt credētes vel fame quārotius interi-
 curū. vel ab errantibꝝ feris facile posse absumi. quasi officio p̄functi domū
 redeūt. Cū pastor inueniēs. p̄ suo filio aluit qui pubescēs in tantū alios pa-
 stores dexteritate p̄celluit. vt facile inter eos obtineret principatū quos dis-
 sidentes tāta eq̄tate cōposuit vt Paridē (a paritate seruata) appellarent.
 Fuit hic tante pulchritudinis. vt in toto terrarū orbe multis seculis similis
 ei nō fuerit. Adamauit nymphā Enoe cū qua in sylua idea mltos trāsegit
 annos. postremo ad celebritatē troie veniēs cū Hectore dimicat quē cum
 impudentius parū lesisset. Hector ira p̄citus in eū irruit. volens interfee-
 re qd̄ vidēs pastor qui cū aluerat Hectora in clamauit. admonēs ne otami-
 naret manꝝ fraterna cede & Priamo totius rei seriē detexit. q̄ cū in filij susci-

piēs regio more educat. quoad in aſiā trāſiēs. venatōi incuberet. ⁊ laſſatus
diutino labore in terrā ſtrac⁹ p̄baretra capiti ſubducta dormiret vbi vidit
Mercuriū cū Junone Pallade et Venere accedentē q̄ ei aureū porrigens
pomū pulch⁹ noui ex hinc daret impanit Juno ſi ei pomū daret imenſas diu-
tias dñatū totū⁹ ſic pollicet. Pallas prudentiā ⁊ rerū oīm cognitioē p̄mit-
tit. Ven⁹ totū⁹ grecie pulcherrimā ſpōdet matronā. Paris cū eas veſtes de-
ponere luſſiſſet. quo meli⁹ ſinglas corpor⁹ atēplaret partes. Veneri pomū
dedit q̄ hand diſſidentē pollicita. ſe impleturā iterū ſpōſpōdit. Qua re erect⁹
extracta claſſe in greciā atendit. ibiq; Helena Abenelai regis vxorē. Laſto-
ria ⁊ Polluctis regū ſoro⁹ rapuit. que cauſe noue diſſidie troianis greceſq;
fuit. Inſequebant nāq; niſeroſo exercitu ⁊ poſt decēnalē obſidionē. vbe po-
tiunt. ſubuerſit. Helena recuperant ⁊ ad patrios lares reuertitur. Paris
ab Atrace Dili interficit. que ⁊ ipſe pemit nā mutuis vulnerib⁹ ſe ofodiunt.

Deiphob⁹ tert⁹ filioꝝ Priami hō ſuit vrbanaſū militariarūq; artū ſciē-
tiſſim⁹. prudentia. ofilio. eloquio nō parū p̄cellēs. Hic cū Paride in greciā
iuit. cū raperet Helena. tandē increbeſcēte bello duriffim⁹ fuit p̄ie vinder.
multos illaſtres reges ⁊ p̄ncipes grecoꝝ pemit oīm liberoꝝ Priami ſup-
ſtes. Poſt caſus Paridis Helena duxit vxorē. cui⁹ amore ſū mope tenebat.
tandē vbe aſtutia a grecis capta. in lecto a Abenelao Viſſe. ⁊ alijs mult⁹
p̄fodit vulnerib⁹. vt Abaro in ſerto teſtaſ. Atq; hinc Priamidē lamiatū cor-
pore toto Deiphobū vidit lacerū crudeliter ora. Ora manuſq; ambas po-
pūlataq; tpa rapt⁹. Turib⁹ ⁊ trūcas ihoneſto vulnere nares. Poſthac idē
in p̄ona Deiphebi atq; hic Priamides nihil oti amice relicū eſt. oīs De-
phebo ſoluiffi ⁊ funeris vmbiā. Sed me fata mea et ſcelus exitiale lacene.
His miſere malis.

Troilus vltim⁹ filioꝝ Priami. vir dū pubes. ſuaſit vt Paris in greciā
mitteret ⁊ ita aīos oīm diſſidentū cōmouit. vt nulla m⁹ ra rei interponeret
vacillabat nāq; antebac. diſſuadēte Hecatore. dehoratē Helena prudentiſſi-
mo rerū futurarū addubitate adhuc ipſo Priamo in tāta ſentētiarū diuer-
ſitate. Sed Troilo tāta magnanimitate ſuadēte rex indulget. ceteri aſtipu-
lant. Ingruēte demū bello cū tpe robur corporeū. animiq; creuit vire⁹. q̄ ſo-
lus desperatas res troianoꝝ fulcruit. agēdo grecoſ p̄cipites. ipi achilli mul-
tociēs occurrit vulnerauit ⁊ a troianoꝝ coeruit ede. multos interemit. re-
ges innūeros p̄ncipes. Et ſi Homero credit totū grecoꝝ exercitū non ſe-
vertit in fugā. tāte fuit v̄tutis vt ab vtroq; exercitu ſcōs Hector appellare-
tur. poſtremo inſtāte fato incōſulti⁹ Abirmidones aggredit. cū quib⁹ ad lō-
gā horā dimicās mltos vulnerādo. pluriōs interficiēdo. a ſupueniēte achil-
le trucidat que vt Dātes ait. Equi ſui alligauit cauda circūtroiana menis
impudētiffime trabēs vñ p̄te alia fugiēs amiſſis Troil⁹ armis. Inſelic pu-
er atq; impar agreſſus achilli. Fert equis curruq; heret reſupin⁹ inani vo-
ra tenēs. tñ huc ceruicq; comeq; trabē p̄ terrā ⁊ vñ puluis inſcribit baſta

Eneas anchiſis ⁊ Venere⁹ fili⁹. ap⁹ Simoēta nāq; ſuuiū cū p̄ie Ven⁹
p̄cubuit. ex q̄ hic Eneas naſci⁹ q̄ vn⁹ ex troianis fuit nobiliſſim⁹. tantax di-
ſtittax vt Priam⁹ ipe rex filiā ei deſpōdere nō erubuerit. Scōm alios Treu-
ſa ipi⁹ vxor. nept⁹ nō filia Priami fuit. ex q̄ educauit Alſcaniū vt Iulii cū q̄
in Italia traſiciēs Lauiniū ap⁹ tyberi dedit. a qb⁹ poſt ſuuiū cū p̄ie Ven⁹
ni. fuit hic Eneas pacis belliq; artib⁹ inſignis. cū Atrace aliq̄ties ſingulari
certamiē ofiuit ⁊ ſel in poſtremo piclo a matre iam ſauci⁹ eripit. Qui⁹ bō
Roia clarus in primordio operis eſt expreſſa.

Antenor ex nobilissimis troie mtra pclara in troiano bello gessit. In pnia
 legatus a rege Priamo mittit ad Ayacē & belamontū ceterosq; grecos. ve
 rona regis soror. in pma destructōe a Falone & Hecelle rapta restitueret
 qđ cū denegatū eēt ac Helene raptione Paris p̄silio ipsi? Zinthenous alio
 riq; troianoꝝ mittit. Postremo scribit de hoc Zinthenoze Dātes & Guido
 qđ p̄ie pditor: extitit. Et Homer? maximis eū laudib? adomat. Qui Ti
 tus Liv? in p̄mordio opis astipulat qđ dicit eū diruta p̄ia r subuerſis mēui
 b? pfugū ad italie deuenisse ora. & Venetias pdidisse. quē tunc pplm bene
 eos appellabat a qđ? Venetob tā imēsa defluxit. ppago. De hoc Adaro in
 primo sic dicit. Zinthenoz ne potuit medijs elapsus achuis. Illiricos pene
 trare sin? atq; intima tur?. Regna liburnoz & fontē supare tymant. vnde p
 ora nouē vasto cū murmure mōt?. Id mare p̄ruptū & pelago premit arua
 sonāti. Sic tū ille vibē Pataui sedesq; locauit Teucroz. & gēti nomē dedit
 armaq; fixit Troia nūc placida cōpostus pace quiescit.

Helus rex fuit Lreti allect? amicitia virtute & b̄fficio Hectoris troianis
 eū elect? militib? in auxiliū venit. sed cū prima nocte in exercitū applicuisset
 rescuerūt Olyſſes & Ayax Dilus ipsi? aduentū & furtiue a castris descēden
 tes. fatales q̄s adduxerat equos rapist. qđ si pabula degustassent Troiana
 Xantūq; bibissent flumū. capi a grecis troia nō potuisset. sed abacti equi oc
 cibus ipse cū omī gēte quā adduxerat occasus & ruinā troiane vibis designa
 bat. vñ Vergi. de eo. Signoscit lachrymās primo qđ pdita somno. Titides
 multa vastabat cede cruent?. Ardētēsq; auerit equos in castra pu? qđ Pa
 bula gutassent troie Xantūq; bibissent.

Penthesilea Amazonū regina fuit que historia vt clari? intelligat altius
 paulo venit repetēda in Schitea insula fuit quā sole mulieres inhabitabāt
 be nō colo aut alijs femineis acub? vitas agebāt. sed armis ferocq; a prima
 infantia assuefacte adiacētes p̄plos p̄domuerūt. fuit his mos vt binis in
 anno mēib? ad viros (qđ aliā insulā inhabitabāt) trañcerēt. se ipsi cōmis
 cētes eo spacio trāsacto ad p̄pria remearūt. qđ si q̄ ex his pregnātes effecte
 fuerūt & masculū peperissent triēnio educauerūt. posthac ipsi viris eū mit
 tētes. femellas suo ritu & more aluerūt. in re bellica & militari arte eas istrūē
 tes. Regnarūt in hac insula tpe Herculis tres sorores. Orithia. Ipolita &
 Zastimache. Et cū Hercules suasu nōnulloz insulā inuasisset & absente Ori
 thia vtrā cepisset sorore Ipolitā Theseo. alterā Abenalippe dono dedit. res
 uersa Orithia cū magno exercitu suaz vginū i greciā p̄tendit qđ sorore Ipo
 litā recupare posset. sed victa a Theseo & atheniēsb? regū Amazonū in p̄
 thesileā iure hereditario trāsſudit qđ mltas claras victorias ad troiā amos
 re Hectoris p̄cessit. vt eā diutina obsidiōe qđ a grecis p̄mebat liberaret. In
 eo bello tā egregie & strenue se gessit. vt vtroq; in exercitu miris laudib? a
 militib? & coraret sepe cū fortissimis grecoꝝ decertās. eos aut vicit aut in se
 dā auerit fugā. Ip̄m achillē mīme extimuit quē sedulo vulnerādo multa
 suoz Abirmidonū affectit clade. Tādē ab eo achille fm Homer? & Petrar
 chā fm Dante Guidonē Guilhelmu gallicū & alios a Pirro Zichill filio
 interficiūt. Cū qđ omī Amazonū regnū eē desūt sup̄sites nāq; vgies a p̄p̄is
 vicinis (q̄s dū eaz floretet regnū subegerāt) interficiūt bui? Pēthesilee lau
 des mlti insignes auctores celebrāt int q̄s Adaro. i. enei. hoc carmie. Du
 cit amazonidā lunat? admodū pelt? Pēthesilea furēs medijs i militib? ardet
 Aurea subnectēs exerce cingla māmē. Bellatrix audetq; vir? currere vgo.

Polidamas nō postrem? troianoꝝ mltā fortiter in bello attētauit & p̄gessit

In oēs euentus Hectora insequēbat. cui⁹ ⁊ laboris ⁊ periculi quotidian⁹ fu
it comes. ob id inirūmmodū ab eo dilect⁹. multos illustres grecoꝝ sua ma
nu interfecit. sed finaliter infāte fato. fortiter decerrās inter morientū acer
uos cecidit. eū nōnulli filiū Priami aliq̄ nepotē ex filia fuisse asserūt. **Utrūq̄**
q̄ res habet. belli cosiffimū eum extitisse constat.

Prothelilaus ex bellatorib⁹ troie fortissim⁹. magne apud ciues auctoris
tatis ⁊ nois apud hostes fuit. nō em̄ min⁹ troiani ob virtutē venerati sūt q̄
extinuerūt greci. Quoz̄ quotidiana cede ⁊ strage maduit. primus capesse
bat bella. vltim⁹ desijt infestare hostes. **Hic** cū classis grecoꝝ ab hectore in
cenderet. prim⁹ ignes iniecit. flāmasq̄ ptulit. postremo ob ipso **Atrace** The
lamonio sautius corruit. **Longusq̄** ordo rē. p̄ hec vba triginta naturales
Priami filij tenorant qui oēs asperrimi bellatores in decenniali bello varie
diuersisq̄ modis occubuerunt.

Dardanus aduena in asiā applicuit. vbi miraculo litterarū ⁊ in stre pri
dentie stuporū terriculis fuit. qui cū vt nomē veneratū principatū ei detule
rūt. quo nō reiecto priue troie fundamēta iecit et cū iam amplā in se vrbē
inopia plebis videret cōcisurā vtp̄ta que minorū frequētia habitata insul
tu circūcentū p̄ploꝝ delere posset. **Axilū** fecit in quē cū aliquot mortales
cōflurissent eoz̄ ope ⁊ auxilio cōfines p̄plos subegit. dirutisq̄ ciuitatib⁹ oēs
multitudinē in nouā deduxit urbē. **Que** suo tpe in tantū excreuit vt in tota
asia nulla extaret que ipsi posset equari. quā successores ipsius ⁊ populo et
edificijs adauerūt.

Anchises Troianus ciues cū dea **Venere** apud simoenta flumī cōcubis
it. ex quo stupro **Eneas** nascit. qui post occasum troie senē patrē humer⁹ ex
vrbe deportauit qui natus p̄ oia maria diuersa pericula comitatus. apd̄ **Ace**
sten troianum priusq̄ in italiā deuenissent mouit. **Hic** anchises nihil precla
ri aut memoratu dignū fecit sed plus filij q̄ sua vtute ab auctorib⁹ celebraf̄.

Laumedon Priami regis pater imperiū troianū ⁊ asie ad multos ānos
tenuit quoad **Herculi** ⁊ **Jasoni** (in **Colchos** insulā p̄ aureo vellere acqui
rendo tendētib⁹) iniuriaret. qui implorato grecoꝝ auxilio ipsorū ope eum
trucidarūt subuertētes urbē oēm pplm̄. iuuentutēq̄ in grecias abi gentes.
inter quos **Eriona** ipsi⁹ regis filia captiua ducit que occasione secunde des
tructionis non paruam prestetit.

Explicūt historie Troianorū et incipiūt Grecoꝝ.

Agamennon totius grecoꝝ exercit⁹ impator. summa cū prudētia equi
tate ⁊ modestia rēpublicā admistrabat in singulis nedū impatoris sed opti
mi militis exequēdo mun⁹. **Cū** achille grauit̄ dissensit. que simultas qua
si exitialis ei fuit **Huseidā** nāq̄ quā tenerrime adamauit ad iudicandū ayaci
quā rem achilles egerime ferens. bellare desistit. ob id troiani semp̄ supio
res. exultates grecoꝝ castris insultrabāt. **Greci** vidētes rem sine ipsi⁹ auxi
lio cōfici nō posse. enixe rogabāt vt arma deposita. p̄ patrie gloria ⁊ cōi bo
no resumeret. obstinat⁹ aīo. inexcōrabile se p̄buit. que res in toto exercitu in
uidiā optime merēti ⁊ iustissimo impatori mouit. **Tandē** **Hectoris** ⁊ **Ulis**
sis opa recōciliati plū **Achilles** restaurat. **Secdario** dissidēbat **Agamennō**
cū aiace **Thelamomo** qui opa nōnullorū regū ⁊ principū. ei platus ab im
perio deturbauit. sed vt fuit virtuosissim⁹ minime potuit dep̄imi. **Adortuo**
nāq̄ p̄ insidias aiace iterū impator cōstituit. **Lulus** postremo auspicio. cō
silio. solertia ⁊ dexteritate. troia capta est. subuersa. diruta. et equata solo.

Patria repetit in mltiores venti obluetati sunt. fluctibus naq; exagitatus. p cella z maritimo verat estu. post varia pericula domū redijt que Litem mestra vro: blande excipiens tunica donauit incōstitutū. qua dū induit Egi stus ipsius adulter. ordinatione vrois que eū deperibat. gladio cōfodit. sic totius grecie clarissimus miserabili fine terminauit vitam.

Zichilles peleus regis z thetis dec filius tenellus adhuc tutele Schinō vni ex centauris cōmittit qui eū studiose educādo. venatōi feraz assuefecit. In struendo in primis rudimētis que bella cōcernūt cui libēter parēdo in omī bus obtēperauit. disciplinas quib; eū edocuit tenerrime cōplectēs ita vt di stichon conscripserit quod ab Titulo Helio recensetur.

Qui Peleo genit; achiue gloria gentis. Dicit annosum ptimuisse senem. Quas Hector sensurus erat poscete magfo. Verberib; insus prebuit ille man;. post aliquot annos mater maria sollicitudine filij estuans. delphicū cōsuluit oraculū. quo sine vitā esset terminatur;. qd fūdit necessario eū in troiano bello casurū. ob id anxia mater puellarib; eum vestib; induēs regi Nicomedi ex cognatis in regio geniceo educandū p virgine cōmisit precipi ens ne seipsum quis esset. pderet. assimulatōne serus lateret ad aliquot tpa p specie muliebrī. Zichilles vnā filiarū regine deidamiā impregnauit. Et cū iam bellū troianū inchoatū quotidie ingrauescēs excrefeceret z greci admo nitione intellerissent diuina. eos victores esse nō posse nisi Zichillis Tetis filij auxilio pfruerent vndiq; eū toto terrarū orbe solerter perquirūt. Et cum fama (q̄ secretissimoz negotioz osueuit esse nūcia) ipsis denulisset latere eū sub puellari veste. mercatores illico mittūt astutissimos q̄ sumpt; iocalib; aptos mūdo muliebrī arma polita interferūt. Regina cū ptergredere filia bus z Zichille associata in p̄ciosissimas merces cōiecit oculos aimq;. z acce dēs cū ipsa z relique monilia. torques. annulos. gēmasq; ptractarēt solus Zichilles arma fouet. omī ex pte diligētissime cōtēplando quare cognitus ex se gessit vt terrori hostib; p̄sidio suis esset. Hecctora Troiū et plerosq; he roas multa bellatoz milia interfecit. postremo amore Pollirene irrenitus a bello z omī grecoz abstinuit cōmercio eo die cū Hecctore parentare in vr bem (ab Hecuba Priami regis vrore) accersitus vt filia sibi despōderetur trucidatur. Ipse tamē in re tam trepida. pallio brachio inuoluto. z erēpro ens. septē ex p̄socioz paradisi sfodit hic Zichilles z si ex forib; factis extet no minatissimus clarissimusq; aliquanto tamen clarior carmine Homeri que totum opus in ipsius gloria conscripsit.

Adenclaus Zigmēnonis frater. regis Zithrei vel Phelissentī filius. Hela lenā Castoris z Pollucis regū sorore duxit vrore quā ob venustate z excel lentia vult;. tenerrime adamādo. ita fouit vt nō mariti sed patris erga eā pfunderet officio. Sed Paridē cū extructa classe in regione applicantē hos pitaliter excepit. omī eū regio mūere z decore afficiēs Vocat; a fratre a diu ge discessit inter alia que cure sue mandauit in primis aduenā q̄ diligētissi me cōmendādo de qua re Ouidi; pulcherrimā scripsit eplam. Paris itaq; amore captus multas ad Helenā secreto misit lras. suadēs suo obtēparce nutui cui Helena parēs rapiendā se p̄buit reuersus Adenela; z se suis spo liarū delictis cernēs apud primates grecie illatā querit iniuriā. qui ei auris lū pollicētes. eū cū Olyce oratores ad Priamū mittūt. Priamus itaq; l

L

berā Helene potestate dedisse fert vt si vellet discederet cū marito q̄ nihil ei
puenire cū Adnelao r̄didit. Discedēs itaq; Adnela⁹ in plū capescē dū gre
cie principes accēdit. cū qb⁹ in troiā pfect⁹. multa aiose & strēnue fecit. De
cēnio tandē elapso recupata vxore. p q̄ tot reges pncipesq; occubuerūt se
nio afect⁹. laborib⁹ erhaus⁹ assiduis in patriā reuertit vbi (fm quosdam)
postremū vite claudit diem aliū naufragio eum perijisse asserunt.

Ayar. duo excellētissimi fuere ayaces. alter Thelomoni⁹. alter Dileus.
Prim⁹ pie Thelomonio m̄re Eriona pgenit⁹. in p̄stātissimū creuit belli dia
cē cū seringēt⁹ nauib⁹ in auriliū grecoꝝ dicit venisse. In bello tanta magna
nimitate hostes adort⁹ est. tāto ardore p̄sirit. vt nō imerito prim⁹ ab Zichil
le estimaret q̄ cū in omib⁹ sociū appellare nō erubuit. Hic Ayar snia Hui
d nis a regib⁹ & p̄ncipib⁹ grec⁹ impator est p̄stitut⁹ Zlgamēnoni nāq; imp̄tū
abrogarūt. Homer⁹ tū Guilhelm⁹ Dā. ces & reliq̄ mētionē rei hui⁹ nō faci
unt. Hic p̄sepe cū Hectore p̄sirit sel⁹ ab eo cognit⁹ pulcherrio ense ab eo to
nat ipse cū balteo p̄ciosissimo remisit q̄ dona (vt Sceni⁹ dicit) fuere sa
talia. Hektor nāq; in eodē balteo mortē oppetijt. Ayar seipm (fm aliq̄s)
eo gladio interemit. Alij quoz verid⁹ est snia scribūt post mortē Zichillis de
armis eiusdē inter cū & Vlyssēs exortā dissensionē insup de Palladio qd̄ h̄
duo maxio cū periclo ex vbe abstulerāt troiana. In fatis nāq; erat troiā ca
pi nō posse quo ad palladiū in ea p̄tinere & cū Vlyssēs in viraq; re platus
Thelomonio eēt egrefere⁹ multa de iniuria grecoꝝ quest⁹ plura in Vlyssēs
iniuriosa vba effundēs. de eo se sumpturū vindictā palā dicit. Ob id sequē
te nocte mortu⁹ in thalamo. multiq; vulnerib⁹ p̄fossus est inuēt⁹ nō sine sus
pitiōe qd̄ id ordinatōe Vlyssis q̄ minas suas eximuit enemisset. Alij cū in
cisterna veteri lapidib⁹ obrutū ab inimicis dicūt. qd̄ cūq; miserrime perijisse
tante virtutis virum constat et testantur codices.

Ayar Dileus rex Locroꝝ. hō bellicosissim⁹ & marimis p̄dit⁹ & stutib⁹ gre
cis cū instructa classe pulchro militū robore. opē tulit pluraq; gessit in bel
lo que si exprimerent ob magnitudinē a veritate viderent dissona. Hicūq;
inter p̄mos grece duces venit cōputand⁹ quē Guido a Paride ab eoq; pa
ridē interemptū scribit aliū naufragio p̄jisse testant⁹ inter q̄s Adaro. i. eneidē
sub p̄sona Junōis. Quippe vtor fat⁹ pallas ne erurere classes Zirciū atz
ip̄os potuit submergere p̄oto. Vni⁹ obnoxā & furias aiacis Dili. Ipa Jo
uis rapidū iaculata e milib⁹ ignē. Disiecit rates subuertitq; equora vent⁹.
Ipm̄ expirantem transfixo pectore flammās. Turbine corripuit scopuloq;
infruit acuto.

Vlyssēs fili⁹ Laert⁹ regis de ithaca vir fuit gloriōsissim⁹ in bellic⁹ artib⁹
sed faciūdia & astu oēs grece principes lōge supauit. In obsidione troiana
multifaria victoria celebrē famā ad totā posteritatē diffudit. qn̄ ab Home
re poetaz p̄ncipe mirificis laudib⁹ esset. Adulta poete de eo miraclose cō
scripserūt veris ficta imiscētes. Sed cū sat ampla gesserit ex ordine omib⁹
ex historiographis collecta veriora subijciā. Discedēs a troia p̄tīmū delat⁹
est ad Smirnā patriā Homeri q̄ cū venisset p̄hibit⁹ ab incolis insule. ne in
lit⁹ descēderet gladio viā necessario patefecit. multsq; trucidat⁹. insigni vi
ctoria. magnaq; portitur p̄da. Vñ discedēs venit in regionē Lothophagi
vbi p̄mittētes exploratores q̄ secreta puincte rimarent. Cū ad eū nō redij
sent. credēs eos necatos. vela vētis comittit & in Sicilia est delat⁹. vbi eo tē
pore duo regnarūt tyrāni. Aestigon & Cyclops. Hi impetū facientes in ad

trena multos interfecit ee cōmilitonib⁹ bona diripiit ipm carcerib⁹ in iulen
 tes. post hac liberat⁹ auxilio ⁊ itercessit de Poliphemi ⁊ Zintiphate. carcerib⁹
 educit. astutia q̄ polluit. gram tyrānoꝝ aucupādo. quā cū nō mediocrē col
 legisset. Zirene filia Lestrigone Alphenorem comitē Olyssis amare cepit.
 Olysses re cognita fugē se accinit Zirenā secū volēs abducere. sed Lestri
 gone fraudē sentiens. insidias Olyssi nectit eū volens occidere. sed fuga
 Olysses anteverit priusq̄ patraret vol⁹. cū Zirene clā discedēs cāpua nas
 ui nō multo foras. venit ad Circe in calipsum. q̄ amore ips⁹ capta annuō
 circlo se apd eā detinuit quida ab eo filiū pepit. cui Thebelagonio dixit nomē
 post hac abiēs venit ad lacū auerni. vbi illico discedēs. nauigat in insulam
 (q̄ eū vēti cōpulerūt) quā sirenes inhabitāt. Lernēs se tāto in piclo cera au
 res eū suas tū socioꝝ clausit. euadēsq̄ piculū in Lillā Laribdiq̄ est a lat⁹.
 vbi maiorē pte nauū q̄s Circe dtribuerat pdidit. sed ipse euadēs piculum
 errabund⁹ capis a pirat⁹. q̄ eū cōpassione pciti. dimittit q̄re inops rerū res
 dūst ad Circe. Que nouas ei naues dedit. q̄b⁹ p̄re deferreret ad oras. felici
 itaq̄ nauigat de p̄sunt⁹ venit in Cretā. a q̄ tēpestate vētoꝝ abact⁹ in Gala
 minā uiget. quē Thelamoni⁹ pat⁹ Zpac⁹ bonis omib⁹ priuauit. ita qd cum
 difficultate euadēt. pat⁹ Zpac⁹ bonis omib⁹ priuauit. ita qd cum
 naues ad regē Idomenēū in Cretā puenit rex duab⁹ eū nauib⁹ donat easq̄ sat
 regis donis onerādo ad Zilcinōū mittit sentie regē q̄ eū gratāter excipēs
 mult⁹ accumulāt cū honorib⁹ tū donis. Lāctar⁹ in sentie p̄cept ex lris Pe
 nelope. quōd regnū suū a procis q̄ id inuaserāt p̄meret volēs itaq̄ liberare.
 auxiliū regis imploꝝat q̄ placide annuēs multas ei naues pluresq̄ milites
 p̄cessit. quoz auxiliū ad dilectā Penelopē venit a q̄ letissime suscepit. de illa
 tis inuicissimēdo vindictā. In sūma trāq̄llitate admistravit regnū postre
 mo vidēs somniū a filio se debere interiri timēsq̄ Thelemachū penelopef
 filiū eū ab aditu ⁊ omni cōmercio coercuit. Eo ipso tpe. Thebelagoni⁹ patrem
 volēs inuisere. Discedit a Circe volēsq̄ regiā ingredi a custodib⁹ q̄ huc of
 ficio perāt coerces. vbi exorta rira. obstinat⁹ em̄ istabat vni ex custodib⁹ feit
 atq̄ gladijs eū impetētes clamorē extollit cui Olysses occurrens. a The
 lagonio q̄ eū nō nouit mortalit⁹ vulnerat. Cōpresso igit certamine illico q̄r te
 q̄s ⁊ vñ sit. q̄ cū se Olyssis ⁊ Circe filiū p̄iteret venisseq̄ ḡfa visendi patrē
 ab Olysse cognit⁹ amice excipit q̄ Thelemacho aduentari (vt patrē piclo
 educeret) impauit eū fratē hiet loco nihil in eū (vt morē suū) mali decera
 nēdo. Quo facto spm̄ exalauit scribūt nōnulli auctores eū spōte tot pericla
 subinisse. sed verior snia eū tēpestatib⁹ vntosiq̄ pcellis vt id faceret adactū
 quomodo fatales equos abduxeit sustulerit industria palladium effuse an
 te hac expressimus.

Diomedes Thidei reg⁹ ex deplegia fili⁹ exptissim⁹ fuit in armis acerrī
 musq̄ pugnator multoz snia. prim⁹ post achillē in grecoꝝ castris habitus
 pugnauit sepe cū Hectore. aliq̄ies cū Enea. q̄ ab eo indubitāter fuisse op
 pressus ni eū Ven⁹ mat⁹ pietate subdurisset. Interim it inuiseros troianoꝝ.
 vñ ab auctoꝝib⁹ marinis effert laudib⁹. Imprimis a Virgilio q̄ sub p̄sona
 Enece sic dicit. O terq̄ q̄terq̄ bti q̄s an ora patrū Troie sub membris alt⁹. Cōri
 git oppetere danāū fortissime gēt⁹. Titide ne me illiac succūbere cāpis. Nō
 potuisse tuaq̄ hāc aiām effūdere dextra. Sen⁹ vbi Ziaclede telo iacet. Nec
 tor vbi ingēs Sarpedō vbi tot simois correpta sub vndis. Scuta vniū ga
 leā atq̄ ingētia corpa voluit. Hūc Diomedē qdā dicit fuisse sociū Olyssi.

L ij

Laomedon terris subito aduenax aduentu legatos misit q̄ suberēt discede
 rēt subito q̄d ni fecissent in eos vt in hostes aduersurū Jason amice lega
 tos cōpellās obtinurū se in p̄ns desiderijs r̄fidit. Herclēs ira p̄cit nō orē
 tus iasoni r̄sio plen⁹ furore hoc addidit. Sicine hisce in oris hospites susci
 piunt. hoc ipsis mittunt regia m̄era tali munificētia exteri reges affici
 untur p̄onunc regis vestri mandatis parebimus sed eam dicite affuturas
 horam qua tali veniemus freti auxilio vt ipsi dandi abeūdi licentiā nō erit
 plena facultas et ita ancois subductis sulcant maria proram recte in col
 ebos insulam dirigētes vbi cū applicuissent liberaliter ab oete excepti res
 ḡijs admouent m̄ellis. Rex maiorē cupiēs hospitib⁹ honore impēdere Medea
 deā filiā Jasoni apposuit q̄ vidēs legalitatē vult⁹ p̄ceritatem p̄sone robur
 corporeū animi vigore teretia mēbra cōpactos neruos dignitatē stat⁹ splen
 didū vestitū luxū in eū animū picit ⁊ cupidineis ē vinculis irretita alijs vō
 circa spectacula magnificētissima aut epularū apparatū siue parasitorū iocos
 intētis ip̄a eū p̄tinuo intuet nūq̄ ab eo declinās lumia ⁊ cū incenādū mēs
 tio oriret qd̄ petitiū hospites accessissent iclita se fama aurei veller⁹ cōmotū
 Jason r̄fidit ob id (si venia liceret regia) se piculū subiturū. Expauit rex
 stupuit Medea tā temerariū p̄siliū ⁊ execrādū tādē cū suauis imitari
 p̄positū nō potest. p̄buit rex p̄sensuz Medea vice Jasonis p̄dolēs eū secre
 to cōpellat nocte fuscis suis alis terrā obūbiāte ad se veniat extare q̄ velit
 secū interlo q̄ q̄ suis sint reb⁹ p̄ductura paruit mādāt ⁊ p̄fice anus ductu in
 thalamū Medee deuenit vbi ei iuravit imp̄petuū se eā nō derelictur ⁊ vna
 v̄ginitat⁹ florē decerpit acceptisq; medel⁹ q̄b⁹ p̄tra rabiā vōū furia diacos
 nis venefica flāmā vtret illoccēte die expeditōe se accinxit magicasq; ar
 tes magicis remedijs illudēs. aureo potit veliere. ⁊ p̄fig⁹ cū medea The
 salia repetit Medea ne a p̄sequente patre caperet fratē infantē mēbratim
 discidit. aruis mēbra spargēs q̄ meli⁹. cū pater ea colligeret fugiēdi licētia
 pateret. fuit hic Jason q̄ tract⁹ grecie virib⁹ troiā euertit. Laomedonta
 interfecit ⁊ certe i re militari exp̄tūsim⁹ tādē imemor p̄siti iramētī Medea
 am deseruit q̄ furore p̄cita camiseā ad eū misit magic⁹ artib⁹ p̄fectā quā in
 duens Jason cum pellice ⁊ tota domo p̄flagrauit

Heracles filius Igamēnonis regis Adicēnarū sumpta vindicta de Līa
 temnestra matre qd̄ genitorē iterfecerat a Adenelao corā p̄ncipibus grecie
 paricidij accusat q̄ eū indignū corona. regijq; noīs ducit ob id qd̄ interfe
 cerat matrē s; p̄ierate mistri Atthenaz ducis absolut⁹ diademate regali ex
 ornat ⁊ q̄ par cū Adenelao fieret. decreuerūt p̄mates grecie vt Hermones
 ipsi⁹ filiā duceret vxorē obrēperās ducū volūtati p̄tabit nuptias tāq; tenez
 rime amat ⁊ amat ab illa vt ex om̄i posteritate pauci admodū sic se aāntes
 recēseri p̄nt. Et cū vna diez Piribus fili⁹ Achillis p̄ regnū ip̄i iter faceret
 vidēs Hermonē ei⁹ capt⁹ ē amore. spēs nāq; ⁊ pulchritudo erimā eū ad
 egerāt vt raperet abduceretq; iuitā. fuit eo tēpore Herestres mēre capt⁹
 eragitabat furtijs qm̄ matrē cōtinue serpētib⁹ scabib⁹q; armatā an̄ oculos vt
 dere visus ē ob id nō potēs eā recupare intm̄ distulit q̄ adduc⁹ in tēplum
 Diane in insula Colchos p̄ piladē filiū Trophali singularissimū amicorū
 numis benignitate a furia liberat veniēs postbac in regnū eū audiret p̄ra
 rhū i insula delos sacrificatē apollini Adachareū tēpli antistitē auro corra
 pit cur⁹ indulgētia pirrhū incautū inuadēs occidit vxorēq; recuperat dilec
 tissimā eā historā cū plures scriptores tum imprimis Ouidius elegantis
 sima describit epistola.

Hecoptolome⁹ fili⁹ Achillis & Deidamii pirrh⁹ (qⁱ rufus i iuuetute fuit)
a quibusdā dictus haud p̄ia v̄tute inferior: post p̄is mortē a principib⁹ gre
cie in castra accersit⁹ mirmidonib⁹ p̄ponit quoz auxilio fretus mirāda cō
misi in plio ita q^d troiani eū nōmin⁹ q^d patrē extimescerēt. Interfecit mul
tos clarissimos viros inter q̄s nōnulli Penthasileā cōsuerāt. Troia capta
imperū in regiā fecit & p̄fracto ariete miro expugnauit eandē politē filiū p̄
ami ip̄m q^d priamū aī aras obrūcat. Dehinc Polixenā crinib⁹ ad tumulū
trahēs paternū crudeliter mactat q̄i eā scuit causam interit⁹ patri extitisse
Ikedur in patriā nōnulla & dextre & aiose egit. Postremo rapiens Ihermio
nem ab Idoesse in apollinis templo occiditur.

Carthago & illa Romani impij emula q̄ tot casi
bus & periculis romanā rem subiecit. Nec mater est &
altis ducū quoz facinora ad ignea sydera penetrarūt
Ita p̄teruehunt cū tant⁹ amor visendi Anniballs in
cideret: vt timide Dicū (liceret intueri eundē lent vo
ce) cōpellarē: annuit. flectimusq[;] iter & per medias vr
bis plateas digredimur: iners sine noie vulg⁹ occur
rit: q̄ passim cedūt oēs intenti ora tenēt insuete rei stu
pescētes in miraculo: Jā medlā vrbis superauim⁹ par
tē cū Dido cernit nūerosā matronaz phalāge deoz
delubra frequētās. Ab quāt⁹ vult⁹ decor: q̄ corporis
p̄ceritas: incessus q̄nta grauitas: q̄ splēdid⁹ vestlū
lux⁹: q̄ nitida decēs q[;] mox vetustas. Comites erant
Sophonisba Anniballis q[;] cōlunx. Adiacet forū vbi
Indyde clusū aīe p̄ otliū deambulāt Amilcar qui Ega
tes isulas nobilitauit trahit agmē. Cui aderāt Has
drubal & Hanno & Mago filij memorate strennuita
tis rara exēpla. Himilco inde Bisgonis q[;] fili⁹ alter
Asdrubal: necnō & alij Duces q̄ tātō tpe Lusitaniā
Celtiberiāq[;] tutati sunt. Ab alia parte Hanno altes
ri⁹ factōis hō cū paucis exacte etatis & sanioris p̄si
lij v̄ris obambulabat. Ingemui intima p̄trahēs v̄s
cera q^d tot cladiū tot egestatū tot deniq[;] maloz & ruf
narū auctor visendus non esset.

Carthago vrbis t̄ti⁹ ap̄hrice clarissima a Didone incrementa cepit & fun
data est vt in ipsius Didonis vita liquidius dicitur.

Himibal Amilcaris peni filius nonū etatis nactus annū aris deoz a patre

ad motus iure iurando adigitur se impetuum populi Romano hostem futurum et ita in patris castris alio educatusque militia a primis cunabulis imbibit tandem defuncto Zimilcare sub Asdrubale militat per septennium quo occiso ita sibi fauorem collegerat ut omnium consensu et unanimi concordia constitueret imperator: quam sententiam comprobavit Carthaginiensis senatus spectata castris dies noctesque absumpsit cogitando quod romanis inferret bella maioriq; se dera rumpere faciens itaq; iter per Gallias Saguntinis bellum indixit indubitanter credens Romanos per id posse concitari que est opinio haud quaquam se felicitate intellectu naq; a Saguntinis quod bellum ipsis inferretur per Hannibalem extempore legatos mittit admonentes a sociis populi Romani abstineant arma quod cum haud amice ab eo fuissent excepti Carthaginiensium. (ut iussi erant) ostendunt querentes rumpi per Hannibalem federa esseque ut violatores tranquillitatis exposcentes minus equis auribus sunt auditi. Coniuncta etiam a nonnullis senatoribus in eos orgesta ob id priusque reuerteretur Roma Saguntum est expugnatum patribus ita fidelium sociorum ruina in miserationem concitatis et ex ruptis federibus arma spectantibus Hannibal in perditione quam fors obtulerat mime ratus diffidentium copias in citeriorem Galliam admouit. haud dubie Romanis illaturus bella. sed cum alpinum incurpabiles vertices cepta differret obstaretque conatibus igne et aere toto ipsorum duritioni liquefecit (ut prohibet Iuuenalis in decima satyra)

Deduci scopulos montesque rupit aceto.

Tandem traiecit copiis cum Scipione patre Africani primo confixit eumque superando contemdit placentiam ubi decertans cum collega Scipionis Sempronio apud Trebia fluminis duodecim milia Romanorum interfecit. Dehinc concurrens cum Laio Flaminio apud Transimenum lacum ipsum consul cum quindecim obructat milibus decem milia capit alij fuga sibi consuluerunt licentiosus inde Italiam peragat multas urbes. plura castella. partim vi partim in ditione capit quoad cum quanto Terentio Paulo Emilio consulibus confixit ad Cannas in quo proelio quinquagintaduomilia Romanorum cum Paulo Emilio consule ceciderunt in signum itaque victoriae annulos aureos Romanis equitibus detractos Carthaginiensium missos effudit in curia quidam auctores quinquaginta. Tres alij nonnulli unum more complotesse dicunt ea victoria elatam ac tumens non statim ut consuluerat Adhambal petijt Romam ubi si fecisset indubie deus rerum Roma fuisset suppressa. sed pie credendum imortales deos non voluisse ut Hannibal tam splendidam urbem subigeret sueque victoriae iudicasse. Interfecit posthac Adhambal consule Quintum Crispinum collegam mortaliter vulneravit cepit Capuam primum Italiae post Romam urbem quae omnibus fuit referta delictis in ea cum phumasset internum imutati sunt militum animi ut non credens esse fore exercitum quod tot cladibus effecerat rem Romanam. Ipse etiam durus puellae (mediocri fortis) amore fractus maiorem suae ferociae amissit partem virtusque illa sua stupida et admirabilis consensu ducens enim agmina Romana tertio ab urbe sepide castra locat officitur cum Quinto Fulvio pellem maximisque imbribus prohibet ita quod cum copias reduceret. Dixit ad comilitones ut Roma potiret non sibi a deo anim non dari. modo facultate. secundo die iterum eo ordine exlicante eadem via veterum vendose imbres esse ingredi veterum sunt. ob id adequitas Romanis portis hasta valua impetijt. nonnulli auctores ceptum esse scribunt in urbem deiecit discedens a Roma diuertit Caesiliam. sed Capua amissa processit in Sutios ibique ad aliquot annos agens ne quicquam milites nummosque a Carthagine submitteudos expectat quoad a Scipione postmodum Africano dicto ab Italia quae sexdecim annis possiderat ad defendendum

da patrie retrahitur mentia ab italia gemens fremens frendensq; (vt Livius trigesimo libro ait) discessit venies in patriam cum iam postremum certamine cum Scipione esset initurus in quo vel Roma vel Carthago precium victori fuit Instructis iam copijs explicatis ordinibus firmatis cuneis directis acies bus in colloquium Scipione evocat. Ubique pulcherrima orsus orationem bello nitens abducere suadetq; abstinere. sed non presentiati classicum canit tuba datur signum et infeste percurrunt acies. multa ruunt moventium cadauera plurimaccede complent arua. spumanti sanguine terra inundat innucri vulnerati inter moventium cursum accruos quoad deficientibus penis victoria apud Romanos mansit. Ex quo certamine cum paucis aufugit. Hannibal testant auctores inter quos Plinius. Plutarchus. Lucretius. Valerius Maximus. Paulus Lantidus. Justinus. Isidorus. Appianus. Alexander. Silius. et multi alij cum eo die tanta celeritate. arte. industria. sagacitate et ingenio instruisse ordines vt nullus ducum suorum mortaliu maior possit. Venit primo ad regem Antiochum quem copulit persuasionibus vt romanis bella inferret quem apud ad multa tempore. summo fuit in honore tandem perfidorum malignitate iminuta apud regem ipsius fide egre id ferens ad Syriam Sythine regem aufugit quem volens auro corruptus romanis tradere. Hannibal veniens quod annulo incluserat in eos euentus intrepide hausit. Sicque homo totius orbis clarissimus miserabilis sine clausit vitam. fuit hic auctorum summa inextinguit laborum pacietie nimie cibi parcus. vini abstinentes. somni modici ita vt in castrensi vigilia sepe prectus sagulo militari inter gregarios milites corruerit. dolo. astu et fraude omnibus venit anteponeus ob id Silius Italicus pulcherrime describit. Ingenio motus auidus fidelique sinister. In fuit exuberans astu. sed demum equi armato nullus diuini pudor. improba virtus Et pacis despectus bonos penitusque medullis. Sanguinis humani flagrat sitis. insup em flore viuens. auctores Reges abolere parentum Dederunt. et siculo demergere federa potest. Dat mentem Juno et laudis spe corda fatigat. Jamque aut nocturno penetrat capitulum visu At rapidis fert per summas passibus Alpes. Sepe etiam famuli turbato ad lumina somno Expauere truce per vasta silentia voce. At largo sudore virum inuenerunt futuras Adiscere pugnas et inania bella gerentem.

Dido Phenicia regis filia pubescens Sicheo ditissimo phenicis matrimonio niali tecta coniugii fratrem habuit pigmalione omnium mortalium sceleratissimum flagitiosissimumque quem inexplibilis fuit auaritie. Ob id Sicheum videns habundantem sacrificantem dijs immortalibus incautum ante aras obruticat sperans se ita diuitias ab eo derelictas sequenturum. Sed soror egerrime intercepti mariti necesse ferens ipsius monitu (qui dormienti apparuit) fugere a patria decreuit unde colligens viros quibus crudelitas tyranni inuisa fuit omnibus eum spolians thesauris clam discessit a patria. vt Maro. i. eneid. ait. Ignotum secum portans argenti pondus et auri. Veniens in Lybia ab Hyarbatantum agri mercaturam quantum ibaurino possit circumdare tergo. vbi Silius pulcherrimo carmine eam complectens historiam. Sic dicit Pigmalioneis quondam per cerula terris polulutum fugiens fraterno crimine regnum fatali Dido libies appellitur ore. Tum precio mercata locos noua menia ponit. Lingere qua secto permittuntur litorea tauro. In eo loco fundamenta Carthaginis iecit tantaque industria arte consilio magnificencia et fastu cepit edificare vt eam amplitudine in qua postea creuit tunc facile dinosceres medio tempore cum edificaret. Eneas litoreibus aberrans multaque inuisus maria vi ventorum ad litus

Carthaginense adigitur mittensq; exploratores qui inuiserent situm regio
 nis Venerē matrē habuit obuinā q̄ eū de puincia vrbē carthagine instruit
 eo verborū (q̄ Vergi. p̄mo eneid. dicit) p̄teritū Imperiū Dido tirea teneat
 vrbē p̄fecta. Germanū fugiēs lōga est iniuria. lōge ambages. sed summa
 sequat vestigia rerū. Huius p̄mū Sicbus erat ditissim⁹ agri. p̄henicus ⁊
 magno misere dilect⁹ amore. Venientē itaq; Eneā (monitu m̄ris) in vrbē
 blāde excepit ⁊ cupidinis fraude (quē mater submiserat) tenere misereq;
 cepit amare fount aliq̄ diu eū sociosq; maria liberalitate ⁊ m̄sificētā eū p̄
 sequēs quoad in venatōe sub quadā spelunca ipsi carnaliter cōmisset. Ille
 diēs p̄m⁹ leti p̄mūsq; maloz causa fuit. Tādē cū monitu Adercurij quē
 Juppiter ad eū miserat ab ea statueret discedere p̄ nimio amore miserime
 excruciat Annā sororē aliosq; internūcios submittēs q̄ ei p̄suaderēt ne disce
 deret ab ea. Vidēs demū discedere volentē. met alloquit multaq; beneficia
 in eū collata cōmemorādo rogat ⁊ obtestat ad aliquot saltē menses quoad
 scuire collinat h̄yems p̄maneat. Inter alia multa p̄clara v̄ba sic dicēdo Vtī
 nā si qua mihi de te suscepta fuisset ante fugā soboles si q̄s mihi puul⁹ aula
 luderet Eneas qui te tantū ore referret. Nō equidē omnino capta aut deser
 ta videret. sed postq̄ eū nauigasse cernit. mariaq; sulcantē tāta furia est cor
 reptā vt pirā ingentē p̄struxerit eāq; ascēdēdo in ense m̄ Enee corruerit mo
 ribūda. In eadē pira cremat a sorore totius pp̄li Carthaginēsis lacrymis
 p̄sequita p̄sissimis. Volūt tñ nōnulli auctores eā nō amore Enee sed Si
 cbei mariti interisse qd ⁊ Petrarca in triūpho casitata. i. ca. affirmat.

Sophanibā Masdrubalis Carthaginēsis filia ingrauescēte bello inter
 Romanos ⁊ Carthaginēses Siphaci regi p̄iungit que eū in amicitia ⁊ so
 cietate carthaginensiu suis blāditijs allerit alienauitq; a romanis quoz an
 tea fidus fuerat amic⁹. Sed cū Siphax a Scipioe Africano caperet Abā
 sinissa Numidarū rex irruēs in regiā eāq; hostiliter expēdēdo inter alias
 regias gazas multaq; p̄ciosam suppellectiliē Sophanibā merentē stentē
 q; inuenit que ipsi⁹ pedib⁹ obuoluta enire rogabat vt se interficeret. ne aut
 ludibrio romanis esset aut duceret in triūpho cōmor⁹ Abasinissa decor⁹ la
 chrymis infract⁹ blāditijs cū eā mire pulchritudinis ⁊ erimie venustat⁹ cer
 neret quod eū a seruitute v̄dicaret spōdet matrimoniu sperās a Scipioe p̄
 mutua amicitia approbari debere. sed cū audiret Scipionē de ea re indigna
 ri leuiterq; ab eo v̄bis fuisset corrept⁹ quo interpositā fidē quā Sophanibā
 dederat aliq̄ saluaret ex pte in cipro aureo venenū ad eā mittit qd cū vt
 deret querēs a nūcio. Si hoc nuptiale marit⁹ misisset mun⁹ assentiētq; ni
 bil duri⁹ dixit q̄ osu la⁹ fuisse simulq; honesti⁹ qd post p̄mū viri mortē se al
 teri nō copulasset nō lōgius victura. eoq; dicto venenū hausit intrepide mo
 rtiēsq; labeatur in terram.

Simile vro: Hannibalis orunda ex Castulo vrbē hispanie. mulier fuit
 prudētie q̄tū vir in feminā posse cadere dices. Acrimonia dexteritatq; in
 genij plus ad masculinū q̄ inū declinabat ferū. Inuita vidit qd Hannibal
 p̄tra Romanos moueret bella vñ multoties ei desuasit sic (vt Silius phi
 bet) dixit. Ade ne oblate tua nostrā pendere salutē. Abnuis inceptis comi
 tem sic federe nota.

Similcar Carthaginēsis ciuis suo seculo oim fuit clarissim⁹. bellū cū ro
 manis ad multos annos vario tpe ancipiti victoria cū diuersisq; ducib⁹ p̄
 Sicilia ⁊ Sardinia gessit. qui vt vult Silius a Sarrana ⁊ Barca qui euz

Didone ex tiro in libia nauigauit & a bello q̄ fuit rex **A**ffirioꝝ originē tra-
xit vñ dicit. addiderat tandē puero patri⁹ furor or⁹. **S**arrana p̄fecti **S**arce
de gēte vetustos **A** bello n̄serabat auos rē. **H**ic quoz enutruunt filios q̄ oēs
sciētissimū enasere belli duces. **H**ānibalē **H**asdrubalē **H**annonē & **A**dago
nē. **H**ānibalē nono etat⁹ anno. aris deoz admodū iurare coegit se iopetū
romani noīs futurū hostē. vñ **S**ili⁹. **O**lli p̄miles genitor caput osculo li-
bat. **A**ttollitq; aios hortādo & talib⁹ implet. **H**ēs rediūna p̄bitū caduce
stirpis alinos. **F**ederib⁹ nō eq̄ p̄mit si fata negarit. **D**edec⁹ id patrie n̄sa de
pellere dextra. **H**ec tua sit laus nate velis age p̄cipe bella. **L**atura exitū laus
rentib⁹ horreat or⁹. **I**am pubes t̄rbena tuos p̄nsq; recuset. **L**e surgēts
puer **L**atie p̄ducere matres. **H**is acuit stimula subijcitq; haud mollia di-
ctu. **R**omanos terra atq; vñdis vbi cōperet etas. **F**erro igniq; sequar re-
teaq; fata reuoluā. **H**ō sup̄ mibi nō martē cobibētia pacta. **H**ō celse oblit-
terint alpes tarpeiaq; sara. **H**āc mētē iuro n̄si p̄ numia mart⁹. **P**er manes
regina tuos. **L**ōst̄it postremo ap̄ egates infulas cū **S**atio **L**uctatio q̄ cū
vicit coegitq; **S**icilia & **S**ardinia puincijs renūciare ita qd̄ vtriusq; p̄p̄
terminus flunius esset.

Hasdrubal **A**milcaris fili⁹. belli dur fuit excellēs vtpote qui binū **S**ci-
pionē in hispania vicit & interimit multotiēs cū romanis duab⁹ & p̄pere
& infelicitē dimicauit. **C**arteseos vicit fugauitq; romāis in puincia hispa-
nia. maris clades. inuēra d̄na inferēdo tandē in **I**talia cū maximo exer-
citu veniēs vt fratri **H**ānibali se iūgeret p̄ **L**inū **S**alinatorē **A**ppimūq;
Laudū occidit cū totius exercitus sui interitione.

Hanno & ipse **A**milcar⁹ fili⁹ in re bellica admodū fuit ergo⁹ & doctissim⁹
in sciētia militari p̄fuit ad tēp⁹ copijs **C**arthaginiensū in hispania multaq;
opar⁹ est & strenue & viriliter aliquot ex romanis duab⁹ occidit copias fu-
dit. fugauit exercit⁹ viros diminuit. tandē cū **A**dagone a **A**barco **A**banilo
captus romam catenatus mittitur.

Adago postrem⁹ filioꝝ **A**milcar⁹ fratrib⁹ haud fuit virtute inferior aut se
tātū p̄is claritate p̄buit indignū cū **H**ānibale veniēs in **I**talia m̄tra egit nō
min⁹ p̄sulte q̄ ferociter ap̄ trebiā cū delect⁹ eq̄tib⁹ inuisu fratr⁹ infidijs locū
cepit romanosq; adort⁹ p̄cipites cōpulit in fugā nōq; mima pars tāte victo-
rie fuit **T**iberiū **G**raciū illustre belli ducē et ciuē primariū astu circūuen-
ens occidit ap̄ trasimēnū & cānas ita se habuit vt facillime ortus tāto p̄e
posset dinosci. **T**ādē (vt misera fert mortalū p̄ditio) mortē oppetiit.

Himilco **C**arthaginēsis ciuis equestrū copiarū ductor multa preclara
edidit (**H**ānibalis auspicio) prela tandē viriliter decertans multa cū glo-
ria inter suos ciens pugnam cecidit.

Hasdrubal **G**isconis fili⁹ a **C**arthaginētib⁹ in demortui **A**milcar⁹ locū
impator p̄stituit ad octo annos copijs exercitibusq; ingenti cū laude p̄fuit
sub quo **H**ānibal ille mag⁹ sue militie tirocinia fecit. **O**ctauo demū anno a
seruo q̄dam cuius dominū interimerat miserrime trucidatur in cuius locū
Hannon admodū iuuenis surrogatur.

Hanno vir prudēs magni ingenij et ingēt⁹ spūs pacē otia sp̄ amauit in
om̄ib⁹ barchine factōr se obijcēdo dissuasit s̄imope ne fed⁹ cū romāis sancti-
tū r̄p̄eret dissuasit insug ne **H**ānibal copiarū dur a **C**arthaginē. cōstitueret
qd̄ si suis p̄silijs detulissent nō vnq̄ tā preclare vrbis menia fuissent subuer-
sa. sed p̄ualēte p̄traria factōe irrita sua fuere saluberrima p̄silia nō tū aīo

vnq̄ frangebatur vt mīp̄ea q̄ p̄se crederet oductura osuleret ita etiā vt cum Hannibal ad agonē post cānensem cladē cartaginē misisset nubem tā celesibus et preclarē victorie q̄ cū ampla et magnifica de eo prelio differuisset in dictorū fidē modicū annuloꝝ aureoꝝ corā patribus p̄fudit insignē id et ornamētū soloz equitū romanorū dicit: tās tū Hamilco in tāta oim leticia locuz et oditionē increpādū Hannonis nact⁹. q̄rere ab eo ceptū an eū adhuc belli qd̄ Romanis illatū esset tederet. tū Hannō aio nō de misso audēter r̄dit. penitētia dignū esse p̄suluatq; vt legati ad romanos mitterent q̄ de pace agerent quā spectaret eo equitoꝝ impetrari posse. q̄ nūc res cartaginēses eēt secūdioꝝes. sed erāt oim senatorū mentes in tanta p̄speritate ita oecate vt prudēs et salubre ipsi p̄siliū plus aurib⁹ q̄ mētib⁹ exciperet. De eo vide Livius in. ij. li. iij. decadis et serie totius historie inuenies. Admīnit insup Dacierius Adarimus li. iij. ca. de sapienter dictis et factis.

Et tā vbi excessim⁹ spe oim abiecta cū puluis et gerit flatibusq; vētoꝝ asiduis nubila p̄densant. Exaudis strepit⁹: equozū hinnitus acera diuerberat: video Hannibalē: Siphacē et Naharbalē: q̄b⁹ se ob p̄petuū Romāi nois odiū iūxerat Mithridates. Cōtremui gaudio: sil' his vocib⁹ p̄scū aggredior. Nūc ne ē summ⁹ Penoz⁹ pitissimusq; ducū: q̄ Sagūtū diruit supavit Inaccessos Alpiuz vertices: tāta apud Trebia Thrasimenū et Cannas opat⁹ Romanorū strage: cui vni de tot Ausonte ducib⁹ fata victoriā sunt elargita: Qui exultās sceptro: Romanas attigit portas: Qui q̄rtodecimo anno in possessiōe Italie ad uena extorris et hostis hesit: tot vbes totq; arces natura et arte mūltas expugnās euertit equitq; solo. Est p̄sc⁹ dixit: et cui⁹ vegetū p̄cellēsq; ingeniū Romanū in dustria nulla vi: aut p̄sillo: copiarū robore mīnuere potuere illecebre mollicies popine: et desidie denices rūt. Jā Capuā petit que vt cernis lacera et diruta ferme a Vibio Vtrio ceterisq; ciuib⁹ incolit p̄ternectus iam erat cū Appiam ingredimur viā prestantē moztuozū monumētis. Nūc cecus ille Claudius p̄cederat: que circūstant Tyberius Nero q̄ suo p̄sillo et festinātia Asdrubalē in Italiā venientē oppressit. Lauder qui prim⁹ fero classe trajecto Sicilia Penos expulit

Regillanus decēstr. **Claudius Drusus** cū alijs gētis pulcher eburneo curru inuehit vt olim inuito senatu pploq; (sororis auxilio) triūpharat. Que spectāte populo trahebat balteo nauim que omī nixu ad littus conduci nequiuit.

Siphar Numidie rex vno eodēq; tpe a Scipione africano ⁊ **Hamibale Romano** ⁊ **Carthaginēsi** ducib; ouenit satagebat vterq; ducū tāte potētie regē sibi allidere rex decōz sibi existimās qđ a tā claris belli ducibus tāq; potentū pplōz impatorib; oueniret supbia intumuit eosq; tāro odio diffidētes in vna mēsa prādere fecit adijciūt quidā auctores qđ in vno lecto coegerit eos cubare tandē delinit Scipionis p̄suasionib; se Romanoz amici tue addixit, sed paulo post despōsata sibi Sopboniba Masdrubalis carthaginēsis ciuis, filie ei; blāditijs illaqueat; ad Carthaginēses defect postreō p̄ **Hamibalē** accit; a Scipione apud carthaginē fundit castris eruit ⁊ celsa magna sroz multitudine capit catbenatuzq; p̄ **Zeliū** ducit Romam vbi in carcere miserrime perijt.

Ababarbal magister equitū **Hamibalis** magni apđ populares fuit nomis aīo ⁊ manu p̄mpt; mitos ⁊ duces ⁊ senatores romanos sua manu occidit, tādē cū apud **Lannas** tā crūēter cū romāis pugnatū esset et fere oēs copie militares occidiōe deletō suasis **Hamibali** illico romanā urbē petere vt prius cū sentirēt venisse qđ vicisse pollicit; si ipsius acquiescisset otilio fore vt posttridie in capitolio prāderet, sed abnuēt; **Hamibali** respōdit nō omnia eidē dij credere. Vincere scis **Hamibal** vti victoria necis, is senex tandē apđ patrie menia fortiter et strenue decertans cecidit.

Aditridates filius **Aditridatis** puerili sua etate equos quibus insidebat ita stetit vt necū etatē sed q̄si hūanitatē excedere videret. Ob id post mortē paternā a stupētib; rei miraculo tutorib; veneno intoricaī, sed tāta fuit eq; tandi fatiga, tant; labor vt venenū suas vires min; nanciscit; p̄sentiens tandē insidias sibi fieri antidoto muniuit corp; qđ in hūc vsq; diē ab eo mitridaticū appellat; potit; tandē p̄ oī regno plures pplōs ad puicias subegit tradit **Plutarchus** in sua vita qđ viginti trib; pplis impitarit, cuiq; sua in lingua ius dicēs quas ad vnguē vsq; calluit. Postremo romanis post subactā aliā sua potētia formidabilis esse cepit qđ p̄ faciales bello et indicto m̄tociēs secū decertarūt, vt plane **Florus** ⁊ **Iustin;** testant; plures ab eis victus semp copias adaurit ⁊ multociēs clarissimos eoz duces supauit qua draginta sex annis p̄petuo eoz hostis fuit p̄ totā aliā oēs mercatores Romanos simul interfici iussit. **Pōpeio** magno matias laudes accumulauit qui eū postremo vicit tandē filio ei; **Formace** ad romanos deficiente obsedit volēs se veneno tollere nō potuit cū antidora in iunētute sumpta ita corp; munterāt vt torico offendi nō posset misso demū a filio seruo qui eū interemeret deterrit; est maiestate viri nec facin; ceptū potuit p̄petrare sed ipse est accommodatis p̄suasionib; ad se interimendū pellerit. Fuit huic inter p̄ncipaliores voluptates p̄cipuū qđ **Hipsicrathe** vxoz depositis feminicis vestibus tonsa coma armis induta eū ad oēs fortune casus p̄fferatas gētes sq; est insequuta, de isto vide **Haleriū** li. iij. ca. de amore puigai.

Hibius Virrius ciuis **Lapuan;** auctor qđ capua ad **Hamibalē** descinit.

semp in carthaginensiu pmanfit fide eousq; q; iam p romanos capua ex
 pugnabat z cu pieruandi spes supeffet nulla. triginta duos senatores q; su
 as sequebant partes ad se inuitauit z instructo splendidissimo couiuiuo no
 uissimos cum ipsis iungens amplexus vltimunq; dicens vale. Itē in ro
 manoz potestate venirent neq; cadentē patriā cōtuerent. venena exhibuit
 vna cū eis hauriens qui omēs paruulo intercedēte spacio sunt absumpti.

Appius Claudius ciuis romanus insignis p̄sulatū rome gessit z ob vite
 integritatē censor a pp̄lo est declaratus. Hic suavit poticijs vt sacra Hercu
 lis que post interfectū Laium ipsis z p̄marijs cōmissa erant. queq; in eum
 vsq; diē diligētē celebrauerāt vt seruis ea cōmitterē. sed in vindictā plus
 q̄ triginta puberes poticij in annuo circulo sunt extincti. ipse Appius ne de
 tam infauso p̄silio gloriari posset est erecatus. Adansit tñ semp eodē in vis
 ro ingenij dexteritas. robur corporeū ac mentis acrimonia. Hic cū Pirrh^o
 epirotariū rex Lo. vrbē obsidē p̄meret. Cū audisset puenisse inter patres
 z eum in vrbē ingredi deberet lectica in senatū delatus dissuadere cepit. qd
 suū tā celebre p̄siliū laudat Ennius. Hoc ipsius noīe carmē subiiciēs. Quo
 vobis mentes recteq; stare solebant. Antebac p̄cipiti sese vertere ruina zc.
 Ille viam Appiam sua impensa memorat extraxisse.

Zyberius Hero ex Claudioz gente oriundus prestans z egreg^o ciuis
 fuit is secundo punico bello cū horrore venientē in Italiā Hasdrubalis in
 grueret cū Lino Salinatore p̄sul declarat fortiti puincias apulia vbi tūc
 t̄pis Hanibal castra metebat Heroni Etruria p̄ quā Hasdrubal ventu
 rus erat salinatori forte euenit z cū quibus eoz in suā puincia cōcessisset.
 Verit^o Hero ne collega p̄e tanto duce esset sex milibus militibus ex suis
 prestantiōib⁹ delectis triū dierū circulo totā italiā emensius suppetias col
 lege tulit. z tāta quidē dexteritate vt nec Hanibal eū abijssē. nec Hasdru
 bal venisse sentiret. sed p̄sentiente Hasdrubale qd cū vino p̄sule duob⁹ con
 sularibus exercitib⁹ pugnandū ei esset. illico pauore exercitus pcutit eo in
 terempto caput demortui in Hanibalis castra deiecit. quare tantū ei incus
 sit timorem vt palam diceret debellatum iam esse.

Lauder z ipse ex tribu Claudioz primo punico bello cū Siciliā Cartha
 ginenses occupassent cōparata classe in eā traiecit penosq; omēs eūciendo
 eam pacatā reddidit ob qd meritū a patrib⁹ honor ei habitus vt semp lice
 ret quotiens in senatū iret nbicine vti.

Ikegillanus z ipse rex Claudioz gente vir fuit p̄ndēs solers z experien
 tia rerū clarus. Is a suis ciuib⁹ post exactos reges ad p̄sulat^o dignitatē eue
 ctus ita ipsis p̄suis vt z patrib⁹ z plebi acceptus esset tandē creatus decem
 vir cū collegis p̄spirauit vt retento imperio nullis habitis cometijs magi
 stratū inuitis patrib⁹ z plebe obtinerēt qd si plurimū displiceret. p̄ualit tñ
 eoz temeritas z in annū seipsos refererūt medio tpe erant libidine Appi⁹
 iste Claudius in q̄ndā virginē plebeē oditōis cuius pater Lucius Virgi
 neus noīe honestū inter aciuēs fuerat locū sortit⁹. Appius itaq; deccatus
 amore cū p̄ocūde v̄ginitē spes superesset nulla. Cū dā suo gentilitio Adar
 co Claudio puincia mandat. z trahat in ius asserēs eam ex serua sibi p̄o
 genitā qd cū fieret tumultuosus. pater virginis superueniēs vt eam a tāto
 dedecore p̄seruaret cū aliā viā superesse nō videret sua manu interemit que
 res ita populi aīos irritauit vt in montē Aucntinū secesserit decēviris im
 perii abrogatū est ipse Claudius tribunoz iussu in carcere p̄jct⁹ qui pau

D

lo post priusq̄ dicta dies a populo adesset ipse ne reus damnaretur sibijp̄
manum intulit.

Claudius Dusus ex eadē familia ciuilib⁹ Castrensibusq; ornamentis
erat insignitus. ore facundus. manu prompt⁹. consilio sagax. Idic nepos de
cēturī furenti pp̄lo se p̄sepe obiecit. aliquot vicib⁹ tempu. ro. ob ordinū dis
sensionē p̄dicatā restituit de hoc lege late fr̄āscitū Petrar. in. it̄j.

Appius Claudius ob forme prestantiā pulcher cognōiatus amore exar
sit Cai Julij cesaris vrozē. z cū in ipsius Cesarz domo omnes nobiliores se
mine ouenissent sacrificare bone dce in quib⁹ sacris nō licuit vlli aiali ma
culo interesse ipse Claudius sumpto muliebri habitu clam in edes penetra
uit Corneliā cōprimendo inde questio de pollutis sacris in eū decernit fauo
re tamē iudicū z forme suffragio absolutus p̄tra oēs accusatores intumus
it. In primis in ip̄m Ciceronē quō cū familiarissim⁹ fuerat eū habuit suspe
ctum z quo facilius lederet se prim⁹ oim romanorū nobiliū plebeo homi ad
optandū dedit vt tribunatū plebis posset p̄sequi. Quo p̄sequito Ciceronē
in exiliū egit nec vt eū restitueret senatus p̄cibus potuit emolliri. Tandem
impator classis designatus cū p̄gredi cū hoste statuisset admonitus a pul
lario cartamine abstinere q; pulli nō p̄adissent floccificaciēs religionē irā
cundo aio dixit. Si edere p̄tempnūt bibāt et pullos in mare decēdit inde cū
hostibus dimicās quasi totā classē amisit. Ille idē cū triūphus denegare
tur p̄scenso curru triūphali p̄ vrbis vicos est inuect⁹. Fuit tandē ob suā ar
rogantiā z inenarrabilē superbiā patrib⁹ plebq; inuisus postremo cū Adi
loni infidiae struxisset ab eo obruncta extat oratio Ciceronis pro Adilone
in qua hui⁹ Appij vitia explicat.

Claudia virgo vestalis huius Appij soroz ob celebriore cultū in suspitio
nē incestus z stupri venit. In qua cū ad multos annos fuisset tandē labo
rāte romana ciuitate ingenti peste ex Sibyllinis carminib⁹ cōpertsū. Si Li
belen ex Pessimūtia insula aduerissent morbo z tabe ciuitatē leuari. Unde
missi oratores oraculū siue effigē dce in nauī cū mario honore exceperunt.
Venētes tyberim nauis substitit nec vllō molimine aut conatu in litt⁹ pos
tuit p̄duci z cū hoc mult⁹ modis tēptatū eēt tandē Claudia sperās adesse
t̄ps quo incestus crimē quo grauabat dilueret. fiducia plena ad nanē accē
sit z p̄acta antebac deā. In hec prupit verba **D** oim deū satirix z alitrix si hu
ius criminis sum p̄scia p̄cor vt tua potentia que maxima in celis z terra est
me ingentia incipientem molientēq; dēseras qd si vt nosti innoxia sum fac
tua sanctitate circūstans pp̄lo clare p̄spiciat. te oia late posse z tribue. Nec
tua nauis libēs volensq; seq̄ sic p̄cata balteū nauī iniecit vnaq; manū ipaz
traxit sequentē quo miraculo stupētes omnes deā religiosissime sunt venera
ti suspitionē in eam que vehemētissima fuit remittētes. Illa eadē fratri tri
umphantī auxilio fuit. nam cum triumphus a senatu denegaret ipsa p̄scen
so cū eo curru eū p̄ plateas vrbis cedēte pp̄lo dixit que res in ipsius Clau
die auctoritas fuisset suffragata nuncq; potuisset ab eo perfici.

In ipsius porte ingressu templū fuit ingens **Ho
noratum** z religione patrū refertū diuitijs. qd **Sta
tor** Joui dēcauerat **Romulus**. Hic spē **Numa Pō
pilius**; **Tullius**; **Ancus**; **Martius**; **Tarquinius**

Pisschis: Seruilus: atq; Superbus p̄sims Romāo
 rū reges cōsedere. Quibus cū Brutus patris libera-
 tor cuius amore liberos interemīt 7 met decertās oc-
 cubuit Valerius publicola. Horati⁹ Barbar⁹. Lin-
 cinnatus cū preclara sobole inter om̄es celsa p̄cēritā
 te emicuit: abeuntib⁹ Scenola: Horatius Cocles
 necnon Coriolan⁹ sunt obuij procedentib⁹ se offert
 Agrippa Menen⁹ fil⁹ Fabricius: dentatusq; Curio.
 Tandē videre erat om̄e Ifabioꝝ agnē qđ vno die cū
 bellū pp̄li sibi deposceret cruēto Marte ē absumptū
 aderat cūctator: ille magn⁹ q̄ labētes res sol⁹ restituit
 quē Ambust⁹ filiusq; tāto discrimine exposit⁹ comitat.

Romulus primus Romanoz rex a rea sylvia virgine vestali filia Num-
 mitoris Albani regis cū fratre Remo p̄creat que vt honestior cōmissi cris-
 minis auctor haberet Abarte infantū editoz patrē noiat at Amulius pa-
 tris frater qui Numitorē fratrē regno paterno deturbarat. virilem stirpē
 ipsius necauerat vera honoris specie vt oēm spem part⁹ adimeret legerat
 Vestalē in miseris infantibus truculenter desuit. famulis namq; suis p̄cipi
 piens in tyberim eos iussit abijci. Sic hū ex stagnante alueo cū ad flumē nō
 pateret aditus Et posse quāuis languida mersi aqua. spes ferentibus eēt
 quasi defuncti imperio in proxima alluuie abiecerunt subsedente sensim
 aqua pueri periculo leuant ad maiora rerū principia (deozū benignitate)
 seruat sed aque periculo liberati. fame. algoribusq; breui expirassent. ni lu-
 pa ex montibus decurrens vt aque haustu leuaret sitim. vagientes eos in-
 uenisset que vbera ipsis sugiendo p̄buit 7 suo calore tepescit. Sic veri⁹ Fau-
 stuli regij pecoris pastoris vroz Laurentia dicta vagientes sustulit 7 (cū p-
 le careret) p̄ suis educavit. Tradit Lini⁹ primo ab vbe p̄dita Faustuluz
 inuenisse lupā que infantib⁹ submissas mām̄as mit⁹ p̄buit linguaq; labēs
 a frigore tutata est. illū eos Laurētie tradidisse 7 cū hec passim cū alijs co-
 iret ob vitēq; turpitudinē lupa diceret locū fabule datū qđ a lupa dicerent
 educati. vtiq; crescētes id robur corporeū sez assequuti eā animi p̄stātiā
 vt facile om̄ib⁹ alijs pastorib⁹ p̄sissent cōmoniti. tandē a Faustulo q̄ eēt ex
 vñ oriūdi aios ad altiora intenderūt. collecta magna pastorū ceterua Amu-
 liū patruele interimētes Numitorē autē regno restituit q̄ p̄fecto libido eos
 pdende vrbis incessit locū vbi nūc Rom. vrbis p̄cipit elegere distidētes quis
 eoz Zitaro mensib⁹ futur⁹ fundamēta designaret nō inēq; vbi imponeret
 ad auspicia ouertūt palatinū montē Romul⁹ Quentiniū Remus occupat
 Rem⁹ sez sibi vultures apparuisse dicit Romul⁹ (cū ei nūc dātū eēt). xij.
 sibi apparuisse p̄tendit. In orto iurgio ad arma tententū est Remusq; a fra-
 tre obrūtūcat. Dicit aliq; qđ cū Romul⁹ (augurio potior) pdende vrbis lo-
 cū designasset aratroq; sulcū duceret) edidisse vt null⁹ sulcū nisi p̄ designatas
 portas trāscederet Remū siue ioco siue vt fris impis p̄tēneret trāsijisse ob
 id ab eo interemptum. Vnde Lucanus. Nulla fides regni socia omnisq;
 potestas. Inpaciens consortis erit. Nec gentibus vliis credite nec longe.

Fraterno primum maduerunt sanguine muri. Administravit Romulus rom
manū regnū magna auctoritate quotidieq; adaugens iura instituit. Sena
tores legit. et cū a vicinis p̄nubia ei denegarent egritudine animi dissimulās
ludos ex industria parat. Neptuno equestri solēnes quos vocauit Consu
lia ad quos cū ingens multitudo mortaliū p̄fluxisset. Inprimis Sabini cō
spiciēdo noue viris gr̄a cū filijs v̄rouibusq; adessent. signo dato ad diripen
das matronas puellasq; discurrit. Vnde suborto posthac ingenti bello sta
tori Joui templū cum sui fugerent (vt eos sisteret) vouit. Inde resumtis
viribus. sabinos fundit. fugāt v̄biq; quā iam ceperant eiciunt. Vicit idē
Arustumēses. Antennates. Fidenates. Veientes. tris centurias p̄scripsit
et plura p̄clara in v̄be foriq; edidit opa. Postremo cū recenseret exercitum
ad Capree palludē maxima exorta tēpestate ingētīq; celi fragore et tonitru
densis cū nimbis tepētibus e medio disparuit. Hec posthac in terris visus
est. Credidere plures eū a patrib; circūstantib; tribunal discerptū. At Pro
culus Julius Ro. ciuis nūciauit vidisse se eū in celū euntē nūciafēq; sibi
Romanā v̄bē. Caput aliqñ terrarū orbis futurā p̄ deo itaq; a ro. habit;
est Quirinus dictus.

Numa Pompilius vir hūani diuiniq; iuris perit; equi obseruantissim;
et religionis nō spernēd; cultor; prim; post Romulū Ro. rex declarat. Hic
plus civilib; q̄ militarib; reb; intent; vt ferocē pplm mitigaret. traduce
retq; ad cultū deor. armor; dissuetudine Janū ad infimū argiletū extruxit
ea p̄ditōe vt quotiēs clausus esset bellis ppl̄s Ro. vacaret. apert; vero vt
in armis ciues essent. iste Janus a tpe sc̄itoris vsq; ad Octavianū impato
ris secl̄a nunq; clausus fuit nisi tpe Titi Adanlij p̄sulis post primū punicuz
bellū que par tñ paululū durauit Hic pietissim; rex. Hec otio p̄petuo ple
bis animi luxuriarent ad cultū deor; eos allexit. metū superū inſciendo. no
cturnos cōgressus cū dea Egēria sibi finxit. annūq; descripsit. i. redēgitq; in
rij. menses. designauit fastos nefastosq; dies. Sacerdotib; deinde creandis
adiexit aim. flaminē Joui assidūū sacerdotē creauit. adornauitq; insigni
veste. et curuli sella regia. Huic adiecit duos flamines Adarti vnum. alter;
Quirino. Salos insup. rij. legit Adarti gradiuo. tuncq; picte insigne des
dit. His omnibus pontificē maximū p̄posuit qui parere ceteros omēs iussit
extruxit aram in Luentino Joui elicio. Et cū vndequa; religionē firmas
set. migravit e vita v̄bantis q̄ militarib; factis splendidiō.

Tullus Hostilius tertius Ro. rex. vir fuit Romulo q̄ Nume filio; qui
credēs senescere otio ciuitatē. belli exercitadi materiā q̄sunt cū Gaio Luilio
Albanō rege belligerare cepit. Tandē cū iam exercitus aggressuri essent. cō
uenit inter vtrosq; ductores ne res in periculū coniceret vt trib; ex vtroq;
exercitu delectis negociū cōmitteret. vt qui ex his victores euasissent. horū
rex ceteris impareret. fuere in exercitu romano tres fratres Oratio; noie. tris
insup in Albano Luricij dicti illis puincia demandata vt de summa rerū
decertarent. sedus p̄ reges facialeq; sancit vt q̄ victores euasissent. ali; mā;
dato essent obediētes. adiuuit demū fors. Oratio; qui enict; Luricij; vi
ctorie palmā reportarūt. vno dūtarit Oratio; sup̄siste vt Luinius primo li
bro late diffuseq; testat. Cōcessit itaq; Albanor; rex in romani prātem q̄ au
ctus virib; potētiq; Fidenates Veientesq; deicit. Aderū Suffecitūq;
p̄t. nē albanū ob p̄fidia necauit admotis quadrigis dilaniando. Diruit al
banā v̄bē. pplm;q; traduxit romā. numerū sc̄natorū auxit. subiugauit sabin

nos. Monēdiale sacri instituit ⁊ multa celebritate sp̄icus possit. xxx. r. ij. regnasset annos fulmine a Jove ictus ob pravas religiones quib⁹ aim in tēderat cum tota domo deflagavit.

Tincus Marcius Hostilio in imperio subrogat cui⁹ ingenii ⁊ Komu⁹ li ⁊ Nume sunt similis. pacis em̄ tpe Nume artib⁹ (cuius ex filia nepos su it) intentus ad religionē p̄servandā augendāq; p̄vertit aim ob id sp̄itus a finitimis qui eū otio marcescere credebāt ⁊ deinde aim quiete oblectari. la tini itaq; eū iniuria lacestantes ita ipsius aim irritarūt vt creato feciali ad res repetendas ad eos misit. fecialis officii ad hoc erat veniēs ad iniuri⁹ antis populi fines silo lane velatus. Ita dicit. Audi Juppiter. audite fines (cumscūq; sunt gentis) noiat. Audiat phas. ego sum publicus nūcius po puli ro. iuste pieq; legatus venio. verbisq; meis fides sit peragit debinc po stulata. inde Jove testē facit. si ego iniuste impieq; illos hoies illasq; res de dier po. ro. mihiq; exposco tū patriē cōparem me nunq; sinas esse. Nec dis cit cū fines scandit. Nec quicūq; ei prim⁹ vir fuerit obuius hec portā ingre diens. hec forū ingressus pagit. Debinc nō reddentibus res infra. xxxv. di es bellū cū patrepatrato solēni more indicit. Hīs v̄bis qd̄ populi. N. ho minesue populo ro. quiriū fecerūt. Deliquerūt qd̄ ppl̄s ro. quiriū bellū cum. N. iussit esse senatusue po. ro. quiriū censuit ofensit ofensit. vt bellū cum. N. populo fieri. ob eam rem ego po q; ro. ppl̄s. N. bellū indico fac cioq;. Ad vbi dirisset hastā sanguine aspersam in fines eoz̄ storquebat nō minus trib⁹ puberib⁹ p̄sentib⁹. Nec Luivus. Lōmissa itaq; sacroz̄ cura fla minibusq; sacerdotibusq; nouo p̄scripto exercitu in hostiū fines ingreditur Politorū v̄bem vi capiens oēm multitudinē iurta instituta antecessoz̄ in vrbem traducens Auentinū montē ipsis habitandū dedit. Debinc varie ⁊ ancipiti fortuna cū latinis bella gessit. Tyberi primū pontē imposuit quem nominat publiciū fossa munivit vrbē. Carcerē ad terrore crescentis audacie (in media vrbē) edificauit. Vrbē deniq; ipsam nōmodo in edificijs sed deo rum cultu aurit. finesq; late p̄pagando sylnā mēsiā Deicientib⁹ ademuit. Edes Jouis feretriū amplificauit ⁊ pacis belliq; artib⁹ insignis patrib⁹ plebiq; gratus moritur.

Lucius Tarquinius piscus Lucumo noīe appellatus vir impiger ⁊ dis uitij⁹ potens Demarati Corinthij filius erat qui pulsus (ob seditiones) domo Tarquinio cōsedit. Vrore ibi ducta duos genuit filios Lucumonez ⁊ Aruntē. Sed Arunte moriente Lucumo omnes paternas diuitias cōsequit tur que augentes ei aim cū eos a Tarquinij⁹ quos volebat honores nō as sequere sp̄erni se credēs aim inde migrandi cepit. Ito. vrbem tunc crescen tem potissimū quiet⁹ sue sedē elegit. Et cū eo proficiscerēt vrore Tanaquil que summo loco orta erat secum carpēto ducēs veniēs ad Janiculū aqui la a summo veniēs pilleū suū abstulit in altūq; ferens. leniter delapsa. itez capsi ipsius imposuit qd̄ omen vrore Tanaquil leto animo accipiens spe rare eum magna iussit. In vrbem cum ventum esset nouitas diuitiq; con spicū eum ciuib⁹ fecere ipse fortunam (benigno alloquū comitate inui tandi beneficij⁹) adiunabat. Ita qd̄ defuncto Tincō rex crearet ⁊ q; a Tar quinij⁹ venisset Omisso nomine Lucumonis Tarquinius piscus vulgo appellat. Hic principio sui regni centū senatores piscis adiecit. aurit nūe cum equitum vicit sabinos. Demum volo filiorum Tinci regis circumuen tus occiditur.

D iij

Serulus Tullius humili loco (vt alij dicūt) ex seruū natus puer in regia Tarquinij educat et cum incunabulis gesseret caput ipsius omnibus circumstantibus ardere visum est et aliqui anniterent aqua flammā restringere, veriti ne id facerēt p Tanaquil cū somno simul flāma discessit quod auguriū diligenter p̄sideras. Tanaquil regi p̄suasit vt cum inter iuuenes regios enutrirī curaret, pelleritq; p̄suasionib⁹ vt Tullia filiā ei infimonialeda iungeret, et tandē interfecto Tarquinio, industria Tanaquil ad regnū euehit cui laudabiliter p̄fuit p̄mū lustrū instituit et cū magna laude regnasset a ḡno cōsenciente filiā obruncae.

Tarquinus Tarquinij filius cum adhuc ip̄bes esset quando Seruio regnū cōmitteret ne se aliqñ ipsi obijceret filia Seruū Tullia nomine ipsi desponsat que auida regni maritū instigans patri insidias necit et eo demū perpulit vt ip̄m interficeret quo patrato ne aliquid crudelitatis remitteret curru suo supra corpus demortui patris inuehebat maritus regno potit⁹ ira intumuit, tantaq; inclemētia in populo grassabat vt superbi ei nomen indiderint. fuit hic nō tā ingentiosus q̄ fauer, astutus, et subdolos Torniū Merdoniū insidijs circūuenit renouauit cū latinis fedus gabios p̄ astutiā dolum et fraudē cepit et cū multa nepharia passim cōmitteret tandem iusta deorū vindicta cū Sextus Tarquinus filius Lucreciā feminā castissimā stuprasset a Collatino Sutoq; cū scelestā plebe eijcēt veniēs tandē cū exercitu, (aurelio Veientū et Tarquinienū Porſenēq; regis) urbem obſidione aliquādiu preſſit qua tandē liberata cū filius a Suto obruncatus esset ipse in exilio animā hominibus (fortassis et dijs inuisam) exalauit.

L. Junius Sutus ciuis Ro. regibus affinitate p̄p̄nquos videns crudelitate supbi regis qua in miseros ciues sāguineq; iustos grassabat amēciam (quo tucius in tātis pedis ageret) effinxit ob id Suti nomē sortit⁹ ad posteros suos (etsi absurdū videat) magno cū splendorē trāſſudit Is missus cum duob⁹ regis filijs ad p̄sultādū de ingenti re Delphicū oraculū cum iam p̄ arbitrio Apollo respondisset libido adoleſcētes inuasit quis eorum post mortē paternā regnū sortiret ob id et ipsi Oraculū p̄sultēs r̄ſus tulere eū qui p̄mo matrē deſcularet tūc p̄cidisse in terrā omnīū parentem Sutiū ferunt eamq; deſculatū et erinde Oraculi vocē affirmatā qñ p̄mos post exactos reges summū ip̄erū rome tenuerit sub ficta ea animi vecordia eousq; ingentā virtutē abſcōdit qd̄ castissima Lucrecia ob incesti regis iniuriōsam libidinē manū sibi intulit tūc nō longius differēs p̄cionabūduo cruento plato cultro in plebe inſeſſit cōſuluitq; regē cū nepharia plebe eijcēt dum eoq; ciues (sua p̄suasione) ppulit vt adueniētī regi clauerint portas assero: ipse liberatis primus creat cōsul in quo suo p̄sultatu cū filios suos cum aliquot nobilibus adoleſcētulīs cōspirasse in regū restitutionē cōperisset lege i eos aiaduertes alligatos palo, cecis vgis, securi eos (romāo more) p̄cuti iussit, s; cū rex nitereſ recupare urbē fortissime p̄ patria decertasset (Sextū Tarquinū cōficiendo) cecidit.

Publi⁹ Valeri⁹ Collatino q̄ p̄sulari ip̄io abdicauerat surrogat Is edes i velia ertrūes splēdidissimas pp̄lo suspect⁹ haberi cepit qd̄ q̄ p̄mū p̄sentit eas diruēdo penit⁹ i vallē se otulit pulcherrīa hita oīoe ne se ciues sui reſōidaret et deniq; i oīb⁹ adeo ciuile se exhibuit vt publicole nomē sit sortit⁹.

Horati⁹ Barbar⁹ p̄fici⁹ ro. fuit plebit⁹ et eq̄rati ſūmoge fauēs ob id p̄i b⁹ i plebē p̄ iusto ſenētib⁹ p̄ virili ip̄is reluctat⁹ ē tāde occupāb⁹ liber⁹

tate decedens tā libero anso ⁊ ingēti spū i senatu (alijs timore percussis) po-
rauit. vt vnicū eū assertorē libertatē recupāde diceret Postreō secedēde ple-
be ⁊ p̄mū zūuētū. postea sacri mōtē occupāte Ipe cū Valerio Pub. se-
gat⁹ ad eā decernit quā leniter correptā eo deduxit vt patrib⁹ reconciliaret.

Lucius Quintius Lincinat⁹ ro. fuit senator tenues possidēs opes. sed
v̄tute ingēti p̄dit⁹. Hic series p̄sul bis dictator creat⁹ ē ip̄ p̄cōsissimō rei⁹
publice statu nouissime cū crearetur⁹ p̄stat eū a legat⁹ op̄i rustico itētū tās
Tiberim adiuētū ⁊ hic absterse sudorē ⁊ Kauclia v̄rore veste allata. man-
data publica suscepisse ⁊ in vict⁹ hostib⁹ ruij. die ingiatiu adijisse cū tñ sex mē-
sū dictatura esset. Hic idē Lincinat⁹ dictator creat⁹ cū Spuri⁹ Adel⁹ ciuis
neq̄ssim⁹ i affectati regni suspiciōne venit eoq; p̄ Seruiliū Malā inḡm eq̄
eū (suo iussu) interempto magistratu abijt. plura deniq; ⁊ p̄clara opera ip̄-
sius in reipub. extant. Habuit hic Quintius illustrissimā ⁊ p̄clara sobolē
inter quos plures dictatores. p̄sules. p̄tores. ⁊ ediles fuere curules Venē-
ti ex agro ad dictaturā subeundā tres filij. p̄cessere obutam celo Quintius
quart⁹ filij⁹ Luio teste inter om̄es patricios iuuenes fuit p̄stātissim⁹ null⁹
eo nec lingua nec manu inueniebat⁹ p̄mptio: solus indignat⁹ p̄ib⁹ tribus
nos. senientēq; plebe sepe deterruit. sed cū hec incauti⁹ ageret inuidia tribus
noy ⁊ inlemētia ppli ad Tuscos in exiliū iuit. pater diuendit⁹ reb⁹ om̄ib⁹
trās Tiberim i agello q̄tuor iugerū reliquū vite egit ab istis Tit⁹ ⁊ Lucij⁹
Quintij q̄ regis Zuitiochū debellarūt pluresq; alij insignes viri descēderūt.

Laius Abutius Ro. adolescens cum v̄bs a Porsena rege obsidione pre-
meretur pietate in patriā motus vt ei (quantum in eo esset) subueniret ma-
ximo se subiecit periculo. Linetus namq; ferro in Porsena castra penetra-
uit eum (si arrisisset for̄tuna) interempturus. sed cum primo introitu res
gem in publico sedentem amictum purpura cōspexisset cum eoq; scribam
et ipsum vestium splendore insignem intueretur. Qui cum varia cum mili-
tibus ageretur stipendia numerando aliaq; sui officij subeūdo munera re-
gem credens incauti⁹ ⁊ nihil tale timentem occidit captus a circumstanti-
bus ad regemq; pertractus nihil timidi in eo conspiciebatur. sed cum a re-
ge quereretur quis esset vnde venisset aut quid vellet. nihil respondit. Et
cum tormentis se extorsurum inuitaretur floccifaciens minas ad eum dixit
vt plane videas me non terri manu ignibus ad sacrificium forte para-
tis iniecit. tātaq; constantia ⁊ crudelitate combussit vt rex v̄tro videre nō
posset. sed eum iussit impune abire. Hanc historiam Epigrammataris
poeta pulcherrimo est carmine complexus quod id est. Dū p̄teret regem
decepta satellite dextra. Iniecit sacris se peritura focis. V̄ere quā potuit
contempto Abucius igne. Hanc spectare manū Porsena non potuit. Sed
raptum flammis iussit abire virum. Abaior decepte fama est et gloria dex-
tre. Si non errasset fecerat ipse minus. Ab hac re Sceuole nomen a cōbu-
sta scena sortitus sequacibus suis cum celebritate reliquit.

Horatius Cocles miles Ro. cum iam a Porsena ianiculum captum es-
set. suscit⁹ romanis regij milites per p̄tē in v̄rbem irrumpunt captum Ho-
rarius (alijs metu cedentibus) solum se hostibus obiecit tam strenuus
q; est preliatus vt in se vnum ⁊ hostes ⁊ cines conuerteret tādem cū pons
p̄ Ro. esset recisus ne in hostiū ip̄e deueniret p̄tāre armat⁹ in Tiberim desi-
lij salu⁹ tranādo ad suos nō obstātib⁹ telis q̄ ab hostib⁹ in eū mario n̄sero
sūt ogesta credit⁹ is sol⁹ sua v̄tute eo die obstātisse ne v̄bs caper̄ ob id qd̄ me-
ritū statua ei in Comitio posita est t̄m̄q; agri datū q̄ntū vna die arare poss⁹

Sneus **A**barcius inter ro. iuuentutē longe princeps cū **L**oriolanū a ro. le
gionibus obsideret ipsius **A**barcij virtus imprimis enituit. manu nāq; et
consilio promptus cū erumpentes ex opido municipes in sua statōe patris
corū adiutus manu nedū sustinisset sed profugasset fugientes in opidum
tanto feruore est insequutus vt vna cum ipsis irrupit et temere correpto
igne in vicinā coniecerit tecta qua re trepidātes opidani nec vt debent res
sistentes occasione opidi potuisti **R**omanis sbuere ex hinc **L**oriolani nos
men sortitus. clarus celebrisq; passim a patribus haberi ceptus sed seducto
sis tribuus inter ordines discordiā ferentib; nec dignitati patris nec sue vir
tuti defuit inualescentq; indies fame auro: fuit patribus vt plebs eo malo
domaretur. ob id veniens in tribunoz populiq; inuidiā (die a tribunis di
cta) in **D**olscos exulatū abiit qui breui ab ipsis complexus ob ingenitasq;
virtutes durē copiarū institutus. cum **A**ctio **T**ullio magnis copijs agrum
ro. ingreditur omnia circū vibem vastat. diripit. absumit igne infestaq; sin
gula reddit et durante obsidione romanos eo perpulit vt missi ad eum les
gatis de pace agere non erubuerint qui atrox ferentes respōsum re infecta
redire domū tenuo missi non recipiunt in castra. Proditū est memorie sa
cerdotes infulatos suisq; decoratos insignibus et ornamentis cum suppli
ces adijisse occasumq; patrie deprecatos. sed ne hū quidē ferocem animo
uere postremo mater **V**eturia **D**olūniāq; vxor: cū matronis nobilit; vrs
bis suaq; prole ad eum profecte pro patria proq; artis rogauere. **D**icitur in
primis mouisse iratum ducem oratio materna eiusq; pietate cōmōtū soluis
se obsidionē de interitu auctores variant nōnulli eum reliquum vite tem
pus in exilio egisse dicūt. alij quoz auctoritati ego accedo a **D**olscis inter
emptum asserunt.

Abenentius **A**grippa **R**o. ciuis patribus et plebi eque fuit accept; ob id
secedente primo plebe et **Z**uentinū occupante ad eos orator decernē vtpu
ta ipsis acceptus et que tunc temporis facundia pcelluisse memorat. **O**ra
tio ipsius a **L**inio talis tradit fuisse tempore quo in hoīe nō vt nunc omnia
in vnū cōsentiebant. sed singulis mēbris suū cuiq; consiliū suus sermo fue
rat. indignatas reliquas partes sua cura suo labore ac ministerio. vētri oīa
quievere. vētrē in medio quietū nihil aliud q̄ datis voluptatib; frui. **L**ē
spirasse inde ne manus ad os cibum ferrent nec os acciperet. datū nec den
tes conficerent. **H**ac ira dum vētrē fame domare vel lent ipsa vna mem
bra totiq; corpus ad extremā tabem venisse inde apparuisse vētris quoq;
ministerium haud segne esse nec magis ali q̄ alere eum reddētem in omnes
corporis partes. **H**unc (quo viuimus vigemusq;) diuisum pariter in ve
nas maturum confecto cibo sanguinē compando hinc q̄ in intestina corporis
seditio similis esset ire plebis in patres ferox animos. rudi et incondito hoc
dicendi modo patribusq; plebem reconciliauit.

Abarcius **f**abricius patricius et senator **R**o. tante fuit virtutis tante in
dustrie animiq; vt ciuibus charus. hostib; formidolosus esset. **I**s felici suo
ductu. latinos **S**āntitesq; ad internitionē cecidit. **S**āntibus magnam vim
auri offerentibus respondit. **A**dalo imperare aurum possidentibus q̄ au
rum possidere. **C**ontinentie tante fuit vt alijs vasis q̄ sicilibus. nec come
deret nec biberet **P**irro rege vibem obsidente ad eum legatus decernitur.
temptatūq; a rege magna quantitate auri vt se apud maneret impelli nō
potuit. **F**uit equitatis tante vt cum ad eum consulem. quidam a **P**irro re

ge transfugisset polliceretq; se regi venentū daturū cū vincitū ligatūq; trank
 mitit ad regē vt plane appareret ro. (nō fraude aut dolo sed v̄tute ⁊ formi
 dine) bella gerere. Zirchana p̄silia ita occultanda c̄sunt vt celebre ipsi⁹ dis
 crū extet qđ sedulo vsurpant. Si camisā suā in terrozē p̄silotū suoz sciret
 p̄ncipē eā se esse abiecturū. Lenso creat⁹ seuerā censurā exercuit Publium
 Corneliū Russinū p̄sularē mouēdo senatu. Credit is inter oēs ro. fuisse cō
 tinētissim⁹ cui⁹ rei euidēs testimoniū fuit ipsius paupertas. Deccōes nāq;
 vir tantū (quo iuste funebria soluerent) reliquit.

Lurij dentati duo fuere Adarcus alter p̄noie (de quo in p̄fiti nobis ser
 mo) Lucius alter de quo inferi⁹ dicef. Adarcus Lurius dentatus vir fuit
 singlar⁹ p̄tinētie. excellent⁹ ingenij p̄stant⁹ animi robusti corporis ⁊ in bel
 lica disciplina p̄ssim⁹. Vñ vt Lur⁹ memit. Cū Sānites Iko. rebellarent
 p̄tra eos missus cū exercitu p̄pere subegit. cū tñ antebac aliquot vicib⁹ p
 pere aduersus ro. pugnaissent. Cū Deturū Lucii Papirijq; deuincentes
 p̄terū post gloriosam victoriā desciscētes denuo cū Sabinos subegit. Vñ
 vno ciulatu bis trisphauit. Post tantā victoriā in tuguriū reuersus. opib⁹
 rusticis intent⁹ sine pompa aut fastu vitā egit. fert cū Sānites p̄ legatos
 ingētia mūera ad eū misissent. legatos eū inuenisse cōmedētes rapas sicilil
 bus vasis edentē ⁊ bibentē admirari. hois paupertatē magnā vim auri o b
 tulerit. Et ipse respuēs ita inq̄. Auferte ista. Adalo in ficilib⁹ meis esse ⁊ au
 rū habētib⁹ impare. Valeri⁹. iij. li. de cōtinētia. Dicit eū inuentū a legatis
 agresti scāno assidentē foco ⁊ ligneo cathino cenantē legatisq; rīdissime. mal
 le Adarcū Lurij locupletib⁹ impare q̄ ipm fieri locupletē. Idē Pirrū re
 gē in Italia ostendentē vi eiecit. Nil aliud ex tanta victoria obtinuit q̄ cali
 cē vnū lignēū quo dijs sacrificare p̄suevit. Quā rem corā p̄plo ro. turamen
 to testat⁹ est. fuit hic singlar⁹ p̄ssimie ⁊ frugalitat⁹ exemplum.

Lucius Sicini⁹ dentatus vt scribit Valeri⁹. iij. li. ij. c. ⁊ Solin⁹ de mira
 bilib⁹ mūdi. Plus ex formidie corpor⁹ animiq; q̄ ex alijs reb⁹ laudat. Ma
 bes hic p̄m⁹ oim militū dō vnq; habuit romanū nomē alti⁹ q̄ ad tribuna
 tū militare euect⁹ nō ē. Lētes ⁊ vigesies descēdit in certamē ita qđ ps sua
 vinceret ⁊ maior victorie ps sibi tribueret Trigesies series singlarī certa
 mine cū puocātib⁹ vel puocat⁹ est p̄gressus semp supior. p̄strat⁹ inimicis
 spoliadetrait. Habuit in pectore ⁊ p̄ antica q̄draginta q̄nq; vulnera. orna
 tus erat q̄tuordecim coronis ciuilib⁹ quaz single ob p̄seruatū ciuē dabant
 Solin⁹ dicit qđ amputata ei dextera manu ne desidia torpesceret aliā ferre
 am fieri sibi fecit cū qđ nō fec⁹ ac nā hostes impetēt cosq; p̄seruēdo vict.

Sabtoz gens nobilissima simul ⁊ honoratissima apud ro. fuit tantarū
 diuitiarū. vt centū ⁊ ser vno tpe splēdidissime floruerit oēs honestā fas
 milā habētes. magnūq; seruoꝝ trabētes ordinē. Vñ vt Lur⁹ ait si dō ab
 vbe pdita. Ingruēte Veienti bello quo p̄p̄s tanto onere leuaret sibi des
 polcūt ⁊ tandē vbe egressi mult⁹ eos cladib⁹ affecerūt. suaz impēsa ad lō
 gū oēs belli in cōmoditates sustinere. Displicuit Veicntib⁹ qđ vn⁹ fami
 lie ferocia ⁊ strennitate p̄tereret. Et cū v̄tute ad victorie palmā peruenire
 possent. dolo ⁊ astu eos circumuenerūt. Insidijs instruct⁹ ad certamē eos p
 uocauerūt. Ad qđ cū incaut⁹ irruissent oēs cecidere. vno dūerat sup̄stite
 qui domo impubes adhuc relictus erat. Vñ Quidi⁹ in. ij. fastoz li. pulcer
 rimo carnie histonā cōplectit inter alia dicēs. Nec fuit illa dies i oua De

E

tentibus armis. **Tercenti Fabij ter cecidere duo. Et iterū vna dies Fabi**
os ad bellū miserat oēs. **Id bellū missos. abstulit vna dies.**

Quintus Fabius ob rerū gestarū magnitudinē maximē cognominatus
ab isto relicto et impuberi Fabio originē traxit. **Dijs pculdubio ita volens**
tib⁹ ne generosum semen interiret. **Is psilio pollens. maximis in discrimi**
nibus reipub. ro. o pem salutarē sua sagacitate attulit. precipue cū Hanni
bal per italiā grassaret. multifariaq; elatus victoria ipsi vbi imineret. tūc
ipse vt solidū scutū ei objicit qui vidēs militū aiōs multis victorijs enervat
tos quoad durarent et coalescerent bello abstinuit et vincētis impetū retar
davit. nec a salubri suo instituto vnq; potuit remoueri quoad **Ab. Muffus**
Adintius magister equitū ei dictatori (qđ nunq; fando auditū erat) equa
retur. Quā rem tanta animi modestia tulit vt nō suā ignominia. sed furens
tis populi vecordia iminentq; reipub. periculū estimaret. **Docuit tandem**
euent⁹ ceterorū psilia speciosiora sua salubriora esse. **Cū Adintius** victus ab
Hambale et per eū saluat⁹ sua sponte sub ipsius imperiū reuerteret et ipse
Hambali intantū cunctatione illuderet retardaretq; ab omī victoria vt p
ditū sit **Hambalē** exclamasse. **Habet et ro. suū Hannibalē** qua voce nil pos
tuit euenire Fabio gloriosius. **Cōsumata nāq; laus** est que ab inimici ore p
cedit. **Cōsentit cū glā et pnceps senat⁹** lect⁹. **domi** forsq; clar⁹ mouit. **In ei⁹**
laudē **Adaro** ita canit. **On⁹ cunctādo romanā** restituit rem.

Quintus Fabius **Kutilianus** postea ambust⁹ cognominatus **Marini** fili⁹
a **Lucio** **Papirio** cursore dictatore magister equitū dicit. **Tūc cū Sāntēses**
ro. rebellaret et cū dictator **Zi** **pullario** monitus romā ad auspiciū petendū
psificeret magistro equitū indirit nec cū hostib⁹ se absēte man⁹ psereret. **Fa**
bius cum post pfectionē dictatoris ab exploratoribus didicisset. apud hos
stes omnia soluta neglectaq; nō secus ac si nullus in **Sannio** roman⁹ esset
occasione sumpta temere cū hoste psirit nec mō vicit sed ita vicit vt nō ops
tarius meliusq; res geri potuisset. **Veniens** dictator: ira excanduit. **Zicito**
ante tribunal Fabio lictores vgas securesq; expedire iussit. **Fabius** vidēs
irā dictatoris placari nō posse fidē cōmilitonū implozat qui cū iram turgit
di imodestius obstreperent. psilio legatorū res in aliu diem est reiecta. **Fa**
bius vite timens nocte romā p̄fugit que **Dictator** illico insequit. nec maie
state senatus nec populi precibus. nec patr⁹ lachrymis moueri potuit quo
minus suppliciu de eo lumeret tandem tribunis plebis intercedentib⁹. pre
carium et non legitimū auxiliū ferentibus eum ipsis precantib⁹ p̄donauit.
credēs nō minus periculo **Fabij** q̄ morte **Torquati** disciplinā militarē esse
stabilitam. ab ea re posthac **Ambusti** nomen tulit

Decioz dom⁹ prope erat: ex qua due **Inclyte** aie p **le**
gionib⁹ pp̄li romani capita sua deuouētes egreglā
mortē oppetierāt. **Nō** longe inde **L. Papiri⁹** vterq;
Braccus **Marc⁹** **Lurti⁹** adolescens q̄ specū horridū
et extialē pp̄lo romāo suo corpore implere nō est ves
rite⁹. **Hic** **Lorula⁹** **Torquatusq;** senitia in filiū exosus.
Lurtiati⁹ incedit onās qui **Noratioz** morte fines po
puli romāi pagauit. **Albanos** subijciēdo. **Hic** **isla**

mlti⁹ bonusq; Paul⁹. Marcell⁹ Insup q̄ p̄lm⁹ roma
 noꝝ Annibalis fuglēt; vidit terga z edocuit posse vlti
 ei. Appropinquātes foro. Scipiades cernūtur quorū
 vterq; decertādo in Hispania postremū vite clausit
 diē. Nasica posthac oim romanoꝝ optim⁹ iudicat⁹
 qui Pessimuntia excepit deā: fulgura insup belli af
 fricanos ambos. Quoz alteri deleta Numātia cele
 bre p̄tribuit nomē: alteri⁹ victa. Alteri⁹ diruta cartha
 go auspicio e quib⁹ haud lōge aberat Luci⁹ supiorz
 frater q̄ asiatici nomen repositauit: p̄terea innumeros
 quos foro ip̄o vidit inter quos Camillū alterū vrbis
 p̄ditorē Latones ābos: Cossū: Namercū: Emī
 liū z astantē capitolio (qđ tutat⁹ erat) Marcū Mā
 llū: Rutiliū inde z Nolumniū. Philonem z varios
 Metellos Catiū inde Luctatiū z Attiliū Regulū.
 Demum Syllā Mariū: Cinnāq; Ciceronē patrē
 patrē tot⁹ latinitat; vberimū fontē: eloquētie iubar
 doctrineq; specimē. Hortēsiū Marcū Varronē. Lu
 rios trīs: Marcū Antoniū M. Serulliū: Lucium:
 Philippū. M. Crassū Declūq; Brutū L. Corū
 caniū: Scevolā z Ianniū suauiloquētia: placidūq;
 salib⁹ ante rostra decertare audio.

Decioꝝ familia plebeia z inonorata fuit. qđ vel Deci⁹ mus cognomē
 ro. cū Abālio p̄sul creat⁹. latinis rebellātib⁹ bellū intulit. Et cum legiones
 Romane superarent ad diuinā opem ouerfus Decius pro legionib⁹ sp̄de
 se deuouit. Deuouēdi mos teste Lini octauo ab v: be condita talis fuit. po
 tuit dictator: p̄sul. aut alius maḡat⁹ seipm̄ aut quēcumq; veller militū deuo
 uere. tali v̄boꝝ p̄terta. p̄ntifer public⁹ po. ro. p̄iens eam togā p̄terta sume
 re z velato capite manu subter togā ad mentū ereta sup telū subiectū pes
 dibus stantē. Sic dicere iussit. Jāne Iuppiter Abars. pater quirine. Bela
 lona. Vares diui nouēdiales. Dūdigetes. Diui quoz est p̄iās nfoꝝ hostis
 q; Dū manes Vos p̄cor venerozq; ventā peto feroq; vti po. ro. Quiriciū
 vum victoriāq; p̄speret; hostesq; po. ro. quiriciū terrorē. somidie. montesq;
 afficiat; sicut v̄bis nūcupauit. ita p̄ repu. quiriciū exercitu legiōib⁹ auxilijs
 po. ro. quiriciū. legiōes auxiliāq; hostiū meū dījs manib⁹ deuoueo. Idē dī
 cet; incinct⁹ cinctu gabino armat⁹ in equū insiluit. in medios se hostes imita
 tes ab eo posthac celebrata familia z filio eiusdē nois z iterū clar⁹ deman
 dat⁹. Qui z ip̄e maḡ fuit faciētia p̄dit⁹ ita vt nō imerito inter claros enses
 rari oratores posset. Estat oratio ipsius apud Liniū qua p̄tra Zippūm:

Claudii de creandis magistratib⁹ vsus est. Que tã fuit vehemens tam ar-
guta. p⁹suasiuaq; vt p⁹lis citet. Postbac magistratus ex plebe creari debere.
Creatus tandẽ consul quarto cũ quinto Fabio extra Sãntes cũ p⁹merent le-
giones romane ne victoria apud hostes esset p⁹is more se deuouit. Ob tan-
tã pietatẽ in p⁹am postbac ip⁹ honorificatissima fuit Decioꝝ familia.

Lucius Papius ob velocitatẽ pedũ cursor⁹ cognoscat⁹ honorat⁹ fuit ap⁹
p⁹ciues sadoꝝ & belli pacisq; artib⁹ clarus habit⁹ p⁹ungebat aliquot vicibus
nedũ consulat⁹. sed & dictatura et tũ potestime cũ Sãnticũ bellũ ingrueret.
dictator creatus cũ Fabio magistro equitũ ob rem prospere administratã
in diffensionẽ venit. Que vtriusq; honore & magna ciuitat⁹ leticia intercel-
soribus tribunis est sublata.

Laius & Tyberius Gracci patres habuere. tũ plebeũ clarum & cuilibet
coetaneo parem. Is cũ Scipione maiore acerrime dissidebat. ita vt nulla
(nec senat⁹ nec amicor⁹) opa possent recõciliari. Casu in cõuiuio p⁹cedentis
bus (credita acceptaq; salute) alter alterũ affari cepit nec p⁹ius abscesse
re quin filia Scipionis Gracco spõderef. hunctans vxori Scipio Lome-
liã suã esse desponsatã. nõ inquit. Si Graccus expetisset meo sine filio da-
re debuisses. let⁹ Scipio Gracco se collocasse respõdit. fuit hic Hanniba-
lis tpe. cũ Italã bello p⁹meret. inter p⁹imos belli duces nũseratus. Hanni-
bali aliquot clades intulit. Cõsul Sartos superauit tantã m⁹litudinem
capies vt Rome puerbiũ tritũ esset Sardi venales. Is cũ nolle in p⁹idio
esset. & sacrificaret duos agnes in p⁹spectu oim deuorarit erã. Bis iterũ
q; sacrificio instaurato cũ p⁹ auruspices diceret ad impatorẽ id p⁹pectare p⁹
lagũ. Et si feminã serpentẽ interemisset vxorẽ mitorã. si marẽ ipm p⁹
tate coniugis) passus est marem occidi. Vnde quidã ex nostratibus tali est
epigrammate complexus.

Abas est quem perimit sospes sed femina serpens

Conjugis hic letus sospite Graccus obit

Nec venit stigias vxorius ardor ad vndas

Conjugia at charo pectore semper erit.

Post tale p⁹esagium. perfidia cuiusdam sui hospitis noluit in insidias p⁹
pitatus. cum omnibus suis crudeliter obruncatur. Ipse ne viuis in ho-
stium potestatem. deueniret. tanta strage hostes affectit. vt cum vellent nol-
lent cogerentur interficere. Eius casum Hannibal gaudenter dolenter ro-
mani acceperunt. Dicitur Hannibalem in castris peregrisse parentalia tan-
ta pompa et celebrare. vt ne Rome quidem maiore potuisset honore suis
se affectus. Et eo nati hij duo paternum materniq; genus imitati clarissi-
mi oratores euasere. ita quod dicerentur eloquentiã ex vberibus suxisse ma-
ternis. Tandem cum leges de agro diuidendo (acceptas populo nobilita-
ti infensas) ferre attemptaret oẽm in se nobilitatem concitaueret. Tyberius
p⁹mo Scipio Masica interimis. Nam cum videret torpentem et tergiver-
sam nobilitatem in consilijsq; nihil spei repositũ exclamauit Qui rem
publicam saluam voluit me sequantur & in eum irrucna fragmentis sub-
selliorum cum necauit Laio deinde fratre leges perniciosas ferre attemptã-
ti (Agrariam que talis fuit ne aliquis ciuitũ plusq; decem iugera agri possi-
deret. frumentariam qua semibus et triennibus frumenta plebi diuides-
rentur. Tertiam vt septicenti equites Tercentum senatoribus adijcerent

cur) a Lucio Optimo consule (decreto senatus) in monte auentino occidit tam misero sui genere Clarissim⁹ pater cū insigni sobole interijt.

Abarcus Curtius ex nobilioribus adolescentie ro. iuuenib⁹ vnus fuit. Dehiscente terra in medio fori horridis, vastiq; specū faciente ex quo terri spirauiere odores itaq; qd generale pestem induceret nequirit expleri vorago villis aut artibus aut ingenij. sed diligenti⁹ pquiretib⁹ magistratib⁹. a variis tandē cōpertū est posse eā expleri si sua spē se imersissent illud q̄ plus po. ro. posset. Exorta demū differētia qd aut quale id esset Abarcū Curtiū iuuenē bello egregiū ferūt castigasse dubitātes et succlamasse an aliquid armis et v̄tute extaret pstantius quib⁹ in tantū fastigiū respu. ro. succreuisset et illico tēpla deoz q̄ foro adiacēt. Capitoliiq; ipm̄ intuitū et man⁹ nūc in cellū nūc in patētes terre hiat⁹ ad deos manes porrigentēq; se deuouisse. exorna to deinde equo q̄ maxime potuit ipse de coris armis insignit⁹ se in lacū im̄ sit qui eo accepto continuo se clausit. Ob eā pietatē po. ro. mulierculeq; fruges. stipēsque eo p̄gessere tenetq; hodie locus ab eo nomē Livi⁹ septimo vale de pietate in p̄iam.

Abarcus Valeri⁹ adolescēs sub furio Camillo et Zupio Claudio consulibus aduersus Gallos militabat. et cū vrimq; a certaminib⁹ cessare gall⁹ quidā ingentē stature et marimi roboris bastā quatēs. an statōes ro. ostendit et si q̄s esset virib⁹ fidēs et gl̄e cupid⁹. in singulare certamē puocauit. Hic Valeri⁹ impetrata a consulib⁹ licētia in mediū pdit. et cū p̄mo gallū cominus appeteret. corū in ipsius scuto cōsedit rostro vnguib⁹ usq; gallū incessēs qui territus tanto ostento et virib⁹ romani superatus occidit. ab eo Corini post hac nomē tulit posterisq; trāsūdit. Ipse consulatū dictaturāq; gessit.

Titus Abarcius Lucij impiosi filius ab ingenij tarditatē balbutiētisq; lingue defectū a p̄te relegat⁹. inter pecudes vitā egit. Qd cū multū sūmope displiceret. instigante pplo a Abarco. Pomponio tribuno ple. dies p̄i dicit. fili⁹ q̄ id egre ferens aīo. domū tribuni succinct⁹ fero ingredit⁹. strictoq; gladio iurare coegit. ne de hac re ad pplm̄ ferret qua re ita pplm̄ ro. sibi p̄stita ut vt paulopost tribunū militū crearet. tantū poluit virtute bellica vt puocantē Gallū eximie stature et singlari corpore robore deoz armorū varietate interimeret. cui torquē aureā adinēdo. Postbac torquati fontē est nomē. celebraq; ad posteritatē dimisit. Is consul creat⁹ nō collega militib⁹ dixit ne extra ordinē nō iussi pugnarent qd mandati eū filius suus Titus Abarcius iuuenis manus et ingenio p̄mptus esset p̄tergressus cū Genucio Abarcio hostiliū copiarū ductore eū puocante cōferens. Incertū an ferocia animi. siue ira. an pudore. si detrectasset certamē. an immobili fatorū serie raptus. paterni consulatūq; p̄cepti fuerint imemor. At cū Genuciū gloriose superasset detractaq; hosti spolia ostenderet patri talia subiecit v̄ba. Vt me omnes pater tuo sanguine cretū fere ferrēt. puocatus equestria hec spolia ex cesso hoste reposito. auerlat⁹ eū illico parēs p̄ classici concione vocari iussit. Iuuenē tam insigni victoria speciosum palo alligari et securi p̄cuti iubens. salubre et si lugubre et imite posteritati p̄bēs exemplū. vt cū rei militaris disciplina obseruaret. pio sanguini admōuit manus Hecio an maiorā laude pietas in p̄iam p̄m̄ sit p̄sequenda. an impietas in filiū detestanda. De Horacijs Curiaq; quere in vita Tullij Hostiliq; regis.

Gaius Flamini⁹ vir ferocioris animi q̄ salubritatis p̄siliū deliquit consul cū

Hanibal Sempronij Scipionēq; apud Trebia flumē vicisset. & cū maior para senatorū suaderet collegā suū expectandū. ipse ira intus mētes ex cuius se. pripuit & acceleratis passibus festinabund⁹ imitabundusq; ad certum cum suis tū po. ro. ostendit. Et cū a verillifero signū cœlli nequireret. omnibus ostento terrie. solus in pertinacia obstinato aīo remanuit. iussitq; effūdī tra temere in hostē ducēs se legionesq; pessundedit. Apud Trasimēnū lacū qñ decim milia militū ei ab Hanibale interficiunt⁹ captiunt⁹ ser. decē p̄j. iunt⁹ in fugā. Ipse videns sua petulantia rem perditam. nō multus. in medio hostium aceruo corruit moribundus.

P. Paulus Emilius ex nobilissima familia oriūdus. nequaquā a maiorib⁹ suis degeneravit. qui cū Gato Therentio hoīe plebeo & ignobili nec min⁹ temerario periculisimoz reipub. tpe consul creatus Hanibali bifaria victoria tumido. obijcit qui cū Varroni multa psuaderet sicut malubria & pūdetia ita vera nō tamē ipsius induratū aīm. vlla ex parte mouit satis (vt res or.) po. ro. ita inclinantibus. Nam collega volente incōsulte cū Hanibale p̄gredi vna cum Fabio Maximo multisq; bonis Paulus dissuasit. Sempronij Flaminiq; casum idēdē ingerēs tandē eo invito apd Cannas certat vbi qñquaginta duo milia ro. ce cidere Ipse Paul⁹ solus tante cladis insons cū effugere possēt cū ciuib⁹ suis mori maluit. quē cū Seneus Lentulus Tribunus militū p̄terueheret. equūq; offerret quo effugeret respuit ad eūq; dixit. Tu quidē Sene Corneli inacte virtute esto. sed caue frustra miserando. erigū tempus e manib⁹ hostiū euadendi absumas. Tū nūcia publice patrib⁹ vbi ro. munit⁹ & priusq; hostis victor aduentat p̄fidij firmen. meq; in hac militū meoz strage patere expirare paulo post fugentiū ciuū turba obtuti interijt.

Adarcus Adarcellus quinq; p̄fatus consulatib⁹ tam fuit strenuus & in arte bellica erimus. vt Hanibalis tpe omīs reipub. salus ab eo pendere videret. Cū omnibus Hanibal ob felicitatē videret inuictus. p̄mo a Marcello apud Nolum superat. Vbi tant⁹ ei pauor iniectus est ex missione duoz milia militū. vt postero die educere Adarcello copias pugnā abnuerit. Interimit posthac eidē Hanibali ad octo milia hoīm Dirodomarū Galloz Insubiūq; regē sua manu interfecit & tertia retulit Ioui feretrio opima spolia. vrbem p̄clarissimā Syracusarū sua virtute expugnās tributariā populo ro. fecit. & cū aīm ex multijuga victoria eos intendisset. vt Hanibales ferocissime in italis oīs grassantē victū eijceret. mētem priusq; tantā belli molem aggredere religioni admouit sacrificatiū impropsa apparuere exta ita qd aruspex aliquid diri sibi iminere caneret ob id diligenter cauendum fore. sed manet imota fatoz series. iminentisq; sortis acerbitas. nulla prouidentia est arcenda. Nam cum ipse vna cū Crispino collega occupandi tumuli gratis paucis cum equitibus castra extiuissent inopinata a Numididis idem attemptantibus cum aliquot claris viris non sine maximo reipublie ce detrimento opprimuntur.

Seneus & Publius Cornelij Scipionis fratres fuere ex nobilissima ro. familia oriūdi quoz alter ser. Publius tūc cōsul fuit cum Hanibal p̄mo in Italiā superat alpib⁹ trañceret. Is veniētē se obijciēs p̄mo cū eo man⁹ osertuit inclinatē victoria ad penos. nō fugiēs sed sensum cedens in castra se recepit. Ipse (vt canit annales) nō paruo periclo exposit⁹ a pubescētē tūc filio (q postmodū ob victā Carthaginē Africani sortit⁹ est nomē) cōser-

uat quædā seruo eā gl'am asseribit. Repleto magistratu cū fratre in Hispaniā trāsijt. publico decreto vbi cū mult' annis ita se habuisset vterq; vt p' uincialib' chari admodū eēt & obieruabiles multasq; insignes et p'claras de hostib' reportasset victorias. tandē (vt nihil stabile vngi dñi fuit) inuersa fortuna ad hostes felicitas inclinare cepit. Primo Publi' cū toto exercitu a masiniſſa credit & omnib' duceb' penoz in vnū pcedētib' Seneus fecer. Vnde trigesimo die post mortē Publij cū suis copijs obtrūcat quē res ab eoz vite integritatē nō minorē planetū apud Barbaros Hispanos q̄ Rome exccitauit.

Publius Lor. Sci. Nasica filius fuit Seneij cuius mentio supra est illata. Hic tale habuit vite institutū vt cū ob pestē sedandā Libeles deū mater a pessimūtia adueberet. vellerq; ab optimo ciuitat' viro excipit. Ingēs cōsultario p'ces tenuit cui tantū decus qd omnib' victorijs & trūspis antefere dñi censēbāt deferrent. Tandē cū ea cōsultatio eos sollicitos ad multos dies tenuisset. in hūc nasica iuuenē nondū questonū p'formi sentētia declinarūt. q̄ cū matronis honestis ire insus eā excipiens. primarijs mulierū pudicissimiq; feminis deportandā in urbē tradidit. tandē cū insigni laude & amplissima gl'a vite termino expleto maior' suoz tumulo est illatus.

Duo fuere Scipiones quoz vterq; Ziphricani cognomentū sortitus est. Prim' Publij Scipionis filius ea ab ineſſite adoleſcentia p'suetudine vius est. vt semp' prim' ante omnia publica & priuata negocia templū optimi marini Jouis ingrederet. quā ob rem fama diuulgatū est eū a Jone cōceptū q̄ serpent' specie (vti de Alexandro memorat') cū m're ocubuisset. accepta Lānenti clade cū quidā adoleſcētēs cū Q. Ahe. fugere & italiā deferere p'stituissent. fact' certior Scipio & si nō ampliori dignitate q̄ tribunatu militum fungeret. stricto tñ ense in tomū vbi uenerāt irrupit & cum marino animā feruore hec p'ulit vba. Ego iuro qd p'iam nō deserā neq; aliū ciuem desere re patiar. expostulo itaq; cecili Ahetelle vt iures p'iam te nō relicturū. Les teri q̄ a desisti q̄ nō iurauerit sciat i se hūc gladiū strictū esse. His minis eos vacillātes in p'ia p'tinuit. Tandē p'ie patruozq; i Hispania interēp't. Masdrubale occupāte hispaniā & nō extante ciue q̄ eā in tot rerū turbulētijis exposeret. Ipse vigesimū quartū agēs annū p'fessus est se eā petere. p'to: itaq; creat' mario ppli fauore nō pua patrū sollicitudie (q̄ ais metiebāt & lib' habāt q̄ntū pōder' in eū p'gessissent q̄t subiecissent piculis) in eā p'tendit et paruo tpe binū Masdrubalē Adagonē aliosq; Carthaginēses ductores vit. insule efficiendo. posthac Carthaginē nouā oppugnādo expugnauit. sen situm ad alteri' euersionē applicādo aim p'sul deinde creat' tāto conatu erpeditōi incubuit vt senatū nō nihil a se alienaret reclamāte imp'mis fa. Adari. ne exercit' in Ziphricā trañceret. Hannibale occupāte italiā. sed cū ppli fauore videbāt rē inuit' p'ib' extorsit' senat' ne nihil de eo mereret rē suo arbitrio officiendā cōm'lit. Exorta demū inter Pleminiū & Locreses discordia parū absuit ne ea Scipio adureret infamia. senat'q; decreto abrogato magistratu renouaret. sed culpa erps. dñs p'pitijs trañcere iussus. tñ terrore Carthagini incussit vt Hannibal illico accretetur cum quo in conspectu Carthaginis arma contulit eum conuertit in fugam Syphacem regem cepit vtrū usq; copias ad internitiōnē cedendo. Et ipsam deniq; Carthaginē que tot cladibus romanis affecerat tributariam reddidit. De qua triumphans summo bonore apd suos ciues habit' est qd emuloz inuidia lacessiri cepit.

aus. rerū indignitate in spontaneū exiliū iuit. Petiliū nāq; duob; est p̄sequi-
tibus dū diē ei disissent vt rationē manubiariū redderet ubellū spectate po-
pulo discepit renouando populo in memoriā Hannibalē a se victū dignat
q; gr̄as dijs exhibēdas. om̄ia delubra sequēte p̄plo inuisit qui dies honoras
no: triūpho fuit. De exitu ipsius varia scriptores tradūt. alij eum romē se-
plūtū & elatū dicunt. alij (quorū ego suam amplector) literari defunctū vbi
monumentū eius fuit qd̄ Luiniū vidisse se tēp̄statēq; disiectū) asserit. In
quo scriptū fuit. Ingrata p̄ia ne ossibus quidē pociere meis. Laete prete-
rea in marmoreo sepulchro & Aenea vna hec inscripta fuere. Deuicto Ha-
nibale. capta Larta. & aucto impio. Hos cineres marmore rectos habes.
Est alibi. Qui nō Europa nō obstitit ap̄bita quondā. Respice res boim q̄
breuis vna p̄mit.

Habuit is filiū debile corpore & mancū ratōe quem
cū videret a p̄ia virtute degenerantē eū cōpulit vt Pauli Emilio filii iuue-
nē indolis p̄clare sibi adoptaret qui p̄tem naturalē piatus q̄n cū Persa re-
ge Adacedonie belligerant admodū adolescēs tāta audacia in hostes irru-
it tāto ardore fugiētes est insecur; vt nō parū p̄tem sollicitū reddiderit. ad
longā nāq; noctē horā (fugiētes deserēdo) in castra est reuersus ingruente
tertio punico bello cū copie ro. p̄ Adanlij ofulū imprudentiā eēt in locuz
in quo p̄dante. & iā ab Hasdrubale Bisconis circūuenirent. Vidēs Sci-
pio eos picitatos ad militones cōuersus hec dixit vba. Rebus inchoantib;
pudētia & p̄silio vti oportet periclitantib; vero tot optimis ciuib; audacia
& quidā admirabili vtendū est. eo dicto eos inflāmant circumuentos vi &
strēnuitate liberādo incrudescēte bello ap̄bicanō p̄p̄s eū (vt fatalē ducē)
elegit. admodūq; iuuenē creauit ofulē q̄ instinctu Latonis & sequaciū in sed
messi spacio Larta. vicit & diruit ouertēdo eā in cinerē. Ingreuente posthac
bello Humātinō Tullius Hostili; Adācinus oful cum exercitu eo missus
est q̄ cū magna ignominia & ingēti dedecore nō p̄na impij iactura vici; sup̄a
tulq; est ob quā rē tant; pauor romāos incessit. vt Humātinorū vult; p̄ue-
ri nō possent nec aliq; cū impio p̄tra eos p̄ficisci veller. Scipio se sp̄te ob-
tulit (vt Ltu; v. decade. viij. li. testat) se quocūq; mitteret iturū p̄mittēs
Dñ Humātinā ire iussus. breui militū ingluviē effeminatāq; viuendi nor-
mā correrit paulopost Humātinōs subigēdo euerēdoq; missus est post
hac (vt Plin; refert) in legatōe in egyptū Sirā Asiā & Greciā a q̄ reuer-
sus inuenit Graccū interceptū quē cū iure cesum assereret. sequēte nocte in
lectulo mortu; est. nō sine ingēti suspitōe vrōr; corp; celebri p̄pa est clatus
ita vt Abetell; q̄ acrit ab ipso dissidebat filijs p̄cepit h̄eros p̄heretro subij
cerēt q; nunq; clarior; ciuis & melior; viri funus eēt honestaturū.

Lucio & ip̄e de p̄clara Scipionū familia oriū; Publij fuit filij; Ap̄bica
in supior; frater q̄ cū Scio Helio ofulatū gērēs. cū ofultario p̄ies teneret
quē ex ofulib; Zintiocho opponerēt Senar; maior ps in Aeltū vtputa v̄tus
te supiorē) inclinare visus est. sed surgēs Ap̄bican; ne familie eā ignomi-
niā inferrēt descari cepit. seq; fratri legatū futurū spospō dit q̄ re p̄mori pa-
tres Lucio. puincari p̄cessere ad bellū igit. p̄fect;. p̄mo Etolos inuasit cū q̄
bus semestre sedus paciscens. fratris consilio contra regem monit quo bre-
ui cum Hannibale superato eum cum filijs et om̄ibus p̄pinquis in triūpho
dixit. Ab eoz; Asiatici sortitus est nomen. Excandescēte in eum emulo
inuidia varijs iniurijs (Latonis instinctu) est affect;. In carcere etiā duci
iussus a Gracco hoic inimicissimo liberat q̄ indignū dixit & indecēs popu-
lo ro. vt is in carcerē deberet includi qui paulo ante reges in eo cōclusisset.

Equo eidē i singularē ignominie notā a **Abarco Catone** **Lēsoze** et adēp^o tā dē vir tāte claritudis domi fouisqz venerabilis i sūma miseria mortē obiit.

Lucius furi^o Lamill^o ciuis egregi^o multa p̄clara & strenua facinora in ro. repub. edidit **Volcos** **faliscos** **Etruscos** aliosqz po. ro. hostes p̄sepe fudit vicatqz vibē **Valentē** fundit^o euerit. Tādē iniūdia in exiliū act^o ad eos quos assibac vicerat erulatiū abijt gallis romā capiētib^o absens dictator disctus reuocatusqz in priāz **Gallos** p̄clara victoria supauit ad iternicionēqz cecidit Et cū ro. ciues **Deios** ire conarēt vibēqz deserere vellēt sol^o ne id fieret obstitit quare nō iniuria alter vibis p̄dito: appellat. seprē deniqz dicta turis p̄fancē (qđ nulli vnqz in libera ciuitate euenit) mortē i insigni qđdem pestulētia (q̄ ro. verauit oppeciit).

Duo fuere **Catones** ambo int̄ oēs ro. landatissimi ciues nō mō ciuilib^o (vt in plerisqz euenit) s; etiā bellicis reb^o gl^o si. **Hi** nāqz duo ob p̄clara facinora et magna & āpla **Antonū** illustriū familia dinoscunt & (vt melio: legitib^o patet intellect^o) paulo alti^o geneloriā reperā. **Lato** em̄ **Lēsozin^o** dicit^o p̄stantissim^o fuit ciuiū morū itegritate vite sc̄timonia **Dexteritate** ingenij et oris faciūdia. quē vnqz respu. ro. ē sortita **De** eo nāqz **Liu^o uij. de. re. li. ta. e.** testimoniū phibet. s; oēs p̄cios plebeiosqz nobilissimaz familiarū **Abar. Pēsius** **Latho** lōge anteibat. i hoc vō tāra vis ani^o ingenijqz fuit vt quēcūqz loco nat^o esset fortunā sibijse factur^o videret. nulla ars neqz p̄uate neqz publice rei gerēde ei defuit. vrbanas rusticasqz res p̄ter callebat ad summos honores alios sc̄ia iuris. alios eloquētia. alios gl̄ia militari^o p̄uerit. **Huic** versatile ingenij sic parit̄ ad oīa fuit. vt natū ad id vnū diceret. qđcūqz ageret in bello manu fortissim^o. multisqz insignib^o clar^o pugnis. **Idē** postea qđ ad magnos honores p̄uenit summ^o impator. & idē in pace si ius consulere potissim^o. si causa orāda esset. eloquētissim^o. nec ista tātū cui^o ligua viuo eo vi guerit monumētū eloquētie nullū extet. viuit imo. vigeret; eloquētia ei^o sacra script^o. oēs gl̄is orōnes & p se multe & p alijs & in alios nā nō solum auscūto s; etiā causaz dicēdo fatigauit inimicos. simultates nimo plures & exercuerūt eū. & ipse exercuit eas. nec facile dixeris **Vtrū** magis p̄sferit eū nobilitas. an ipse agitauerit nobilitatē aspi. p̄culdubio animi & ligue a rebe & imodice libere fuit. s; inuncti a cupiditatib^o animi. & rigide innocētie. con tēpto: gracie diuiciar in parsimonia in paciētia laboris p̄. li. p̄pe. ferreiqz co:pons animiqz quē nec senect^o qđē (que soluit oīa) fregert. q̄ sextū & octogesimaū annū agēs causaz dixerit. ipse p se orauerit scripseritqz nonagesimo anno **Habuit** is duos filios **Abarcū** **Lathonē** hominē & ipm̄ eloquētissimū & in iuris ciuilib^o sc̄ia admodū peritū q̄ creatus p̄tor: mortē obiit vt **Licero** de eo in li. de senec. scribit. **Hic** genuit filijū **Abarcū** p̄nomie q̄ eloq̄ntia & patri & auo venit adequā due. mortē is in **Ziphria** a cū **D. Abar.** oppeciit. **Reliquit** is filijū q̄ dilis & p̄tor: a ro ostitur^o ē. **Habuit** **Lēsozin^o** in vltima senectute alijū filijū quē de cōdā adolescētula **Solonia** **Lientis** sui filia p̄creauit q̄ ad d̄ram alioz **Latho** **soleman^o** dicit^o ē de isto natus ē filijū q̄ ad p̄turā vsqz euasit. **In** **Tracia** demū monēs **De** q̄ est genit^o splē didissim^o **Quicēsis** de q̄ sc̄do loco hic nobis mētio ē. fuit ille **Quicēsis** imitator: in oibus cēsoxi tāto ardore cōplectēs & tutē vt diuicias nō secus ac incitāmētā iururie & honoz morū corruptrices orēneret. **Flouit** ea tēpestate cū ciuile bellū inter **Pōpēiū** & **Lēsarē** esset. **Pōpēianazqz** parciū (vt ferre oēs boni)

fuit. sed **P**opelo victo & interepto. licet potuisset facile cesari occidari. ad cuius
amicitiā nō spernēdis p̄ditionib⁹ p̄ amicos iuitabat eas tñ spernit nec vol
luit ei q̄ libertatē euertisset vnq̄ occidari **V**tica tādē obfessa & li p̄ mare effra
gere potuisset. ne se fortune casib⁹ subijceret amicos & filiū ad mare occu
pādū omouit. **I**p̄e **P**la. libris de immortalitate ante legēs. postq̄ bis p̄fecit
set seipm̄ interemit. sed colligato p̄ amicos **V**ulnere & medicamēto (vt ser
uaret) adhibito ip̄e ne sup̄esset. manib⁹ vuln⁹ dilaniari. pauloq̄ post vitā
p̄cluit. filius ei⁹ cū **J**uba & **S**cipione belli molē sustinēs tandē & ip̄e inte
rjit q̄ vltimus **L**arbonū ex hac familia fuisse legit.

Cornelius **L**ossus pulchritudine forme venustus & corporis robore ant
miq̄ fortitudie p̄fās. tribun⁹ militū sub d̄ncio **L**incinato fuit eo tpe q̄ cū
Deietib⁹ belligeraret. fuit is vnici⁹ p̄sidiū reipub. ro. **M**ā cū **F**idenates
ob p̄fidia rebellassent. p̄sigēdo se **D**eietib⁹ ro. q̄ legatos ad se veniētes.
cōtra iugentū occidissent. tātus pauor ro. milites incesserat. vt nō sec⁹ ac
p̄nicē suā **F**idenates extimescerēt. quorū mētes instinctu laertis **T**ollūij
eorū regis ita exerserāt. vt penit⁹ delere & exscindere ro. anios intēderant.
Lossus itaq̄ videns cōmilitonū horū timorē & ex alia parte **T**ollūij esse
ratū & ro. exitū intētantē cernēs. vt suos solaret. **E**qui sui frenos in **T**ollū
ij d̄nci dicit **N**ec (vt **L**inius q̄rto li. habet) dicēs v̄ba **M**icue est ruptor
federis hūani. violatorq̄ geneciū iuris. **I**ā ego hāc mactatā victimā si mō
sancti q̄c̄q̄ in terris esse dij volūt legatorū manib⁹ dabo **E**t ita in cū irruens
distracta casside. disupto clipeo eū p̄cipitē in terrā dedit. mortuū spoliando
corp⁹ **S**ecūda opima spolia (& p̄ma post **K**omulū) feretrio **F**ontitūlit.

Adamicus **E**milius clarus cuius multis in repub. magistratib⁹ vsus **F**
cipue tribus dictaturis splēdidus habet in quib⁹ talē se gessit. vt nec militē
deserit ip̄e nec ip̄e miles suo sub auspicio vt qdā volūt **L**ossus regē inter
emit. **E**t si alij fenciat **L**ossū nō tribunū militū. sed tribunū militarē fuis
se. **I**n sc̄da dictatura tulit leges salubres & acceptas poplo. **I**nter quas vna
fuit. ne censura ad quinquenniū (vt ante) sed ad annū & fer mēses duraret
Tercio dictato: creatus t̄sc cum ro. fusi & castris eruti essent. breui sua vir
tute **D**eientes **F**idenatesq̄ vicit. non modo hostiū castra sed urbem **F**ides
nam capiēdo. fuit hic suo seculo inter p̄marios ciues habitus. **O**mnibus
ordinibus gratus & charus nō minoris auctoritatis in senatu q̄ estimatio
nis in populo.

Adarcus **A**danlius nobilitate ḡtis. generositate animi. corporis fortita
dine inter om̄es enitēs. tūc cū **R**oma a gallis capta esset & pallaciū seu ca
pitoliū quo iuuētus ois cōfugerat obsideret. gallos ascēdere tēptātes (era
citat⁹ anserū sibilō) p̄cipitavit. & sol⁹ obstitit ne interciperēt & delerent ro.
restiq̄. **O**b qd̄ tā celebre facin⁹ capitolin⁹ dictus. magne estimatōis. in gētis
glorie ap̄d suos ciues fuit. quoad penuria & rerū inedia ciuitas veteri cep
ta est **T**ūc **A**danlius (p̄tertu liberalitat⁹ & amoris in plebē) frumēta viris
tim diuisit. **Q**ua re ita sibi populi aios occidant vt solū eū celebrarent. om̄a
rent. laudibus effarent & cōplecterent eum liberatorē. patronū. cōserua
torē. & parentē dicentes. **Q**ua re in tantā potentiā devenit. vt qd̄cūq̄ vellet
apud populū cōficeret **E**t primus sue gentis ex patritio plebei⁹ factus est
Suspicio inde oborta vt regnū appeteret que cū liquidis signis & nō temnen
dis indicijō p̄barēt. **T**ulus **C**ornelius **L**ossus (dictato: ad hoc creatus)
eum in carcere duci iussit. tunc a **A**darco **A**demenio & **Q**. **P**ublio tri. ple.

He dicta magis nō resistente q̄ ap̄ pbāre plebe De saro tarpeio est electus. Sic idē locus eidē homini erimie glorie monumentū ⁊ vltime pene fuit. gens Adantia inter se puenit ne vllus Adarcus p̄nominaretur.

Adarius Rutilius consul elect⁹ p̄tra Sānites rebellantes castra mouit. tanta ferotia ⁊ strennitate adort⁹ hostes vt breui om̄e Samnitiū in deditio nē accipet. Mernicis paulopost descendentib⁹ idē arma intulit ⁊ breui eos feliciter subigendo gloriosum triumphū de vitroq; populo egit. De hoc Livius abunde. ir. lib. i. decadis. fuit alter Publius Rutilius cū Gaio Abutio creatus consul (militū qui ad custodiā asie remanserāt ⁊ eam hostiliter vastauerūt) patro ciniū assumpsit. Vnde p̄fians apud equestre ordinē in auidiā repetundarū accusatus. cum iudiciū apud equites romanos esset. ab eis in exiliū actus a populo desiderū sui prestitit. senatui eo ciue absente. sūmū decus et p̄ma gl̄a adēpta videbat. Nec Livius de eo. vii. decade. ⁊. ir. li.

Lucius Volumentius militaris discipline maximus obseruator et scienssissimus belli dux. cōsul cōtra Sānites ⁊ tuculanos castra mouit. quos varijs claudibus afficiendo. parere romanis cōpulsit clarior longe ex eo habet Quod (ciuitate pestilentia graui oppressa) cōsiliū dedisse traditur. Et Esculapio romā deueheret. curandi morbi gratia. quo ipse cū nonē alijs legatis missus in templo rite p̄ces pegit. Vnde serpens ab imagine Esculapij prodiens ad naues ro. sensim scripsit ⁊ in tabernaculo ipsius Voluntij cōscendens. romanis abeundi fecit facultatē. In tyberim itaq; veniens. serpens e nauī descendens in proxima sylvā p̄tendit. in eo loco vbi quieuit de lubij Esculapio erectū ⁊ ciuitas morbo leuata est. Vñ cū Voluntius p̄m⁹ huius rei cōsultor exstitisset. Ipse visus est urbem tam enomi malo liberatē se. ob quā rem clarior inter ciues habitus est.

Philosol consul p̄tra Auciates creatus eos egregia victoria superauit. ⁊ tantū voluit cōsilio ⁊ virtute vt Livius. ir. li. (faciēs cōparationē ad Zilexadrū) non vereatur eum clarissimis ⁊ primarijs ducibus inserere. Secundo creat⁹ p̄sul in greciā traiecit et q̄ magna gloria po. romani et sua reuersus est.

Q. Metellus oim̄ est romanorū felicissimus iudicat⁹. Primo q; in ea vrbe (que dominū haberet orbis) generatus. Secundo q; nobilissimis splēdidissimiq; parentib⁹ p̄genit⁹. Tertio quia omnibus corporis animiq; virtutib⁹ esset insignitus. preter ista habuit secundissimā ⁊ pudicissimā vrōrē. gesserat imperiū b̄sulare. fructus erat imp̄ij Castrensīs honore. De hostibus gloriosos reportauit triūphos. filios habuit quattuor. om̄es virtute excellentes. e quibus tres vidit consules. vnū triumphalē. Tres filias honestissimis viris matrimonio locauerat. quarū filios optime indolis est vltima senecta. curarū solamē habuit. nullo diffortunio vita ptamiata est vt tristitie cause suggerent (quā principatorē felicitatē philosophi estimant) vita cū gloria transacta insigni pompa a filijs generiq; elatus est et in patrio repositus monumento.

Q. Lælius Metellus eo tempore quo Pseudo Philippus contra amicos eorum Adacedonie finitimos bellam intentauit et vnum exercitum. cum Adarco Viuentio pretore delente ad internitionem occidendo. consul lect⁹ contra eum iuit. et post variā belli fortunā eum victus interimit de quo triumphando ingressus est urbem Adittentinus inde Ikomanis oratores ad Archeios ab illis suere violati et percussi. non sine senatus ignominia. Vñ deidem Metellus contra eos electus belli dux bis decernendo ita vires

eorū extenuauit. vt in ipsius potestate esset. penitus a beum nomē euertere.
Ierū cum eis decertās in angustijs. Thermopylenſibus. ⁊ si Sobecionū et
Lalcidenaciū auxilijs vterent nihilominus in eam necessitate adduxit vt
Crito laus eorū dur seipm occideret. Dehinc Hispania rebel āte cōsul cōs
tra eos mitti eos breui sub pascū iugū misit. particulatiter. Leitas ⁊ Diar
baicas debellādo. fuit hic Adetellus p̄tor ingenita ingenij acrimonia. tea
nacissim⁹ secretorū ea ne amicissimis quidā cōmunicādo. ita vt cuidā amī
co de rebus suis fascitanti respōderit Tunicā meā interiorē exuerem si eam
cōsiliū meum scire existimarem.

Alter eiusdē nominis Humidicus appellatus fundibulan⁹ deuicit ho
mines siluestres. et a ciuilibus moribus abhorretes. fortitus dehinc Humi
diam Jugurtā regem bis fugauit. totā Humidiā hostiliter pagrando a q̄
remerito Humidici nomē adeptus est. Sed cum non vellet cōsentire in le
ges Braccanas a L. Apu. sator. tribuno in exiliū actus nec ea re Recti pos
tuit. vt p̄ncipiosis legūlatoribus assentiret. In Smirna itaqz exulans post.
Adarij fatū magno ciuitatis plausu patrie restituit.

Q. Adet. pius cognomēto supioris filius ob lacrymas quas effudit cū
pater Humidicus exularet p̄ij cognomē tulit. Volunt tū aliqui cū piū ex
hoc dictū Quod vestam deā ex flagrāti ede sustulisset. vtiqz vir fuit non
minus splēdidus virtute bellica q̄ pietate. pieturā somitus. Adarfos rebel
lantes cōpescuit Q. popediū eorū ducē interimēdo. Inde succedere bello.
Bertonano piculosissimo. pcul in hispanias pficiscens. L. Adarcoleū pre
torē Bertonij cū toto exercitu deleuit. Hinc cū Ad. perpēna ⁊ eodē Berto
rio bis decertans. hispania .eos expulit.

L. Adetellus ea tēpore cū Caius Cesar victor urbem innaderet vel
letqz spoliare. Erariū is questor viriliter se et obiecit nō sine vite piculo De
eo late Lucanus. Et siquidā Q. Adetello id attribuāt. qui Lretēses vicit ⁊
Adoniā urbē sualidā expugnauit. subuertit p̄terea Licū ⁊ sidoniā aliasqz
ciuitates p̄diuites quarū opibus band parū erariū est aductū Et hec bis
inter de Adetellis dicta sufficiant.

Caius Luctacius p̄mo punico bello post deuictū Titiliū cōsul Amilcarū
peno obijcit. cum quo ad Egarcas insulas pugnādo nautico certamine eū
(et si nō nihil nauū nūero p̄staret) victū in fugā conuertit multas naues
magnūqz militū numerū cepit. Amilcaremqz cōpulte ad fedus sancieūdū.
Vnde sicut gloria secūdi punici belli apud Scip. maiorē. Tercij apud mi
nore. sic p̄mi finis apud Luctaciū remanet.

Titilius Regulus primo punico bello tanta virtute ⁊ felicitate cū Car
thaginēſibus pugnauit vt omnē eorū ferocitā penit⁹ struerit. ita q̄ ne spes
quidē eis supesser cū posse vinci. Aditentes igit ad Zacedemontos supple
tione mori Hannippū cū paucis auxiliarijs copijs misere qui p̄mo impes
tu nedū vicit Titiliū sed eū viuū in potestate redegit. Carthens itaqz ineco
tus cū post aliquot tpa romani opa Luctaciū. multos milites cartbaginē
sū cepissent vt bī cū Titilio pmutarent in senatu Cartaginēſi actū est. Ad
quā rem accepta ab eo fide Regulus missus. qui cū patribus in curia dis
suasisset ne p se sene ⁊ viribus exhausto. tot milia fortissimorū militū dimitt
terēt reclamātib⁹ auxilijs. exsoluēde sponſionis grā cartbaginē redijt. Hō

in se ad q̄ crudeles cruciatus reuerreret pent indignati eū dicunt dolo
in cluisse qd̄ acutissimis clauis erat referū r̄ per p̄cipiū. cuiusdā prealti
montis deieuisse.

L. Cornelius Sylla questor: eo tpe fuit cum marius cōtra iugurtam re
gem bellum gereret. Et cū cum dyabus maximis cladibus supasset despe
ratis rebus ad Bogum regem iugurta ofugit in quē cū ro. molirent verte
re arma rebus suis nūēs. Iugurtā Sylla tradidit quē opa Sylla captum
marius in triūpho duxit Sylla ne sua gloria fraudaret in clipeo regē Bog
gū tribuentē ei Iugurtā fecit pingi r̄ in annulo eadē insculpsit. Vñ mari
indignat qd̄ gloria triūphi sui obscuraret. Sylla qd̄ Adari⁹ ei meritā laus
dē priperet. simltas imp̄mis et diffidie inter eos fieri cepte sunt q̄ illico ita
excreuere vt nullo p̄silio nulli⁹ industria possent dep̄imi. Sylla nobilitatē.
Adari⁹ ppl̄m fauentē partib⁹ suis habuit. Dice⁹ Sylla Adariū iterū vicit
italiaq; eū expulit. tāta crudelitate in ciuib⁹ debachādo vt pulcherrimā vis
etoniā atrocitate crudelitatē debonestaret. multos p̄scripsit inuēros interes
mit. locupletū bona diripuit. ita q̄ **Q. Aetell⁹** ei imp̄mis amic⁹ talib⁹ eum
v̄bis redarguit. Quis maloz finis erit quousq; p̄grediēs interuentū res
quē expectare iubes. haudēū supplicū ab hīs deprecamur quos necare
instituiti. sed ambiguitatē ab hīs quos seruare decreuisti. cui Sylla respō
dit. Non dū cōperitū habeo quos dimittā declarando v̄bis animi sentitiā et
rabidā sanguinis fitim. Ob̄iēt hic pediculari morbo. tot em̄ ex ip̄a cute or
te sunt pedicule vt nullo hūano possit curari aurilio. deū mirū efferum r̄
sanguinariū hōsem singlarī plaga r̄ tetra clade afficiente.

Latus Adarius ex arpinate opido oriūdu. eques rome stipēdiā fecit et
cū sua v̄tute ceter⁹ anteciret de vna dignitate in aliā est. p̄uectus sub Aetel
lo in Numidia militās r̄ militū r̄ ppl̄i beniuolentiā sibi collegit. inuito Aetel
lo ad osulatū petendū romā ccessit quē ppl̄i fauore illico est p̄secut⁹. Vñ
Iugurtam vicit. Lymbros. Teutonazq; ad Tricetes centena milia occidit.
Italiā ab imminente periclo liberādo multisq; victorijs de varijs po. r̄ gētijs
bus celebris. septies consul est designatus qd̄ nulli libera ciuitate euenit cum
nobilitate semp̄ gessit similtates eos (vt Crispus inquit) Hōies multaz
imaginū appellādo. Tandē cū Sylla diffidēs eā pirariā habuit. Vñ victor
potiret v̄be magna in ciues crudelitati vsus est. Ceterū sicut bello sic r̄ cru
delitate a Sylla supatus victus in Adinturnensi pallude latuit. r̄ cū Lym
ber ad eū missus vt eū in v̄tione victie gent⁹ trucidaret. exterritus maicsta
te viri p̄petrare facinus nequit. Vñ dimissus a Adinturnētib⁹ r̄ ad mare
deductus. nauti fugit rediensq; in italiā maximis copijs sufful⁹ iterū Syl
lam vicit a quo denno victus vir tante claritudinis misere interijt.

L. Cornelius Lynna in osulatu p̄nitiosas leges ferre p̄sumens a Seneo
Octauiō collega v̄be efficit ip̄e exercitiū Ziphij Claudij corruptū illecebris r̄
ignauia in potestate redegit et cū nō speraret posse se hīs copijs hostibus
resistere. Adarum ex Ziphica cum magno exercitu acciuit cū quo v̄bē vis
cit multoz interuentū sanguine victoriā coinquinando. Demū cū milites
suos in naues inuitos cogeret ab eis misere est interceptus.

Adar. Tul. Licero ex Arpinate opido (vt Adarius) oriūdu. cū p̄mū
romā veniret eloquentia p̄ceter⁹ polluit. Vñ ob v̄tutes de vno magistratu in
aliū est trāsiuct⁹. consul diurationē Canline r̄ Lethegi cōpescuit ex q̄re im
mortalē glām est sortit⁹. Demū ad Zippio in exiliū missus magno honore

S

Oim ordinū p̄sensu est reuocat⁹ Ingruēte ciuili bello P̄opetand⁹ partes fecit
cur? Cesari oblectat⁹ est tandē victo P̄opcio cū Cesare recōciliat⁹. Octa
uiani adolescēt? post mortē cesar? partes acerrime est tutat⁹. Exorta inter
triuuiros discordia intuitu Antonij. cuius inimic⁹ semp fuerat p̄trucidat⁹
est quantū in latina lingua valuerit libri ipsius testator.

Q. Hortensij inter clarissimos faciūssimofq; oratores habet fert tñ est
lōge meli⁹ ex tpe q̄ p̄meditato porasse. In vestib⁹ cultuq; corporis ita delis
cat⁹ vt nunq̄ in publicū p̄dret nisi oēs pluce togeq; ex ordine eēt cōposite
ad p̄sulatū vsq; euect⁹ est. tandē cū ciuile bellū inter Octa. Antō. Brutū et
Cassij eēt Cassianus sequit⁹ ptes tñc cū ipse sibi manū intulit etiā occubuit
Abarc⁹ Varro sentētia Lactātij firmiani oim grecoꝝ & latinoꝝ fuit do
ctissim⁹ cui sentētie & diu? Hiero. accedit. Augustin⁹. iij. li. 8. ciui. dei. xxxi. c.
ita inquit. Zicutissim⁹ atq; doctissim⁹ Abarc⁹ Varro ꝛc. scripsit plures li
bros quoz nōnulli hodie extāt De origine latine lingue. de etatib⁹ vrbis.
de antiq̄tatib⁹ & de selectissis. de re rustica & inuiteros alios nōmin⁹ elegan
tes q̄ p̄fundos & eruditos p̄tereā oēs etat⁹ sue oratores lōge antecelluit.

Tres Curij oēs oratores fuere sp̄lēdidissimi quoz Cicero mentionē cre
bro infert in ep̄lis familiarib⁹. de oratore & clario oratore. fuit pat̄ filij & ne
pos nescio q̄s alteri faciūdia p̄ferend⁹ veniet. filij tñc tribu. plebis fuit. Cū
cesar primū italie arma inferret cui⁹ priō inimic⁹ fuit infensissim⁹. Demum
corrupt⁹ pecunia suas cepit tutari ptes sempq; p̄ eo p̄conat⁹ est vt asibac
p̄tra eū. ob id Lucan⁹ & Venalis curio lingue interceptus tandē est cū toto
exercitu cū aliquot mensib⁹ p̄ cesare arma tulisset.

Duo fuere Antonij quoz prim⁹ fuit in nūcro clarissimoz oratoꝝ habit⁹
libertat⁹ vnic⁹ p̄pugnator⁹ & custos. otinēs. sobri⁹. human⁹ & virtuosus. filij
& si ipse faciūdia p̄celluerit haud tñ p̄i equād⁹ ob vite difficultudinē. incōtinē
nāq; luxuriosus. ambitiosusq; erudit post mortē cesar? vi et armis sibi p̄i
as ptes ascitit. Et p̄tra insecto: es cesar? inimicissimū se gessit. tandē cū ad
p̄ncipatū haud dissimulatē aspiraret. suasu Ciceronis. hostis p̄ie est iudic
cat⁹. Et quū Cesa. Octa. adolescentiā atēp̄sisset. hortatu senat⁹ et Cicerōis
opa idē in eū armat⁹ est qd̄ clare ex Philippicis (quas Cicero cōtra hunc
Antō. scripsit) p̄t elici. cū Cesare iuniorē recōciliat⁹ triuuiratū huj duo cū
Abarco lepido p̄stituerūt inuiteros ciues. p̄scribētes necētesq; vt clare Aps
pian⁹ Alexandrin⁹ & ceteri testant. ipse Antonij amore Leopatre exarsit
ita qd̄ p̄ vehemētia amoris q̄si in amentia sit redact⁹. cū ea totis noctib⁹ est
p̄uiuat⁹ celebres ciues intuitu illi⁹ occidit. sed veniēs cū Octa. in scdm̄ dif
cordiā apud Acciacij p̄mōtorij nauali p̄lio cū eo p̄fuit. vbi vict⁹ mortē sibi
p̄sciuit. Leopatra ne in hostiū deueniret p̄tatem a serpētib⁹ (q̄s ad id cō
seruauerat) est intercepta.

Lucius Philipp⁹ & ipse clar⁹ annūerand⁹ oratoꝝ. lique fuit libere sen
tētiarū grauitate & densitate scaturiēs cū aliq̄ p̄tra Antō. aspirantē ad p̄nci
patū p̄ repub. in curia dixisset p̄temniq; ab eo incipet libere dixit. Quia tu
me nō habes vt p̄sulare nec ego te vt p̄sulem p̄ter cetera vite decora. fuit hic
philosophie aliarūq; artium doctissimus.

Abarcus Seruillus senatorij ordinis vir claritudinē cū parentū tū sua
honestissimū haberet inter primarios ciues locū. Eloquentia & dicēdi arte
multis et fere oimib⁹ est antepositus.

Abas? Crassus olim rd. civis ditissim⁹ fuit inreplebilis cupidinis q̄nto em̄ plus habuit t̄to plus (vt oim auaroz natura est) p̄cipuit. Et cū ptes an daret abū dare auro id effecit vt ea sibi p̄uincta decerneret. sperās se splēda da spolia posse nācisci. sed sec⁹ q̄ ipse credidit. fors tulit. cū filio nāq; z ma⁹ iori exercit⁹ p̄te interfecit. ludibrio p̄terea ab hostib⁹ habit⁹ est. Itā cū caput suū amputatū in tot⁹q; exercitu blasphemātes z irridentes circūtulissent Postremo aurū patulo ore infuderūt. Lamantes aurū Crasse licisti. aurū bibe. is eloquētia z dicēdi glā pauca admodū suo seculo cessit.

Decius Brut⁹ putatine cesar⁹ fuit fili⁹ cū matre nāq; sua sorore Latōis rem credebāt hie cesar⁹ ea opinio in morte cesar⁹ aucta est. Itā cū p̄tor ceteros piuratos stricto macrone viderit irruentē Brutū obuoluto capite grece dixit (vt inq̄t Suctoni⁹) etiā tu fili. Estimat ille Brut⁹ fuisse i causa vt cesar⁹ interficeret z sic cesar⁹ ei hosti (quē in suā p̄tate redegerat) pepisset fertur et eo p̄cit⁹ qd̄ plures statue sue inscriberēt. Brute dormis designātes sicut Brut⁹ olim reges egresset sic hūc debere tyrannidē cesar⁹ eritipare. post mortē cesar⁹ varia vltus est fortuna. fert̄ dormienti astitisse imago hūa ua specie angustior a q̄ cū quereret q̄s cēt. sim mal⁹ tu⁹ demon r̄ndit apud Philippios me videbis. Adan⁹ in eo loco cū Octa. z Antō. p̄ferēs ipse in sinistro cornu dextrū cornu (cui Octa. p̄fuit) viciit. At dextrū ipsi⁹ cornu (cui cassius inerat) ab Antō. pulsum est. Credēs casū oēm rē p̄ctā. totāq; belli fortunā inclinātā esse. manū sibi intulit Brutus deinde impar hostib⁹. et ipse moriens cecidit.

Sacellū fuit foro adiacēs olim pudicitie p̄structū cui inerāt Serullia Lucretia Vuginea Cloelia Porcia Julia Cornelia Claudia alieq; immūere feie illustres.

Serullia nobilis patrona cū p̄ p̄ciem plebeo hōi cēt despōsata. z ob id nō posset interesse sac⁹ q̄ siebāt a patricioz m̄terib⁹. Ipsa castissimas ex plebeis feias colligēs. p̄uā arā dicauit. pudice casteq; cū alijs sacrificando.

Lucretia filia spurij Ancretij Tricipitini Tarquinio Collatino fuit coplas ta. Supbo rege ro. obsidēte ardeā regios desiderij cepit inuisendi piuges. z q̄libet eoz suā laudib⁹ extalit ceter⁹ asserēdo. tū Collatin⁹ quin Imus ait. inuisū agā qd̄ agār qd̄ ocl̄ viderit mētes credāt. Veniētes Romā regias nur⁹ coreis delicisq; inuenerūt intētas. Al q̄ cū cēt p̄lacide excepi illico Sext⁹ Tarquin⁹ p̄raua p̄cupiscētia in eā exaruit. Postq̄ in castra rediissent clā romā trāsīs in Lucretie diuertit domū a q̄ p̄benigne excepi nō cre supueniēte ipsi⁹ thalamū est aggressus. z cū eā nec p̄cto scib⁹ aut minis posset cōmouere vt ei obsequeret. Postremo se seruū eāq; intercepturū misus est z dictuz qd̄ cos ob stuprū necauisse. territa fama discrimie nō (z si in vita) morē gessit. Abane factō p̄ciem maritūq; ex castr⁹ fecit vocari z cū speris capillis. lugubri veste. otinuo lacrymaref. nec posset p̄fetu formare v̄ba tandē ea q̄ facta erāt dixit. Ignoscētib⁹ z p̄donātib⁹ culpā r̄ndit se q̄i boneste nō posset lōgū nō esse victurā. Et si p̄ctō absolueret supplicio nō liberaret. ne vlla impudica Lucretie exēplo viveret. Eo dicto cultū (quē sub veste oculerat) p̄ferēs seip̄am interimuit. vñ Adartial pulcherrimo ē eptigā mate cōplerus. Dū foderet ferro castū Lucretia pect⁹. Sanguis z torrens egrediet. ait. Vt pateat cunctis me non fuisse tyranno. Sanguis ante deos spiritus ante manes.

Virginea Lucij Virginiæ filia, forme fuit præstante & inexplcabilis pudicitie, desperatæ eam pater P. Lucillo boi & stulto et populo charo. Et Zippius Claudius decurrit eam amore occecat. rape violenter insituit. Sed cum ob patriam auctoritatem quam studiose resistebat non posset Rapta in ius curiam suo clienti adiudicavit. Pater videns eam periculo expositam cum alia via vindicare in libertatem non posset seductam paulo a populo & cultro in meritoria taberna arreptam eam statim interfecit, adiucens vocem ea sola via quam aliam non possum castitatem tuam servare, populus furia percitus tam terrore facinoræ, decurios abdicare se magistratu coegit, sic Virginea decurritur potestatem (ut antebac Lucretia regalem) sua morte ademitt.

Loelia eo tempore quam Porzena rex vrbis Iko, obsidione cinxerat cum multo alij adolescentibus & virginibus, obses ei data, venustate corporis, vultu pulchritudinem animi virtute vicit. Nam timens pudicitie sue, ne ea a vestanis hostibus perminaret infreno equo tyberim tranavit ad suos redeundo. Unde et Rome publica statua erecta. Porzena eius virtute commotus ceteros obsides dimisit.

Portia Catonis filia Surti viros tam tenere maritus adamavit ut se de eo solita esset cum rescisset eum in cesare perjurasse sponte pedem novacula vulnerravit. Ad quam rem maritus trepide occurrens cum eam redargueret dixit, volui expiri si res non ex sententia tibi cessissent an mortem mihi inferre possem. Hos loquens longum esse suspites, post mortem mariti diligenter ab amicis asseruata ne sibi nocere posset cum ferrum deesset, candentes carbonem deglutivit. Unde Martialis, Longis audisset fatum cum Portia Surti. Et subtracta sibi cerneret arma dolor. Ut pateat cunctis mortem non posse negari. Dixit & ardentem rapido bibit ore fauillas. Nunc & mortem turba molesta nega.

Julia Catij Julij cesaris filia, Pompeio magno nupsit, quem tam ardentem amavit ut nihil tanto quam suam felicitatem optaret. Ob id cum Pompeio facrificanti hostia sanguine toga disperisset eam in domum militum ut alia afferret, Julia sanguinem perspicua credens ei aliquid sinistri evenisse ita territa est ut abortum faceret & paulo post ex prope dolore moreretur. Ea mortua statim animi mariti & patris eracerbat sunt & ad bella pernitiosa quam postea secuta sunt mentes intenderunt. Qui rei ipsa vivens obstiterat & vnicum vinculum eorum amicitie fuerat.

Cornelia Lentuli viros tantum fuit pudicitie & castitatis, ut cum ara pudicitie consecrata esset, sola ex omnibus matronis est electa quam id preceretur quod re immortalitate esset consecrata. Que facerem veneri templum castitatisque pieque, Terrena cuncta ruunt, fama virtutisque manet. Sulpitia ex toto sibi merita orbe legi, Zira pudicitie pectus sibi quodque pudicum est.

Claudia virgo vestalis ob celebriorem corporis cultum, incestus suspecta fuit. Et cum nulla sua purgatione populo satisfacere dimissum navim in qua deum matrem Cybele vehebatur & que nullo nixu potuit traduci ad litus sola balteo traxit ut late in historia Appij pulchri fratris supra exposuimus.

Tum primum in Pompeium oculos conscio, Divi vestras fide quam clemens pius & benignus apparuit, quanta fratris serenitas et faciei maiestas. Coherabat brachio Antoni? Plus haud dispar ingenio aut comitate inferior. Quis iuxta Nerua: Tyberis? Despasianus: Titus: Adrianus: & magna Cesarum prope infinitas

p̄ soboles. Cum om̄ia accurat̄ d̄metioꝝ singuloꝝ
 Inquirens nō m̄ia sub̄sto lictorum turbas submouē
 tium exauditur clamor et strepitus. Concurſus ex
 oritur inquirentium quid sit noui aut cuius hec fiant
 iussu. Diffundit rumor qui tota passim vrbe inuales
 cit Fredericū eius nomis tertiū fato functū: iam tar
 tarel amnis traseisse fluenta: sub̄sto affuturū. Tur
 ba effunditur om̄is nulloq; ordine preceps ruit vul
 gus. quum duo v̄iri celeratis passibus portam per
 tunt: infinitum famulantiū trahentes agmen: qui
 sint inquirō: iam magni aliquid ratus fore. Cum
 Picus minor qui crassioris est habitudinis obesior
 risq; ventris Octavianus est Augustus: cuius sub im
 perio aurea fuere secula: qui placida pace Janum
 clausit: super Baramantas et Indos imperium p
 ferens. Huic paruit quisquid ab vltimis Hadibus
 ad extremas Ganges terre patet. Cuius sanixus est
 brachio Cesar Dictator: qui v̄irtute qua polluit ex
 priuato in tantum creuit fastigium om̄es comitate
 excedens: qua ad penitentiam sepe fertur vsus. Pro
 cedunt (vt suggerit cōiectura) Fredericum exceptum
 Quā flagranti animo desiderio feruidaq; concupis
 centia adesse huic actui cuperem. At Picus impetra
 ta a comite deo (quisquis is erat) licentia licere dixit
 et ita euntium cetui immiscemur. Appropinquabat
 non paruo comitatu cum Augustus collo eius herēs
 Salue vera Cesarum proles: lumen gentis. specimē
 iusticie: equitatis exemplar: imperij fax et fulcimen
 tum alta exclamauit voce. Cesar raptim oscula per
 tit: amplexus iungit: ⁊ dexterā dextere implicat.

S̄uens Pompeius civili bello quod inter M̄barium Syllāq; fuit ados
 lescens adhuc Syllanus insequutus est partes apud quē tante reputatōis
 fuit vt soli et veniēti assurgeret. ⁊ eū impatorē vocitaret. a repu. varia ei cō
 missa sūt bella q̄ oia p̄sperrime administrant. Dicit p̄paras ⁊ oia maria ab
 eoz̄ infestatōe tuta reddidit sup̄avit Aditridatē ⁊ piculohissimo reipub. tpe

pra Sertorij huius belli est declaratus. Eques (quod nulli romanorum euenit)
antequam aliquem magistratum nancisceret. triumphauit propterea solus consulatus ge-
sit. quod antequam nemo et ex magnitudine rerum ab eo gestarum magni cognomen-
tulit. mortua iulia cum Cesare diuidere cepit offerretur hic inde amicis. pacem
condidit de cesare ad eas inclinante. ipse eas respuit Cesare quodammodo petens.
sed cum audiret eum cum exercitu in Italia traiecisse. cum maiori parte senatus et omni
nobilitate Sertorium fugit in Africa traiecisse. quem Cesare impetite secutus
sua audacia senatus maris tempestate contempsit apud Dracillum eum inuentem ma-
num deseruit. ubi vicitur Cesare. deleri in integrum potuisset. sed Pompeius pietas ciuibus
pepercit. canendo receptum Cesari itaque ex omni loco praehedo vires in terram exerci-
tus robore preualuit. ut eum longa obsidione premeret. murum obducendo iterum
belligerantur Cesare super magna clade eum afficere. vicit Pompeius desperatque re-
bus ad Ptolomeum regem adhuc iuuenem profugit. qui eo non admisso. opera per-
dita cuiusdam Zibilli eum fecit interitum. qui ad nauigandum in scapha in presentia con-
iugis Lornelie. caput sibi praecidit. offerens illud ut in glangre donum Cesari. Et lu-
crum abinde sperans. eum ut equat amatores eo propulit. quod sceleratam Ptolomeum
regio preuaret dyademate. De ipso Zibille tate crudelitate penas sumpsit.
Hic finis clarissimi romani fuit qui duos relinquens filios Sertium et Lneum qui
rum uterque post patris mortem varia viuis fortuna Sertius cum Cesare et hispanijs
decertans eum vicit in fugamque compulit. ita quod cesar de inferenda sibi morte cogita-
ret tadem fato ita ferere eodem die ab eo vicitur. et ad internecionem usque deletus.
Frater non propterea vsus fortuna. Et ipse varijs iactat periculis. erula patria
victa claudit. Hoc miserationum dignissimum quod tres tam illustres viri in tribus
orbis terminis procul a patria opprecierint. Vnde Adarcialis. Pompeios inuenens
Asia atque Europa ipsum terra Libies si tamen vlla tegit.

Antonius tertiusdecimus imperator tate fuit clementie mansuetudinis et be-
nignitatis ut pro cognomen tum pro. ro. ei indiderit. nomen non abhorrens ab hois
ingenio. in familiaribus namque et quotidiano sermone habuit et profuevit dicere malle
se vnum seruare cinem quam mille hostes occidere. ob quam rem moriens. terram desiderium
sui ro. reliquit ut cum viritum deplangeret. ob viteque transacte rectitudine in
numerum transferrent immortalium deorum.

Numerus tertiusdecimus imperator in ultimo senio electus rempublicam. ro.
(scelere rapacitate et flagicio comiciani equassata) ita restituit ut nulli quam pe-
nitus ciuium molestus aut grauis esset et eam denique de se spem fecit quod in integrum
rempublicam. restituisset si non fuisset morte preuenus parum namque ultra annum impe-
rium tenens. vite claudit diem. ut tamen quantum in se esset reipublicam. consulere. Traianum
singlaris innocencie et integritate virum cooptauit. Ipse ob iusticia et tempe-
ramentum inter deos referat.

Vespasianus Decimus imperator ex gente Flauia magis honesta quam splen-
dida origine traxit Et cum reipublicam. malicia principum fere esset subuersa (et a tri-
bus suis antecessoribus Vitellio. Otone. et Balba. cum propter ignauiam secundam
amque tum propter vite breuitatem et atrocitatem exitus) ita fuisset periclitatus ut
difficiliter ei subueniri posset. cum propter militum discordiam et inobedientiam
eum propter prouinciarum multarum rebellionem declaratus ut sidus quoddam efful-
sit. namque princeps ita milites tumultuantes sua auctoritate compefcuit. primum
cias rebellantes deterruit ut bene omnes res redigeret in ordine et formam
pulsi status in reipublicam. in castris militarem disciplinam. iam abolitam restitueret
Ita amicis barbaris. hostibus formidolosus fuit ut multas gentes. nationes

neſq; imperio ſubigeret. ſingularis iuſtitie. aurei temperamentı enituit. nec
tantas virtutes. aliud viciũ preterq; execranda auaritia inq̄nauit cui plus
nimio tradit induliſſe. Titum filiũ in principatu conſortē habuit. Linius
ſuſpicio vrbē Hieroſolomitana expugnauit et viciã Judaicã nationem ad
epicium cedendo.

Titus patre viuente particeps imperij fuit. eo mortuo. ſolus ⁊ quidem
ſclare adminiſtrauit tante fuit humanitatis benignitatisq; in omnes. vt
delicie humani generis vocari cõſueuerit quotiens meminifſet. ſe nihil bo-
ni in aliquem ex amicis cõtulifſe. cõuerſus ad ſuos cum animi amaritudie
(vt perhibet Suetonius dicere cõſueuit) amici diem perdidit. patrem in
auariciã pronũ ſepe redarguit. Impiis cum vectigal in locis vbi publi-
ce mungi cõſueuit impoſuiſſet. id vt turpe ⁊ dedecoroſum cõtēnēs Titus
patrem vt eo abſtineret rogauit Veſpaſianus indignatus ⁊ cecus cupiditate
lucri pecuniã ex ea re cõtracta naribus Titi admouit. querens nundq̄
oleret Vicit Judaicã gentem ⁊ de ea ſplendidiffimũ egit triumphum non
plus duobus annis ⁊ bino menſe. patri ſuperſtes. a patribus plebeq; diu-
tinuq; planctu eſt cõploratus.

Zidrianus ex hispanijs oriundus virtute qua polluit ad imperium vſq;
enebit non modo caſtrenſis artis ⁊ ſcientie militaris. ſed et litterarũ peritiſ-
ſimus. Is preter multa alia ipſius bonitate teſtanta pontē ⁊ caſtrũ in vrbe
extruxit quale a peritis hiſtoriarũ in hunc vſq; diem Zidriani moles appella-
tur Hieroſolimas a Tito dirutas non modo reſtituit. ſed in imẽſam am-
pliatũ Demũ honeſtũ cõſecutus ſemũ. ſatis cõceſſit. maximis honoribus
a ſenatu populozq; poſt mortem exornatus.

Fredericus Tertius eius nominis ro. impator ex illuſtri ⁊ inclita Auſtrie
ducũ familia oriundus. Albertũ Sigifmundũq; eiũſdẽ familie homines an-
teceſſores habuit. iſpe natura pius ⁊ placidi ingenij. non tã ob res bellicas
q̄ ob inſitã animo prudẽtiã. formidoloſus fuit Erhorruit bella fugit diſcri-
mina ⁊ ancipites varioſq; caſus ſemp habuit exoſos. pacē ⁊ tranquillitatē
vite. nimia plus cõplectēs. Inbiabat diuicijs ad quas ſemp a prima infan-
tia animũ adiecerat. ⁊ magnã viuens auri credebat habere quãtitatē que
tamen poſt mortē nullatenus fame reſpõdit. poteſt hic iure nec ante bonos
aut malos principes nũerari. ſed videt ob animi manſuetudinē non niſil
plus ad bonos declinare. niſil enĩ vnq̄ ab imperio alienauit quo credebat
poſſe imperio p̄iudicati Et quia hic noſtro ſeculo fuit. plura de eo ſcribere
poſſimitemus.

Gneus Octavianus Octauij honeſti ordinis hominis filius. Julij Ce-
ſaris ex ſore nepos fuit. nondũ pubes a ceſare in familiã. nomenq; adop-
tatur ⁊ in maiorı bonoz parte cõſtituit heres qui ſtatim ceſaris intellecta
morte veteranos qui ſub Julio militauerãt cõciliare ſibi ſtudit quoz opa
⁊ auxilio nunq; deſtitit p̄ſequi patris interfectores Cum Adarco Antonio
voluit firmare amicitias ſed Anthonius eũ p̄pter imbecillitatē annoꝝ de-
ſperit. at vidēs eũ Veteranoz volũtarioſiq; militũ robore circũuallatum
per amicos ei recõciliatus eſt. Item Julia Zigrippe conſucta fuit. poſt hac
adoptato per ceſarem Tiberio ſibi eam pater reſponſauit cum quo Bru-
tum ⁊ caſſiũ ceſaris interfectores eſt p̄ſecut⁹ ſed iterũ interueniẽte diſſidio
ſenatus (ſuaſu Liceronis) adoleſcentē octa cõplexus eſt p̄conſulem eum
creando. Panſamq; ⁊ Virgiliũ cõſules cum legiombus ſubmiſit vt ei diſſidio

z auxilio eēt quoz vtraz in acie cecidit nō sine vehemēti multoz suspitōz
credentiū panā silio Octavianū interēptū. tūc iterū reconciliat Antonis
vna cū Marco Lepido hoīe p̄dūite z pecunioso vrbē dimisere triūviratū cō
stituetes in q̄ vt sup̄ memoratū est. passim multa cōmiserē nepharā. multos
ciues p̄scribēdo iustros trucidādo inter q̄s Cicero in grām Antonij ab
Octauiō est interfect⁹. demū repulso Lepido sibi duo rēpu. admittare ce
perūt q̄ ad Antonij blandicijs Leopatre irrent⁹ eā misere adamare incis
pet quā repudiata sorore Octa. durit vroz eā ob cām. tertio discordia inter
eos exorta. in tantā excreuit acerbitatē vt sedari plane nō possēt q̄re exulces
rat⁹ animis vterq̄ insigni apparatu copias strabit. z ap̄ Acciacū p̄mō
tonū nautico silio cōserētes v̄tute Agrippe gñi vicit Octavian⁹ Antonij sus
gēs manū sibi intulit Leopatra ne in triūpho ducere⁹ a serpetib⁹ est abstrā
pta. tūc sol⁹ Octavian⁹ sūme rerū p̄fuit z rēpub. varijs turbulētis eragita
tā stabiluit. pulcias q̄ in discordijs desuerāt. vi z ceditōe recepit reges z
tetrarchas ob iusticie z equitatē specimē pellerit. vt causas diffidiaz in cū
reijcerēt in q̄ re se talē p̄buit vt victor z victo eque char⁹ eēt partos nunq̄
antehac victos eo ppulit vt signa militaria crasso adēpta sp̄ote redderēt se
vltro ei subijcētes. p̄donauit Germanias Gallias z Hispanias z toto ves
niq̄ terraz orbe placidā pacē instituit nō vnq̄ aduersam fortunā erp̄t quā
in Germania vbi duo legati cū om̄ib⁹ militarib⁹ copijs ei interēpti sunt. in
ter q̄s mortē Quiritij vart tā acerbe tulit vt caput aliq̄n illiterit parietib⁹ ex
clamādo. Quiriti Vare redde legiōes. fuit toto vite tpe felicissim⁹. xij. an
nis in triūviratu. xl. in p̄ncipatu orbē regens. sed om̄m felicitatē (vt in hūm
nis nil integri aut firmi est) filie z neptis spurcū adukerij z effrena libido
ptamianit q̄s in insulas relegās semcuit a cetū hoīm. Ipse parta pace ad
vrbē exornandā exertit aīm. sua partim impēsa. partim amicoz celeberris
z p̄blara edifficia extruxit ita (vt p̄hibet Suetonij⁹) q̄ gloriāz cōsuerit se
marmorēā relinquere quā latericēā inuenisset. Demū succedēte senecta in
vlnis dilectissime sue linie aiam efflauit. senatus populiq̄ lacrymis p̄secu
tus pijsimis.

Laius Julij cesar ex gēte Cornelia sextūdecimū agēs annū (vt ait Suet
tonij⁹) p̄ciem amisit. Iuuenis achue marianas insequēbat p̄tes. semp̄ plebē
se insinuādo ob id a Sylla p̄secut⁹ cū a satellitib⁹ suis in taberna q̄dā meri
toria inueniret pecunia se ne interimeret redemit tandē Sylla vginib⁹ ves
talib⁹ p̄ eo rogātib⁹ illū p̄donauit asserēs identidē multos maritos sibi in
esse. In iuuetute semp̄ togā larius ciuit. talē se morib⁹ exhibēdo vt Lato
Lenforim⁹ diceret. Lauendū a puero male p̄incto. Alij q̄dā dixerūt caucha
dū ab eo q̄ vno digito scalpet caput. Edilis declamat⁹ pontificatū mai imā
petijt z tāta p̄digalitate trib⁹ sibi p̄clauit vt ingēs es alienū p̄laret. uos
q̄ nobilissimos cōpetitores. Cottā z Abetellum vicit. serē deosulantū m̄rā
dirisse cū cādidat⁹ ab ea discederet. hodie me p̄tificē videb⁹ vel nō videbis.
hoc ē si nō declarat⁹ fuero tm̄ strari er⁹ aliene vt in sp̄ōtanēsi ibo exiliū. In
p̄ntificatu viā sibi ad cōsulatū parauit. sp̄ sperās aliqd̄ turbulētie rēpu. eras
gitaturā. Saluis nāq̄ z trāquillis reb⁹ nihil potuit boni sp̄are. in diuratōe
Latiline z Lategi m̄r⁹ fuit suspect⁹. a q̄busdā actū vt soci⁹ diuratōis noīat⁹
est. sed sine innocētia sua aut fortūa ita tulerit. nihil acerbū a senatu in eū ē
decreuit. licz se diuratoz defensorē sp̄ gesserit. Declarat⁹ cōsul cū b̄bulō sol⁹
mānatū egit. cōpulq̄z collegā in edes puatas se edere ita vt q̄dā p̄torum
scribere in insinuante et publicis tabellis Lato et Julio consilibus

bbuli pentus omittens. cū n̄sibi in re publica bisceordari oriet. Modum
 adijt studij gra & a pirat⁹ est intercept⁹ quib⁹ sepe p̄ locū cōminando dixit
 postq̄ liberat⁹ fuero. oēs vos suspendā qd̄ & fecit. Redēptus nāq̄ pecunia
 eos insequit⁹ & capiēs ad vnū suspendit oēs. Venēs trigelimo tertio etas
 tis anno in Hispanias. Et Alexandri videns statūm acerbe ingemuit. ab
 imo trabēs corde suspiria qd̄ Alexander ei⁹ erat⁹ totū p̄comisset orbē. Ip̄e
 vero dēses & ignau⁹. nihil clari fecisset. ab ea hora orbis dominū aiō est cō
 plerus. galliāq̄ a p̄lo vt p̄dicitū & bellicosam suisq̄ conatibus maxime
 habile p̄uincia sibi assignari petijt. Qua (mult⁹ repugnantib⁹) impetra
 ta statim se exiit in eandē. legionib⁹ ex publico sibi assignat⁹ aliquot ex sus
 itis adijciens. nec cōtēt⁹ qd̄ gallias inter se dissidentes p̄domuisset. nō ius
 sus a senatu sua sponte inuasit. Vicinas insulas Et summa felicitate vsus
 Hiberniā. Angliā. Brytanniā & multas alias adiacētes subegit. nec his re
 bus otent⁹ Germanos statuit aduiri. p̄otēq̄ in rheno fluuij extructo tra
 iecit copias & Germanos. Germanoz auxilio debellauit. Emit namq̄ (vt
 ip̄e in cōmentarijs dicit) Germanoz auxilia p̄tra germanos. Tandē cū
 frenis hoib⁹ iugo imposito & adempta libertate late singula vastando ad
 Albim deuenit fluuiū. nec long⁹ p̄gressus. redijt in Gallias motua Ju
 lia cū Pompeio genero dissidie exorte sunt. Que cū nō possent cōpesci & ip̄e
 litter⁹ senat⁹ a p̄uincia reuocaret. Audiretq̄ sibi successorē declaratum vi
 dens se aduersantū factiōi imparē & timēs si romā p̄uāt⁹ venisset pericu
 lum armis rem gerere statuit & trajecto cū copijs rubicone (qd̄ nō licuit)
 ad urbē direxit gressum Pompeius aduentū p̄sentēs cū senatu fugiēs. tra
 iecit maria quē cesar hiberno tpe insecut⁹ cōpulis. vt secū ferro decerneret
 victus primo. scdo Pompeiū vicit qui p̄fidia p̄tolomei interceptus Les
 sari orbis reliquit dominū. Is debellata cū summo discrimine Alexandria
 Romā rediēs p̄petuū se dictatore declarauit. quiq̄ trisiphos p̄muat⁹ die
 bus egit. inter quos Ponticū in quo scriperat. Veni. vidi. vici celeritatem
 victorie qua erga Aditridatē vsus fuerat designās Lonchiarū pp̄lo dedit
 epulasq̄ viritū diuisit. & cū minus splendide videret sibi ip̄si fecisse. iterum
 eas instaurauit. tandē tertio anno a ciuatoribus. Guto Laffio & alijs vi
 ginti tribus vulnerib⁹ in curia Pompeij oficif. Vir certe & bellica et viba
 na virtute p̄cellens faciē die tante fuit. vi Licero de claro oratore dicat. Mes
 minē se habere quē cū cesare eques. grece latineq̄ lingue fuit p̄doctus. vt
 cōmentaria sua & alia opa testant. liberalissim⁹ erga omēs fuit tante demē
 tie vt nemini rogātū nō p̄donauit quantūcumq̄ enozimū eū lesisset. Inter
 sectores suos qui aduersaz p̄tū fuerāt inter intimos suos. habuit amicos
 libidinis inephibilis ita vt milites currū triūphalē insequētes p̄ licēnam
 & locū canerēt. Vbani custodite vros caluū Adecū ducim⁹ in Gallijs
 auro stuprū emittit cesar. hic sumptis mutū multa alia scitu digna. ser. ben
 da de eo hoie essent. sed lectores ad Suetoniū Plutarchū Appianū et ali
 os diffuse de eo scribentes remitto.

Tū Frederic⁹ venit optata dles q̄ vos p̄tneo: et qd̄
mens satagebat iāpidē alloquor: audio vicissim: &
amplector. His dicit mediū excipiūt carpētes viam.
Omīs assistentiū turba plausa eū salutat venerabū
dī inclinātes genua terre. Tū Cesar. Bratulor opta

tū te tenere portū z fallaci subdoloq; mūdo sua p̄sol
 uisse mūera. Sed quē moderatorē rerū p̄stituer̄ effl
 ctūm scire opto. Frederic⁹ se filiū Maximilianū sub
 stituisse: reipub. chūstiane loza comississe r̄ndit. Ma
 gnā (vt audio) gnōseq; indolis p̄bitatem adolescēs
 adhuc de se p̄buit: p̄sumatissimī z optīmī p̄ncipis oñ
 dit signa: vt haud ambigua spem future claritudis
 sue p̄ciperēt dixit August⁹: s; quā vereor (vt fert mor
 taliū misera p̄ditio) ne p̄sper̄ reb⁹ q̄ aduersis nequē
 p̄culcet. Dēs em̄ fortune ludibrio subiācem⁹: q̄ mille
 nos casib⁹ exagitās nūc mit̄ nūc blāda affabilis z n̄
 mie p̄speritat̄: illico aduersa: atrox: aspa: crudel
 lis durissime nouerce officio p̄fungit. Quot ex fortis
 simis heroīs illecebris delinēs vana p̄strauit volup
 tatū gl̄a: q̄ durati malis aduersis reb⁹ robustiores in
 surgere. Hercules de⁹ deo nat⁹ p̄ oīa iuic⁹ mlier̄ emol
 lit⁹ blādicijs magnarū rerū p̄cedit triūphos.

Hercules Jouis z Alcumene v̄rois Zimphitriōis Thebani ciuis fili⁹
 quē dē adhuc p̄ner sue fortitudis z vtutē indicia p̄didit. Cū ī canabulis ias
 ceret ingēt̄ magnitudis serpētes duo accessere. q̄s intrepide arripiens sin
 gulū singlā manu strāgulauit. Tandē cū tpe roborat̄ virib⁹. varijs se perē
 clis submitit. in oñib⁹ egregiā victoriā repositādo. serē cū adolescēs q̄sceret
 duas ei apparuisse deas iuuenē alterā venustā z p̄pulchā refulgentē imuri
 ce ostro z auro. alterā annosam vetulā. obitā squalore z vestitū carē luxu
 p̄ma in tūmlo stās cū v̄bis pellicere cepit z adhortari se sequerēt velle se p̄
 pitiā benignā z fauentē ei fore. Alia in p̄rupto quodā z altissimo scoplo p̄stī
 terat ad quē arcta z angusta ducebat semita. Illa em̄ ad picla subeūdo dē
 tavit. sp̄eta itaq; voluptate vtutē incepit militare auspicijs. et primo leonā
 nemeū interfecit. Secūdo Jdrā ingēt̄ magnitudinis necauit. Tertio Ziprū he
 rimāthēū ofodit. Quarto p̄strauit Ceruū Lacū furē z latronē sustulit. De
 cidit Ipolitū. vicit Bereonē triplici corpore p̄ditū. rapuit cū Theseo pro
 serpinā z Cerberū ab inferni faucib⁹ abstravit. poma aurea ī horto Hesp̄is
 dū violāter rapuit. Hispanias subegit victor: z colūnas sui laboris indices
 ap̄d Gadēs erexit Antheū terre filiū cū palestra aggressus eēt z is sp̄ artū
 gēs terrā v̄res z reb⁹ reassumeret qd̄ illi terra mater benignē p̄tribuit. Zib
 Hercules in altū eleuat⁹ z suspēsus a terra suffocat. Zissertibit ei a plerisq; alt
 is alij mlti labores q̄s p̄sulto p̄termitto. Ille demū mox̄is in deoz relatus
 nūerū z inter p̄mos sup̄mosq; deos a gentilitate habitus.

Achillis bellic⁹ feruor amore elāgnit. Iferocia An
 nibalis z eximia virt⁹ delicijs p̄cidit. Quid Persea di

tā: qđ Alexandrū memorē: qntū huc pstanti duc pul
 uadi detraxit placiditas: q̄ Clitū Parmenonē Phī
 lotā Linceston: z plerosq; amicorū (mero suffusus)
 sustulit. Qui tñ durati oēs notitia rerū aduersay labe
 re. Quare hul⁹ plus metuo adulescētie. Astipulabat̄
 Cesar sil' talia pmpsit ore. Hoc secūm non iuuenē q̄
 vt ab auriga rota sic casib⁹ ipe pōt circūagi sed virum
 prudētie z p̄silio suffultū exigit: qñ indies germanoꝝ
 rū pncipū similitates z odia Ingrauescāt gliscatq; hat
 bēdi scelerat⁹ ardor exitialeq; regnis vir⁹. Ea peste q̄
 si tabe ducū mētes ibuū: vt p̄ fas z nefas augerē im
 pla: dilatate regna: iplere nūmarias satagūt arcas.
 puat; ocecati bonis cōe deserūt negligūt z p̄tēnūt pe
 nit⁹. Auari ambitiosi tumidi et inflati oīa pprio di
 metiētes cōmodo nulla reipub. cura aut sollicitudo
 si a p̄cupiscētia illa tā execrāda anim⁹ renitit: venatōi
 b⁹: iuuujs: aut scort; p̄donant tpa. Dis quo tā latū
 olim imperiū sunt adepti: belli ardor p̄senuit. Euas
 nuitq; tota p̄isce vtut; imago. Inter seipos digladi
 ant se exagitāt: hostib⁹ parcētes sibipis parāt exitiū
 Regi tñ parēt quoad lucri aliquid se sperāt emūctu
 ros: sec⁹ floccpendūt despiciūt z obloquūt. Sed dicte
 q̄s in Italie potētatib⁹ sat abūde p̄ fugiū hz. Istozū
 ope p̄silio z armis aduersarios quosq; cōterat. Ven
 pudet dicere de italie primatib⁹ q̄b⁹ sã imitant vus
 q̄ p̄ditōe z mō vltas agūt. In p̄mis p̄sul Romanus
 quē summū vulgo appellāt sacrosctām p̄decessoz se
 dē vsur; symonijsq; illicit; pollute: subhastat ep̄sco pa
 tus: vendit beneficia: ex religiōe vberrimū questū col
 ligit: quē oēm (qđ erubescendū nūmis) distribuēdo
 Impartitur suis. Cardinales flagitijs: crimine: p̄o
 pa: fastu: ambitione: gula z tacendis spurcijs con
 tendunt: victorie palmam reponentes in multitudi
 ne scelerum et libidinose contupiscētie gravitate.

Quid reges: quid principes memorem? qui tyranni
de regna occupant: dominantur. Superbe deglobans
tes non tendentes subditas oves. Miserrimum labor
re regia gaza collucet: hinc gemma: inde tabule bis
sus et purpura coemuntur: extruuntur palatia: relu
cent aule: sudore pauperis pictura impij questus: pa
rietes aureo fulgore choruscant. Hinc pellicum exole
torumque cocinea palle aurum ingens fibule et copio
sa nitescit smaragdus. Inuadunt nuptiarum thalass
mos: pubescentium virginum florem decerpunt: lib
berorum pudicas obluccationes vlciscuntur morte.
Heu pietas: heu prisca fides: quam a parentum ins
stituto alieni: qui omne impium flagitiosum et equi
tati contrarium exitiali odio contempserunt. Hi con
tra sceleratissimi homines altiarum appetentes sua
rum prodigi: es immensum subditorum perniciem con
glomerantes in voluptuosis desiderijs tementes
exponunt. Non coacte: non auspicate: sed libidine
bella gerunt omnia prepostero inuertentes ordine cum
maria defatigetur ut perditorum expleatur gula: syl
ue feris: rubeta anibus exhauriuntur. Omnia ante
capiunt luxu. Nihil fidi puri: sancti: pijs: iusti aut ho
nesti cogitantes. Est ut dicit Cesar Augustus ait sed
olim cum superum favore terris preessem ego ex omni
gentium aceruo (que late meo parebant nutus) sol
lam Alemanarum sentiebam virtutem vimque illam
bellicam astris (ut reor) ipsis infusam Variana et Lo
liana cladibus: quarum altera exitialis fere fuit: nec
intantum crede obtorpuisse vires: elanguisse robur
ferociam consenuisse: et celebrem animi prestantiam
modo caput habeant non languescens gnauum et se
coris: victricibus armis totum submittent orbem: im
perium longe augustius et latius facientes. Edoctus

atq; expertus periculo quid dicas sic ait Cæsar. Quā
do decennio perpetuo bella ipsis mouens sepius in
domitam imo effrenam magnanimitatem atrocēq;
belli furorem extinuerim: quotiens parua manu ex
llq; numero innumeros meorum adorti quos super
rarunt egregia victoria egereq; precipites Nemini a
septingent; eorum equitibus quin; milia meorum
coniectos in fugam: quod tam precellens facinus ne
temporū successu vetustas cecis suis moribus obole
ret ⁊ corroderet quasi prece cōmentarijs meis poste
ritatem transfud. Quid enumerem quotiens castra
adorti? quotiens coadunatis copijs impetū in legio
nes romanas fecere. Quod nī plus consilio q̄ vi aut
potentiā ipsorum repulsiem conatus nulla vnq; de
ipsis contigisset victoria. Solum Romane ditiois ⁊ im
perij fuisset expertes. Vidi victorem quem traheram
exercitum qui tam Gallias Britanniam ⁊ plures p
uincias Romāis submisserat Germanorum eximia
corpora exhorrescere et si quem videret durioris cer
uicis ⁊ voluntatis obstinatioris in eum debere insur
gere: ipsis periculo ceteris incutere terrorem: hoc cō
ueniens celebre et laude dignissimū esse. Sed audio
te (pace tua Frederice dixerō) venatio nib; choreis:
⁊ ludis hastarum implicatum: vt nullus rei q̄ pacis
conseruande minor sit cura. Nec eum angustia Sth
rie: ploratus Corinthie: Troacle depopulatio p̄ im
manissimū turcum a delitijs cohercet. Consultores
quos nulla prouidentia elegit eorum cōmodo studēt
regijs voluptatibus indulgent: modo suos impleāt
oculos ⁊ fardiant de regio decore: statu: cōmuni bo
no: curantes nihil. Hinc aliquoz insolētia obor: tur
qui paulo ante miseri egentes ⁊ calamitosi esse: nunc
palacia edificant: castella: arces: villasq; ingenti ere

B

mercantur. Rex ipse inopia et penuria laborans despectus habetur interit auctoritas: estimatio omnis velut fumus in auras euanescit: frangit paupertas fidem (que suapte natura intemerata ei est et singularis) Hinc curialium odia: inde principum consulta nascuntur et regum exterorum cauillatões. Principes si suis rebus consulunt non venit imputandum Cum rei indignitas bilem ipsis moueat: et indignorum (qui ad summa rerum euehuntur) auctoritas stomachum prouocet. Hoc si ipsis imputabilis cesar inhumanus videberis nimis. Aliud (si ita ut dicis) res habet cesar inquit. Verum cum non longa ante tempora Ernestus Saxonum dux (totius adolescentie specimen iuventutis exemplar: magna suorum spes: nitidum indyete domus iubar et virtutis speculum: qui tantum sui apud superos reliquit desiderij: tot suspirijs lamentis et singultibus reuocatur a suis) hasce oras peragraret sumpturus (que bonitate et virtute agnuntur) perhennes quietis sedes is interroganti de imperij rebus mihi detexit aliquorum ducum nec minorum animos cum Galliarum rege consentire: eum colere atq; vnice obseruare: excepta in consilijs ad eum perscribere sine mora: ipsum clamare expectare et accersere quo imperium si bivendicet deturbando regem. Allos in Pannoniã aut Polonorum reges intentos: eos suarum rerum presidia comparasse illis se viuere: pacis belliq; temporibus esse obstrictos et deditos: quare non regem q̄ principes arguam. Quid enim sine eorum ope et auxillo: agere: facere: aut temptare presumeret? Sed si ad Italie principes quis dixerit confugendum breui experietur q̄ sit illis impolluta fides: q̄ sanctum iusurandum: que deorum reuerentia:

quis metus superū: legum observatō: federis sancti-
 tas: amor honesti aut pudor iniusti. Cui frideri-
 cus dixit quam sum ego expertus: q̄ largis spon-
 sionibus sunt sepe polliciti: q̄ amplo ore magna-
 elumie verboruz promissertnt. Quot deos testati sunt
 quot diris execrationibus imprecati sibiipsis si fefel-
 lissent fidem: quantū celestiu infernaliūq; deorum ex-
 poscentes impio 7 rabido ore penam vltionem atq;
 vindictam. Verū polliceri 7 exequi noui longe diuer-
 sa. Nullum ipsis numen sine lucro honoratū: null⁹
 dei timor aut formido. Nls se filius credit: illos in-
 uocet: eorū se perfidie (demens) cōmittet: Tum ces-
 sar faciet inquiso priusq; terna hyberna transierint:
 aut solares equi tris cursus defessi impleant: 7 ni sum-
 mus rerū opifex atq; vite prescripsisset tempus: res
 dur haud inuiseret patrios lares: sed eorum oppres-
 sus malicia: Ausonte oris spiritū exhalaret. Consilia
 quis hisce rebus anteuertat oportet: Respondit
 Augustus tantū est alieno auxilio insistendū 7 credē-
 dum fidei quo quis a periculo: perfidia: fraude: et
 dolo tutus existat: nō (vt fertur) lupus auribus est te-
 nend⁹. Quos em̄ alienos fidos inuenies: si tui te ode-
 re incipiūt. Beniuolentia: comitate: munificentia:
 liberalitate: aucupantur mortaliū animi: hisce artib;
 bus regna 7 imperia cōseruantur. Cum timor haud
 diuturni sit magister officij: mansuetū: placidū: af-
 fabilem principē esse decet. Ille sunt inexpugnabiles
 arces 7 menia nullis vnq; lapsura insidijs. Si his se
 Maximilianus doctrinis imbueret: aures principū
 animosq; quadā dexteritate prensaret: perpetuū fo-
 ret imperiū: quod ita haud est diuturnum. Q̄ p̄-
 denter consulis dixit Fredericus. Sepe viuens filium
 admonui: adulatoribus 7 perfidis consultorib⁹ ab-

stineret: principum inuoltere fides: eos columnas fir-
missimamq; repagula regni sui fore ipsis amicis flores
pullulansq; esse regnum: aduersis debile caducum:
aridum: et imbecille: sed video me omnia surdis au-
ribus cecinisse. Jam imminentem eam turbulentiaz
extimui: stupebam futuram pestem gliscensq; malū
sed consilio quod mos ingesserat excutiendū nō erat.
Subibat nonnūq; spes animū deflagrare leuitatis
ardorem vanitatum illecebrarum ac desidie amorem
purgari posse. Multos alieno periculo cautos euas-
sisse. Sic eum cuius capiti procellosa tempestas mi-
tioribus ventis agitata insurgere periculo tandē ad
meliora conuerti. principū noui ingenia aliquorū egre-
giam expertus fidem. Aliorum perfidiam plus credi-
te solertie (vel vana vel vera imago) insiteq; prudē-
tie dispersus tumor a me coercuit. Credo tamen ite-
rumq; credo modo quem haberent expertum et glo-
riosum factis principem qui veris inniteretur vijs glo-
riam quereret et cōmune bonū eos intrepidus egre-
giam debere nauare operam et spe meritorum incen-
sus alternis inter se officijs contendere. Cesar annuē-
do nulli plus Germanorum prestantiam notā quā
sibi asseruit eos in traiciendis fluminibus: assultan-
dis hostibus esse primos acerrimos in prelio et inter-
ritos bello non paruam ipsis glorie sue partem con-
tribuit. Quod si eos discordia non dilancinet: oim-
gentium primarios: credi equum esse: sed insolentia
eos precipites ruere: timere si eorum res vergere
ad occasum inclinantibus vt ita fieret fatis. Quē em̄
credere potuisse sub Augusto tam letis rebus atq; flo-
rentibus: nunq; turbulentia circumagi: aduersis fa-
tigari aut labe in prosperis posse rem Romanam.
Quo miseriarum deducta sit (principum secordia)

viderē quālibet ita Alemanis nō breuē respiciat: p̄-
 nosticari se tutissimū portum refugij esse cōsilioꝝ
 mutationem quem si non summa cura petierint: im-
 pendere naufragium procellosis hiarum fluctibus:
 tumidis inuidie procellis: eos interituros. Jam p̄ idē
 ea dicturus eram Augustus intonat que concepta et
 nunc dicenda p̄eripis: facient si sapiunt que eorum
 sunt rebus conductura: quod si tanta dementia sunt
 occcati vt nullo ipsis consilio mederi possit: deplora-
 tarum rerum casum equus feremus q̄ si insperato
 contigisset: plus em̄ inopinata ledunt q̄ que multo
 ante certis iudicijs perpenduntur. His dictis appo-
 pinquamus vrb̄i que tumulo elata emicuit: cuius est
 stallina suere menia turres fabricate solido adamā-
 tho: tecta auro: gemmisq; relucebāt: porte eburnee
 limen acasto preciosum ⁊ smaragdo celebre radian-
 s; q; inerant porticus spaciose ⁊ eminentes: quibus co-
 lumne iacinctine: apex incrustatus: margaritis p̄-
 lucida: iaspis totius vrb̄is circulum ambitumq; cō-
 seruabat. Hic thron⁹ ille summi maximiq; dei resul-
 get: opus oim̄ creatorum p̄marium quē circūstant
 apostoli: intrantur martyres: adorant v̄rgines: stu-
 pent confessores: reuerentur nouem angelorum or-
 dines: qui dulci vocum armonia dissonisq; musicoꝝ
 rum canticis deitatem trinam concelebrant: fatētur
 sub triplici persona indiuiduam vnitatē. Hac egres-
 sūtur Carolus cognomento Magnus. Henricus
 ⁊ Ludouicus eum serenis excipientes frōtib; cum
 iubiloꝝ angelorum leticia in sempiternae felicitatis tri-
 umphum gaudentes deducunt.

Karolus Pipini filius qui fm̄ vulgarissimos auctores Berminus ex
 Francia orientali oriundus fuit ⁊ si quidā eis Lothoringū volunt sed for-
 tuna comite. industria sua ⁊ v̄tute. regnū francie est adeptus ⁊ ei ad multa
 tos annos cū summa p̄sunt gloria. tandē defunct⁹ Karolū successorē habuit
 it qui nō (vt patet) parue fuit stature sed q̄si giganteo robore et v̄tutib⁹ v̄l-
 tra om̄es alios p̄stans. tante magnanimitatē vt paterno regno in se floren-
 tissimo latissimoq; multas alias puincias adiecerit p̄domuerit efferos et
 truces pp̄los ⁊ gentes. In primis cū Saronib⁹ ad triginta duos annos cō-
 tinue decertauit. eos mult⁹ stragib⁹ ⁊ cladib⁹ afficiendo. quos demū dei au-
 rilio. sua virtute ad fidē tradidit. Subegit Hispanias. Lombardoz potē-
 tiā Italic formidandā subuertit. regem eoz captū et cathenatū. attraxit in
 Gallia. Germanoz tumultuantū impetū repressit et mult⁹ victorijs cla-
 rus magni tulit cognomentū. Pontifer vidēs Constantinopolitanū imperiū
 nōnihil deficere. ignauia duce. Huic Karolo dyadema cū alijs prerogatiuis
 imperialib⁹ tradidit cui felicissime p̄sunt et trib⁹ relic⁹ filijs inter quos viuēs
 adhuc regna est p̄titus. natu maiorē Karolū imperio p̄fecit. Pipinū Itaa-
 lie. Ludouicū Germanie regē. constituendo. Aquisgrane postremo moriens.
 vbi ⁊ regia ipsius sedes fuit ingenti pompa maximis volub⁹ filiorū regio
 sumptu est elatus totius populi lachrymis p̄sequutus.

Henricus eius nois sc̄ds ex Banarie ducib⁹ in Rō. regē eligit et tandē
 a Benedicto octano p̄secrat impator. Fuit hic vir placidi animi et admo-
 dū benigni ingenij. glorie tamē cupid⁹ ad quā semp cū quadā mansuetudinē
 ⁊ aurea quadā mediocritate aspirauit. eos vi et armis subigendo quos
 salubritate p̄siliij ⁊ hūanitate. nō potuit allicere. Gessit multa bella nō tam
 sponte q̄ necessario. Cū Abetensib⁹. Vngar⁹. Bohemis. Vandalis. Gal-
 lis ⁊ mult⁹ alijs populis egregiā semp victoriā de eis reportādo. Sarrace-
 nos demū Calabria expulit ⁊ oēm eoz subuertit sectā. In dubio est. an hic
 victoriosissim⁹ impator felicitate sua immēsa. an cōnubio fuerit faustio. cū
 Kunegunde nāq; ōsorte in magna vixit castitate (vt quidā volunt) virgini-
 tate p̄petua. annositate paulo ingrauescēs. oēm aim ad religionē ⁊ ad pia
 opa piecit. passim ecc̄las Basilicasq; extruxit imensis mūerib⁹ dotādo. In
 primis Bambergā. Auisnā. Argigentinā. Aderfborgā. Wildisben ⁊ Adag-
 daborgā. que ecc̄leste quantū inter ceteras p̄sunt ⁊ florent. hodie stueri li-
 cet. Impio annis p̄sunt. xxij. Et de deo hoib⁹sq; benemerit⁹ nature debituz
 morte exsoluit. Cuiusmodi ⁊ dyocesim Adagdeborgeni. Otto prim⁹ extruxit et
 fundauit q̄ magn⁹ cognosatus. q̄ ibidē sepult⁹ est. tres Ottones regnarunt.
 vn⁹ immediate post aliū. Vñ Otto post Otto regnavit tertius Otto

Ludouicus Karoli magni filius. patri in impio ⁊ regno francie successit
 sit ⁊ sue virtutē eximius fuit imitator. mūificētia. liberalitate. comitate. cle-
 mētia ⁊ pietate. vel par genitorū vel supior Britannos Anglicosq; suppressit
 sit. Vacas magno paratu instruētēs bellū. deterruit celeritate aduent⁹. ip-
 sisq; potentib⁹ tribuit pacē. ⁊ cū apud oēs christiantatē aliarūq; gentū res
 ges clarū sibi nomē v̄dicasset. turcisq; quoz secta tū pollulare cepit. alijsq;
 q; Sarracenis esset metuen⁹ ⁊ formidand⁹. Christianolis charus ⁊ delecta-
 bilis. sati v̄gentia vigesimo primo imperij anno. corripitur.

38
Quos Pclus (vltimum dicens Vale) Insequitur ce
sares retrocedentes priuatos se tanto bono ingemif
cunt et me vna somnus destituit. Verum posthac so
ciosq; reuiso exultans. Laus Deo.

Impressit Lyptz Melchiar Lotter.

